

هو سم تازه

۵

آیا بازار سرمایه ۱۲۵ میلیارد
دلاری به ایستگاه پایانی رسید؟

۱۱

صندوق های سرمایه گذاری،
ابزاری پر رونق اما مغفول مانده

۱۸

گذار به بهینه سازی
عملکرد صنعت دارودر ایران

جهش "کچاد" با همراهی شرکت های فرعی

از سوی دیگر، طرح کلاف سازی که هزینه کل آن به میزان ۵۰۳۱۲۰۷۸۶ میلیون ریال و ۱۹۰۷۰۳۳۱۰ یورو برآورد شده است، تا ۹ ماهه نخست سال جاری به میزان ۱۲۰۹۳۶۰۲۰ میلیون ریال و ۱۹۰۱۶۸۰۱۷۵ یورو تامین گردید. لذا فولاد سرمد ابرکوه با تامین ۵۲۸۰۱۲۵ میلیون ریال و ۵۳۸۰۱۳۵ یورو، این پروژه را نیز به مرحله تولید خواهد رساند.

شرکت عصر نوین بهاباد نیز که طرح کنسانتره آهن را در دستور کار دارد تا کنون به میزان ۵۲۸۰۱۸۰۱۲۶ میلیون ریال و ۲۱۰۶۹۵۰۸۷۵ یورو هزینه کرده است. باتوجه به برآورد این شرکت از هزینه کل ۱۵۰۹۰۰۰۰۰۰ میلیون ریال و ۲۴۰۰۰۰۰۰۰ یورو، برای تکمیل این پروژه شرکت نیاز به نقدینگی ۵۰۹۹۹۰۱۹۹ میلیون ریال و ۱۲۰۳۰۴۰۱۲۵ یورو دارد که منبع مورد نظر برای تامین این هزینه آورده نقدی سهامداران است تا بتواند سال جاری به مرحله بهره برداری برساند.

شرکت سی پی جی پارس با داشتن سه طرح آهک کلسینه، بنتونیت و مجتمع فروآلیاز از دیگر شرکت های فعال زیرمجموعه کچاد است. این شرکت برای احداث کارخانه آهن کلسینه هزینه ۴۰۲۲۵۰۰۰ میلیون ریالی و ۱۱۰۰۰۰۰۰ یورویی را برآورد کرده است که تا ۹ ماهه نخست سال جاری ۹۶۷۰۰۰۰۰ میلیون ریال و ۹۰۰۰۰۰۰۰ یورو آن تامین گردیده است. سی پی جی برای تکمیل این طرح به نقدینگی ۳۰۲۵۸۰۰۰۰ میلیون ریالی و ۲۰۰۰۰۰۰۰ یورویی نیاز دارد که منبع پیش بینی شده آن افزایش سرمایه و آورده نقدی است.

طرح کارخانه بنتونیت نیز که هزینه ۵۵۰۰۰۰۰۰ میلیون ریالی برای آن پیش بینی شده است تا ۹ ماهه نخست سال جاری ۳۷۹۰۰۰۰۰ میلیون ریال آن تامین گردیده است و شرکت قصد دارد با تامین ۱۷۱۰۰۰۰۰ میلیون ریال از محل افزایش سرمایه و آورده نقدی آن را در سال جاری به بهره برداری برساند. سی پی جی پارس برای طرح مجتمع فروآلیاز خود که ۶۵۰۸۷۱۰۰۰ یورو هزینه پیش بینی کرده است تا ۹ ماهه نخست سال جاری ۳۰۰۷۹۹۰۰۰ یورو تامین مالی شده است. سی پی جی قصد دارد با تامین ۳۵۰۷۲۰۰۰۰ یورو دیگر از محل افزایش سرمایه و آورده نقدی در سال جاری به بهره برداری برساند.

عصر نوین بهاباد و شرکت سی پی جی پارس اشاره کرد. فولاد سرمد ابرکوه که ۳ پروژه فولادسازی، احیا مستقیم و کلاف سازی را در دستور کار قرار داده است، با انتشار اوراق، دریافت تسهیلات و افزایش سرمایه قصد دارد تا سال ۱۴۰۴ این سه پروژه را به مرحله بهره برداری برساند.

فولاد سرمد ابرکوه که دو طرح فولادسازی و احیا مستقیم را با هزینه های ارزی برآورد نموده است، برای فولادسازی سرمایه ۱۶۵۰۷۱۵۰۷۶۸ یورویی و برای کارخانه احیا مستقیم نیز سرمایه ۱۱۹۰۰۶۶۰۰۰ یورویی را پیش بینی کرده است. این در حالی است که تا پایان آذر ماه سال جاری فولاد سرمد ابرکوه با بهره گیری از ۳ شیوه مذکور موفق به تامین ۲۴۰۲۷۸۰۱۱۷ میلیون ریال و ۱۰۲۰۳۸۵۰۶۲۸ یورو برای کارخانه فولادسازی و ۱۷۰۷۴۹۰۰۸۹ میلیون ریال در کنار ۳۸۰۸۶۸۰۷۳۸ یورو برای کارخانه احیا مستقیم شد. این شرکت پیش بینی کرده است با تامین ۳۷۰۲۰۷۰۰۹۱ میلیون ریال و ۶۲۰۳۳۰۰۱۴۰ یورو برای طرح فولادسازی و ۴۷۰۱۱۶۶۹۳ میلیون ریال به همراه ۸۰۰۱۹۷۰۲۶۲ یورو برای طرح احیا مستقیم، این دو پروژه را به مرحله بهره برداری خواهد رساند.

شرکت چادرملو قصد دارد همراه با شرکت های فرعی خود طی سال های ۱۴۰۳ تا ۱۴۰۷ ظرفیت تولید حلقه های مختلف زنجیره فولاد را به میزان قابل توجهی افزایش دهد که در ادامه به برنامه های هر یک خواهیم پرداخت.

یکی از برنامه های «کچاد» توسعه خط مگامول آهن اسفنجی است که ظرفیت تولید این محصول را به میزان ۲ میلیون تن در اردکان افزایش خواهد داد. از دیگر طرح های این شرکت که در اردکان به بهره برداری خواهد رسید خط تولید ورق نورد گرم به همراه احداث نیروگاه سیکل ترکیبی ۵۶۴ مگاواتی است که برای تامین زیرساخت لازم در دستور کار قرار گرفته است. در بخش میبد نیز «کچاد» برنامه تولید میلگرد و کلاف را به روش BOT در دستور کار دارد و برای تامین حلقه های اولیه فولاد نیز عملیات اکتشاف، استخراج، فرآوری و تولید کنسانتره از کانسنگ آهن آنومالی A10 را در قالب مشارکت بخش عمومی و خصوصی برنامه ریزی کرده است.

این شرکت در کنار طرح های تولیدی، برای تامین انرژی مورد نیاز برنامه هایی همچون احداث نیروگاه سیکل ترکیبی بهاباد با ظرفیت ۵۴۶ مگاوات و نیروگاه خورشیدی ۱۰۰ مگاواتی را در دستور کار قرار داده است. شرکت چادرملو با برآورد ظرفیت تولید ۱۴۰۷ پس از بهره برداری از طرح های توسعه خود، حجم تولید محصولات معدنی و صنعتی را در ۱۴۰۷ به میزان ۸۰۵۰۰۰۰۰ تن کنسانتره سنگ آهن (تر) و ۷۰۱۵۰۰۰۰ تن گندله به همراه ۱۰۵۵۰۰۰۰ تن آهن اسفنجی و ۹۵۰۰۰۰ تن شمش فولادی پیش بینی نموده است. این شرکت بدون در نظر گرفتن طرح های توسعه شرکت های زیرمجموعه، این ظرفیت را برپایه عملکرد کنونی و طرح های توسعه خود برای سال ۱۴۰۷ برآورد کرده است که باتوجه به برنامه شرکت های زیرمجموعه، این حجم افزایش خواهد یافت.

از جمله شرکت های زیرمجموعه که در سال های اخیر اقدام به طراحی برنامه افزایش ظرفیت تولید کرده اند میتوان به شرکت فولاد سرمد ابرکوه، شرکت

تجلی؛ گسترش حوزه های فعالیت معدنی با توسعه سبز

نموده و برای بهره برداری در تیر ماه سال ۱۴۰۶ برنامه ریزی شده است. طرح تولید آهن اسفنجی با ظرفیت اسمی ۱۰۶ میلیون تن برنامه ریزی شده است که با هزینه کرد ۲۲۰۸۱۰۰۰۰۰ میلیون تن به پیشرفت ۴۳٫۵ درصدی رسیده است. این شرکت طرح مذکور را برای مهر ماه سال آینده برنامه ریزی نموده است.

دو شرکت ستاره سیمین هرمز و شرکت توسعه معادن و صنایع مس جانجا که هر یک تحت مالکیت ۵٫۸ درصدی و ۵ درصدی شرکت تجلی قرار دارند، به ترتیب محصولات آهن اسفنجی و بهره برداری از معدن مس را در دستور کار قرار دارند و ستاره سیمین هرمز با هزینه کرد ۳۰۰۸۳۰۰۰۰ میلیون ریال پروژه آهن اسفنجی خود را به پیشرفت ۴۸٫۳۱ درصدی رسانده تا این پروژه در مهر سال آینده به بهره برداری برسد.

شرکت توسعه معادن و صنایع مس جانجا نیز بهره برداری از معدن مس جانجا را برای ظرفیت ۰٫۱۳ میلیون تن پیش بینی نموده که با هزینه ۱۹۰۰۰۰۰۰۰ میلیون تنی تا پایان آذر ماه سال جاری، پروژه را به پیشرفت ۱۶٫۴۲ درصدی رسانده است. این معدن برای بهره برداری در نیمه فروردین سال ۱۴۰۶ پیش بینی شده است.

باتوجه به انرژی بر بودن صنعت فولاد و معدن، این دو صنعت به تولید گاز دی اکسید کربن و آلایندگی محیط زیست منجر می شوند. در سراسر جهان کشورها با حرکت به سمت تولید سبز سعی در کاهش آلایندگی محیط زیست دارند. شرکت تجلی اگر چه در حال حاضر فعالیت مستقیمی که بر محیط زیست تاثیر گذار باشد را انجام نمی دهد اما استراتژی فاصله گرفتن از تولید فولادهای تجاری و پیوستن به پوش تولید آهن سبز و کربن زدای را در دستور کار دارد. این شرکت برنامه های سرمایه گذاری خود را به گونه ای در حوزه معدن و مشارکت در تولید محصولات فولادی شرکت های زیرمجموعه تنظیم نموده است که به سمت تولید فولاد سبز حرکت نماید؛ به این ترتیب استراتژی مذکور میتواند آثار معافیت مالیاتی و کاهش محدودیت های صادراتی را برای این هلدینگ به همراه داشته باشد.

و ۴۶٫۹۴ درصدی رسانده است. شرکت فولاد سرمد ابرکوه پیش بینی نموده تا شهریور ماه ۱۴۰۴ طرح آهن اسفنجی و در آذر ماه همان سال طرح فولاد را به بهره برداری رساند.

طرح های توسعه مجتمع فولاد کردستان نیز که در زمینه فولادسازی و تولید ورق فولادی و همچنین آهن اسفنجی است با مشارکت ۲۰ درصدی شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات در حال پیشرفت است. طرح فولادسازی و تولید ورق فولادی این شرکت که برای ظرفیت اسمی یک میلیون تنی برنامه ریزی شده است با هزینه کرد ۱۳۰۰۰۰۰۰۰ میلیون ریال به میزان ۲٫۸ درصد پیشرفت

به خود اختصاص داده است. طبق پیش بینی های صورت گرفته، این طرح تا پایان خرداد ماه سال جاری به مرحله بهره برداری خواهد رسید.

شرکت فولاد سرمد ابرکوه نیز برای توسعه زنجیره تولید طرح های تولید فولاد و تولید آهن اسفنجی را در دستور کار قرار داده است تا به ترتیب ظرفیت تولید را در هر یک به میزان ۰٫۶ میلیون تن و ۱٫۲ میلیون تن افزایش دهد. این شرکت با مشارکت ۴۸ درصدی تجلی پروژه تولید فولاد را با هزینه ۴۳۰۵۳۸۰۳۳۳ میلیون ریال و پروژه آهن اسفنجی با هزینه ۱۸۰۶۵۶۰۹۹۴ میلیون ریالی را به ترتیب به پیشرفت ۶۶٫۲۵ درصدی

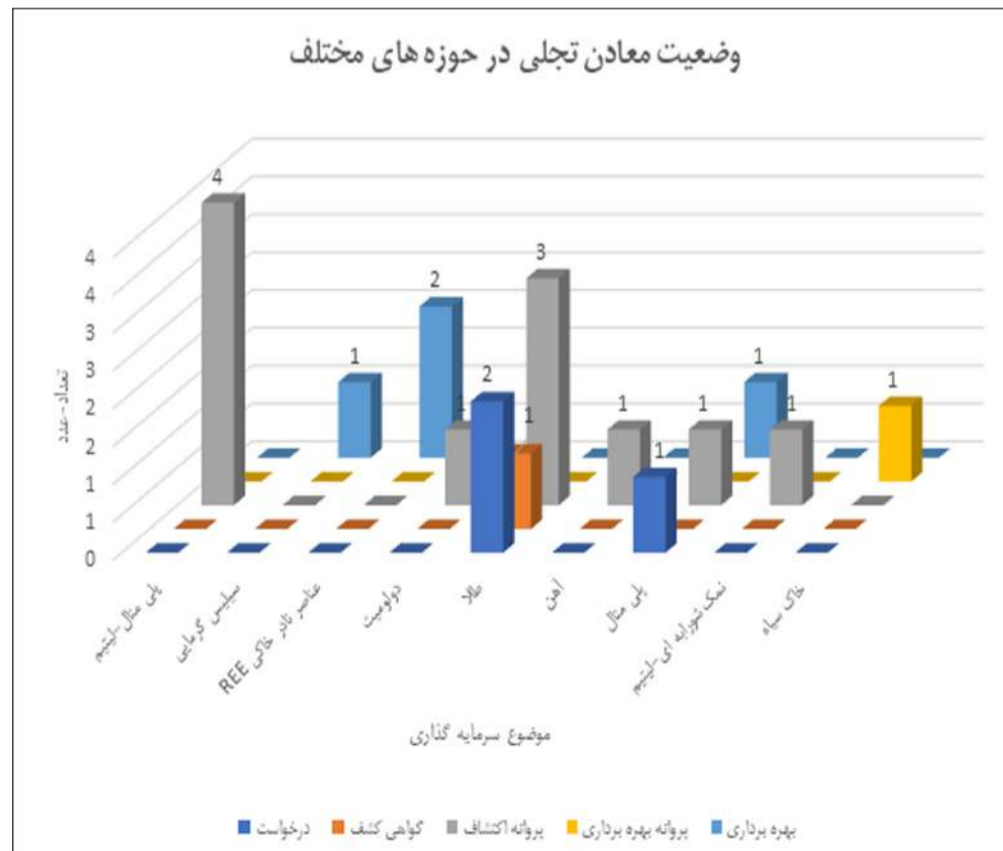
شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات برنامه های توسعه معدنی و تولیدی خود را گسترش می دهد، در راستای تولید سبز نیز برنامه مشارکت با شرکت های زیرمجموعه را در برنامه های آتی خود قرار داده است. در این گزارش، عملکرد ۹ ماهه شرکت در توسعه معدنی و تولیدی مشاهده خواهیم کرد.

شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات که در زمینه توسعه فعالیت معدنی کشور نقش قابل توجهی ایفا می کند از ۲۱ محدوده معدنی در استان های خراسان رضوی، خراسان جنوبی، یزد، کرمان، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی و زنجان برخوردار است که عمدتاً در مالکیت ۱۰۰ درصدی این شرکت می باشند.

این شرکت علاوه بر فعالیت در حوزه بهره برداری معادن آهنی، در زمینه بهره برداری از معادن طلا و پلی متال نیز اقدام نموده است.

شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات تا پایان ۹ ماهه نخست سال جاری موفق شد تا ۴ پروژه پلی متال-لیتیم، ۳ پروژه طلا، یک پروژه نمک شورا به ای-لیتیم، یک پروژه پلی متال، یک پروژه آهن و یک پروژه دولومیت را به مرحله پروانه اکتشاف رساند. همچنین، یک پروژه خاک سیاه پروانه بهره برداری خود را اخذ و ۲ پروژه عناصر نادر خاکی REE به مرحله بهره برداری رسیدند. در کنار این موارد، تجلی پروژه سیلیس گرمایی را نیز به مرحله بهره برداری رسانده است.

در کنار توسعه معادن، با مشارکت این شرکت در طرح های توسعه شرکت های زیرمجموعه، طرح های تولیدی این شرکت ها نیز درصد پیشرفت مطلوبی را تجربه کرده اند. شرکت فولاد خراسان که طرح تولید کنسانتره سنگ آهن را با ظرفیت تولید ۲٫۵ میلیون تنی در دستور کار دارد، طی ۹ ماهه نخست سال جاری به پیشرفت ۵۲ درصدی با هزینه کرد ۴۸۰۰۰۰۰۰۰ میلیون ریالی رسیده است؛ در حالی که تجلی سهم ۳۵ درصدی از سهام این شرکت را

مروری بر عملکرد بازار سرمایه در اولین ماه فصل زمستان

صنعت شیمیایی در میانه عبور شاخص هموزن از شاخص کل

❖ **بازدهی شاخص صنایع در بورس اوراق بهادار**
 همانطور که در نمودار شماره (۳) قابل مشاهده است، از بین صنایعی از جمله فرآورده های نفتی، صنعت خودرو، فلزات اساسی، بانک ها، کانه های فلزی، چند رشته ای و شیمیایی طی دی ماه ۱۴۰۳ بیشترین بازدهی به صنعت شیمیایی اختصاص داشت. باید ادامه داد که شاخص صنعت شیمیایی در ابتدای دی ۱۴۰۳ در ارتفاع ۲۴۱ هزار و ۳۶۹ واحدی قرار داشت که با رسیدن به پایان دی ۱۴۰۳، شاخص این صنعت ۷ درصد افزایش یافته و به ارتفاع ۲۵۷ هزار و ۸۸۰ واحدی دست یافت. پس از آن بازدهی شاخص صنایع خودرو، فرآورده های نفتی و بانک ها را در اواخر دی سال جاری نسبت به ابتدای دی خواهیم دید که به ترتیب ۳ درصد، ۲ درصد و بانک ها ۰٫۵ درصد بود و شاخص صنعت کانه های فلزی منفی ۷ درصد، چند رشته ای منفی ۲ درصد و فلزات اساسی منفی ۰٫۳ درصد بود.

هفته دوم دی ماه به ۲ میلیون و ۷۵۹ هزار و ۴۲۲ واحد کاهش یافت. در حالی که در هفته سوم ارتفاع این شاخص نسبت به یکم دی ماه تا ۷ درصد هم افزایش یافته و به ۲ میلیون و ۹۲۲ هزار و ۱۳۱ واحد رسید و نهایتاً در ۳۰ دی به ۲ میلیون و ۸۰۰ هزار و ۹۵۴ واحد رسید. لازم به ذکر است که روند شاخص هموزن نیز در طول یک ماهه دی ۱۴۰۳ با افزایش ۵ درصدی همراه شد. این شاخص که در ابتدای دی ۱۴۰۳ در ارتفاع ۸۴۱ هزار و ۹۹۴ واحدی قرار داشت در پایان این ماه به ۸۸۷ هزار و ۴۴۱ واحد افزایش یافت. شاخص هموزن در اواخر هفته سوم دی ماه سال جاری ۹۱۷ هزار و ۳۵۶ واحد ارتفاع داشت و در بیشترین ارتفاع خود در طول یک ماهه مذکور قرار داشت. در همین ماه از سال جاری ارتفاع ۸۳۹ هزار و ۹۴۹ واحدی، کمترین حد ارتفاع برای این شاخص بود.

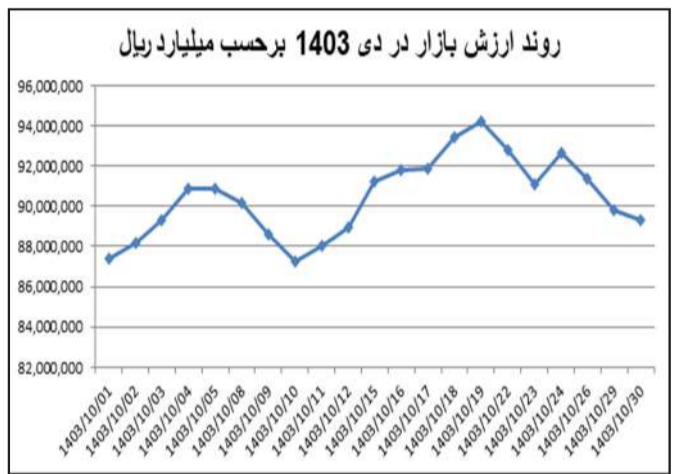
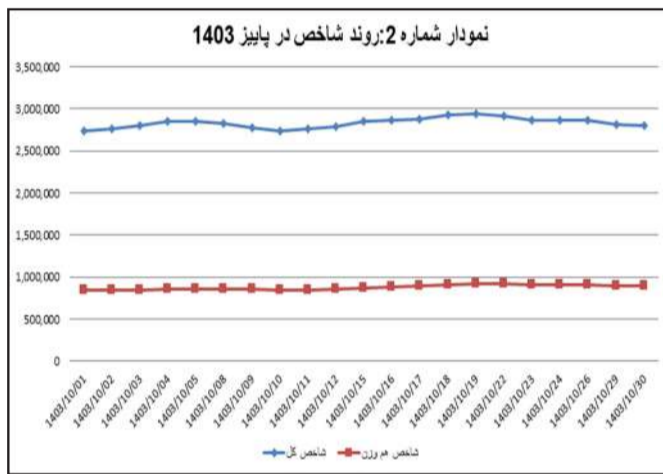
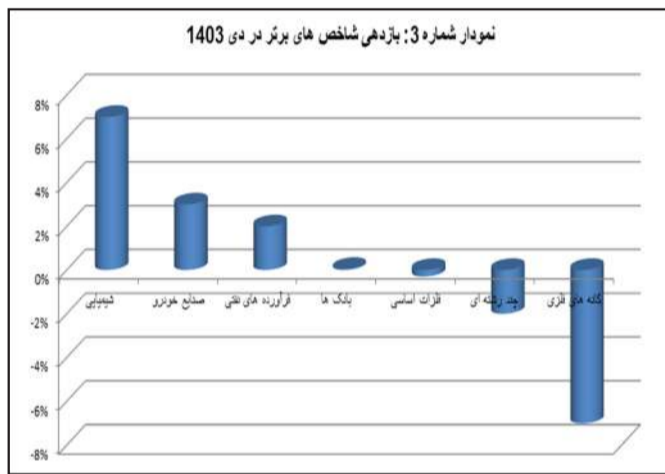
که در ابتدای زمستان به خود گرفته بود را دوباره از پیش گرفت و با تزریق مالی ارزش خود را نسبت به ابتدای هفته سوم دی ماه ۳ درصد افزایش داد و به ۹۴،۱۸۶،۹۳۷ میلیارد ریال رساند. اما در ابتدای هفته چهارم دی ۱۴۰۳، ارزش بازار بورس اوراق بهادار تهران که به ۹۲،۸۱۲،۹۲۹ میلیارد ریال رسیده بود با افتی ۴ درصدی همراه شد و به ۸۹،۳۰۳،۲۹۶ میلیارد ریال رسید.

❖ روند شاخص کل و شاخص هموزن

شاخص کل در ابتدای مهر دی سال جاری در ارتفاع ۲ میلیون و ۷۳۸ هزار و ۸۵۳ واحدی قرار داشت که تا پایان ماه جاری ۲ درصد رشد کرده و تا ارتفاع ۲ میلیون و ۸۰۰ هزار و ۹۵۴ واحدی افزایش پیدا کرد. در هفته ابتدایی دی ماه ارتفاع شاخص کل تا چهار درصد هم افزایش یافت اما این رشد در

بورس اوراق بهادار تهران زمستان خود را پر قدرت شروع کرد. ارزش بازار بورس اوراق بهادار تهران در اولین ماه از زمستان ۱۴۰۳ با افزایشی دو درصدی همراه شد. ارزش این بازار که در ابتدای دی ۱۴۰۳ معادل ۸۷،۳۷۳،۳۳۹ میلیارد ریال بود در اواخر زمستان سال جاری مصادف با ۳۰ دی به ۸۹،۳۰۳،۲۹۶ میلیارد ریال رسید. روند ارزش بازار بورس اوراق بهادار را طی زمستان ۱۴۰۳ میتوان در نمودار شماره (۱) مشاهده کرد.

همانطور که در نمودار شماره (۱) می بینیم، ارزش بازار بورس و اوراق بهادار تهران در هفته ابتدایی زمستان با رشدی ۴ درصدی همراه شد و به ۹۰،۸۸۵،۶۱۰ میلیارد ریال رسید و اما در هفته دوم دی ماه گویی که بازار قصد دارد روند اصلاحی خود را انجام دهد ارزش این بازار با افتی یک درصدی به ۸۸،۹۵۶،۵۲۶ میلیارد ریال نزدیک شد. در حالی که در هفته سوم دی ماه بازار روندی

محصولات به ۴۵۵ میلیون و ۳۹۴ هزار و ۷۸۶ ریال مربوط به نرخ فروش داخلی محصول ارتوزایلین بوده است که نسبت به دوره مشابه سال گذشته با رشدی ۶ درصدی همراه شد. نرخ فروش داخلی ارتوزایلین در دوره ۱۰ ماهه منتهی به دی ۱۴۰۳ معادل ۴۲۷ میلیون و ۲۴۴ هزار و ۶۲۴ ریال بود. در جدول شماره (۲) روند نرخ فروش داخلی و صادراتی چهار محصول مذکور را خواهیم دید.

در نمودار شماره (۱) نیز روند درآمد زایی حاصل از فروش داخلی و صادراتی چهار محصول ریفرمیت، برش سنگین، پارازایلین و رافینیت را خواهیم دید.

رشد حجم فروش و نرخ فروش و به دنبال آن درآمد فروش محصولات شرکت پتروشیمی بوعلی سینا سبب شد که در دوره ۹ ماهه نخست سال جاری سود خالص این شرکت با رشدی ۱۲ درصدی نسبت به دوره مشابه آن در سال گذشته همراه شود و از ۱۰۷ هزار و ۱۲۵ میلیارد و ۲۵۶ میلیون ریال به ۱۲۰ هزار و ۲۵۴ میلیارد و ۵۲۷ میلیون ریال برسد.

❖ **رشد تولید و فروش محصولات شرکت**
 میزان تولید این شرکت در دوره ۱۰ ماهه منتهی به دی ۱۴۰۳ به یک میلیون و ۷۳۶ هزار و ۹۸۰ تن رسید که از این مقدار یک میلیون و ۷۲۱ هزار و ۴۸۵ تن به میزان ۹۹ درصد به فروش رفت.

میزان تولید این شرکت در دوره ۱۰ ماهه منتهی به دی ۱۴۰۳ نسبت به دوره مشابه آن در سال گذشته که یک میلیون و ۵۳۳ هزار و ۶۳۸ تن بود نشان دهنده رشدی ۱۳ درصدی در تولیدات آن خواهد بود. همچنین حجم فروش محصولات این شرکت در دوره ۱۰ ماهه مذکور نسبت به دوره مشابه آن در سال گذشته که یک میلیون و ۵۲۴ هزار و ۴۶۷ تن بود با افزایشی ۱۳ درصدی همراه شده است. لازم به ذکر است که محصول برش سنگین با حجم تولید ۳۸۴ هزار و ۲۳۱ تن بیشترین سهم را در حجم تولیدات دوره ۱۰ ماهه منتهی به دی ۱۴۰۳ به خود اختصاص داده است، در حالی که بیشترین میزان فروش نیز به رقم ۳۶۵ هزار و ۷۵۳ تن به محصول ریفرمیت اختصاص داشت.

روند حجم تولید و فروش چند محصول اصلی شرکت پتروشیمی بوعلی سینا از جمله: ریفرمیت، برش سنگین، پارازایلین و رافینیت را می توان در جدول شماره (۱) مشاهده کرد.

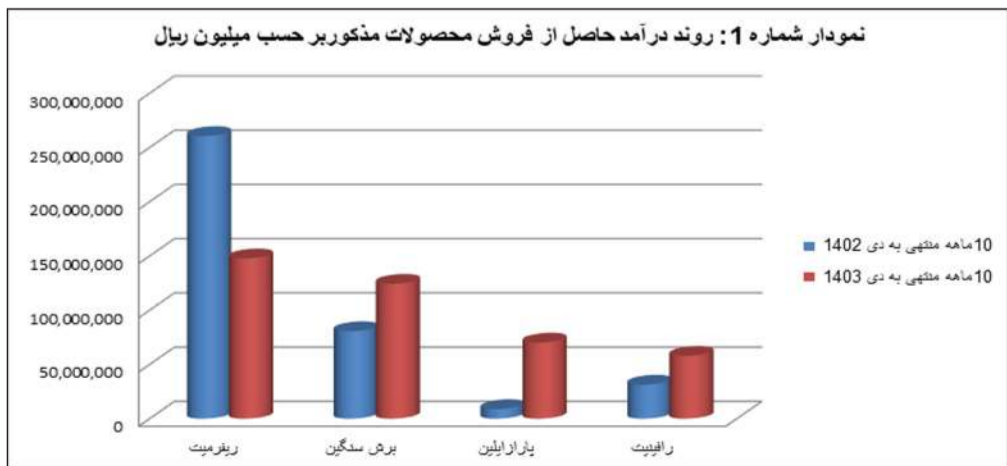
در دوره ۱۰ ماهه جاری، بیشترین ارزش نرخ فروش

شرکت پتروشیمی بوعلی سینا موفق شد در دوره ۱۰ ماهه منتهی به دی ۱۴۰۳ نسبت به دوره ۱۰ ماهه مشابه آن در سال گذشته درآمد عملیاتی خود را ۲۹ درصد افزایش دهد و از ۴۴۷ هزار و ۸۷۲ میلیارد و ۴۷۸ میلیون ریال به ۵۷۸ هزار و ۴۶۶ میلیارد و ۵۵۰ میلیون ریال برساند. از میان محصولات عرضه شده، محصول ریفرمیت با سهم ۱۴۷ هزار و ۷۸۷ میلیارد و ۱۸۰ میلیون ریال معادل ۲۶ درصد از کل درآمد نقش بسزایی در تحقق درآمد عملیاتی این شرکت در دوره ۱۰ ماهه منتهی به دی ۱۴۰۳ ایفا کرده است. در ادامه دو محصول برش سنگین و پارازایلین که به ترتیب به ارزش ۱۲۴ هزار و ۳۶۱ میلیارد و ۴۵۹ میلیون ریال و ۷۰ هزار و ۱۶۸ میلیارد و ۱۶۸ میلیون ریال به فروش رسیدند در جایگاه های دوم و سوم بیشترین ارزش فروش قرار گرفتند.

پارازایلین رکوردار تولید در "بوعلی"

نام محصول	روند حجم تولیدات		روند حجم فروش		تغییرات
	دوره ۱۰ ماهه منتهی به دی ۱۴۰۲	دوره ۱۰ ماهه منتهی به دی ۱۴۰۳	دوره ۱۰ ماهه منتهی به دی ۱۴۰۲	دوره ۱۰ ماهه منتهی به دی ۱۴۰۳	
ریفرمیت	۶۵۹،۱۳۲	۳۴۰،۲۸۶	۷۴۲،۲۸۸	۳۶۵،۷۵۳	-۵۱٪
برش سنگین	۳۷۹،۵۳۶	۳۸۴،۲۳۱	۲۹۳،۹۳۲	۴۰۲،۵۶۴	۳۷٪
پارازایلین	۳۳،۳۵۵	۲۰۲،۴۴۵	۲۵،۰۶۷	۱۷۳،۲۲۰	۵۹۱٪
رافینیت	۱۴۲،۵۲۹	۲۲۳،۶۳۴	۱۴۲،۳۹۳	۲۰۵،۷۳۲	۴۴٪

تغییرات	نرخ فروش (برحسب ریال)		نام محصول
	دوره ۱۰ ماهه منتهی به دی ۱۴۰۲	دوره ۱۰ ماهه منتهی به دی ۱۴۰۳	
↑ ۱۴٪	۳۶۱،۳۶۲،۶۳۱	۴۱۰،۶۵۷،۰۸۳	داخلی
↑ ۱۸٪	۳۰۳،۰۴۹،۴۲۳	۳۵۷،۵۰۶،۲۱۴	صادراتی
↑ ۱۵٪	۲۸۸،۵۶۵،۶۲۹	۳۳۲،۶۳۹،۳۱۲	داخلی
↑ ۵٪	۲۶۱،۹۸۵،۴۶۶	۲۷۴،۹۳۳،۴۱۰	صادراتی
↑ ۱۵٪	۳۵۲،۷۰۰،۱۶۴	۴۰۵،۰۸۱،۲۱۵	داخلی
↑ ۲۸٪	۲۱۷،۹۵۶،۲۰۹	۲۷۹،۱۳۷،۵۷۴	داخلی
↑ ۲۸٪	۲۲۰،۶۵۳،۷۹۹	۲۸۱،۴۴۹،۱۱۹	صادراتی

دردسر ریسک‌های اقتصادی برای بورس

بازار سرمایه ایران در سال‌های اخیر با چالش‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی قابل توجهی مواجه بوده است. تحریم‌های اقتصادی و تقابلات نظامی، به همراه تنش‌های اجتماعی و تغییرات در سیاست‌های اقتصادی، تأثیر عمیق و ماندگاری بر نوسانات این بازار گذاشته است. در عین حال، مسئولان بازار سرمایه اقداماتی را برای ساماندهی و کنترل این نوسانات انجام داده‌اند که در مقاطع مختلف بر حسب شرایط بازار متفاوت بوده است.

تحریم‌های اقتصادی و چالش‌های بازار سرمایه

بازار سرمایه ایران در سال‌های گذشته شرایط اقتصادی، اجتماعی و سیاسی پر تنشی را در عرصه بین‌المللی و ملی تجربه کرده است. شدت و تواتر بروز این رویدادها به نحو قابل ملاحظه‌ای افزایش یافته و تأثیرات عمیقی بر روند بازار داشته است. تحریم‌های اقتصادی ایران به طور فزاینده‌ای توسط دولت آمریکا گسترش یافته و به وزیر، وزارتخانه‌ها، نیروهای نظامی و حتی مسئولان ارشد دولتی و حکومتی تسری یافته است. این تحریم‌ها صادرات نفت ایران را با چالش جدی مواجه کرده و درآمدهای نفتی دولت را به نحو چشم‌گیری کاهش داد.

نااطمینانی‌های سیاسی و تنش‌های اجتماعی موثر بر اقتصاد

در کنار تحریم‌ها، وقوع تقابلات نظامی و حوادثی چون ترور سردار سلیمانی و دکتر فخریزاده، بر نااطمینانی‌های سیاسی افزوده است. این تغییرات سریع در دهه اخیر تنش‌های اجتماعی و عدم ثبات را تشدید کرده است. علاوه بر تحریم‌ها و تقابلات نظامی، برخی تنش‌های اجتماعی در سطح معنی دار در این سال‌ها به وقوع پیوسته و تأثیر قابل ملاحظه‌ای بر بازار سرمایه داشته‌اند. شروع و توقف عرضه محصولات ایران خودرو و سایپا در بورس کالا، افزایش نرخ خوراک پتروشیمی‌ها، عدم دریافت مابه‌التفاوت قیمت‌گذاری دستوری از دولت و انتشار گواهی سپرده بانک مرکزی بانرخ ۳۰ درصد از دیگر اتفاقات مهم اقتصادی بودند که بر بازار سرمایه تأثیر گذاشتند.

نوسانات شاخص بورس و اقدامات مسئولان بورس

در بازه زمانی پنج ساله اخیر (۱۳۹۸ تا ۱۴۰۲)، شاخص بورس تهران با رشدهای شدید، افت‌های قابل توجه و نوسانات فرسایشی همراه بوده است. مسئولان بازار سرمایه تصمیمات و اقداماتی برای ساماندهی به معاملات بازار انجام داده‌اند که این اقدامات در مقاطع صعودی و نزولی به شیوه‌های

متفاوتی صورت گرفت. در زمان افزایش قیمت‌ها، اقدامات مسئولان بازار سرمایه بیشتر بر افزایش عرضه سهام از طریق افزایش عرضه‌های اولیه، عرضه صندوق‌های سرمایه‌گذاری دولتی و افزایش سهام شناور متمرکز شده بود. در دوران نزولی بازار، تلاش مسئولان بر تقویت سمت تقاضا متمرکز شد که شامل انجام سازوکار بازارگردانی و الزام ناشران به بازارسازی سهام خود بود.

ابزارهای کنترل نوسانات بازار سرمایه

برای کنترل نوسانات هیجانی بازار، دامنه نوسان قیمت سهام کاهش یافت و خرید سهام خزانه برای حمایت از سهم ناشران راه‌اندازی شد. همچنین، نصاب سهام صندوق‌های سرمایه‌گذاری درآمد ثابت و نصاب خرید اعتباری سهام برای افزایش تقاضای بالقوه در بازار به صورت مداوم افزایش یافت. در راستای کاهش ریسک سرمایه‌گذاری، انتشار اوراق اختیار فروش تبعی نیز با شدت بیشتری در برنامه‌های حمایتی بازار سرمایه قرار گرفت که کارکردی مشابه بیمه سهام برای سرمایه‌گذاران ایفای می‌کند.

تحلیل تأثیرات اقتصادی و نیاز به تغییر در سیاست‌های اقتصادی

تحلیل‌ها نشان می‌دهند که تأثیر رخدادها و سیاست‌های اقتصادی بر بازار سرمایه نسبت به مسائل ژئوپلیتیک، اجتماعی و سیاسی عمیق‌تر و ماندگارتر بوده است. مسئولان بازار عمدتاً در مدیریت اثرات ناشی از رخدادها و ژئوپلیتیک و اجتماعی موفق عمل کرده‌اند و با کنترل نوسانات و تزریق منابع، نوسانات هیجانی کوتاه‌مدت را پشت سر گذاشته‌اند. مدیریت نوساناتی که ریشه در سیاست‌های اقتصادی دارند برای مسئولان و فعالان بازار دشوارتر بوده است. تغییرات نزولی در بازار که ناشی از سیاست‌گذاری‌های اقتصادی است، به صرف بهره‌گیری از سازوکارهای درونی بازار سرمایه امکان‌پذیر نبوده و نیازمند بازبینی در سیاست‌های اقتصادی می‌باشد. در مواردی، خسارات ناشی از این سیاست‌ها به دلیل ایجاد جو بدبینی و سلب اعتماد سرمایه‌گذاران حتی با اصلاح سیاست‌های اقتصادی نیز به تغییر روند بازار نینجامیده است. در پایان، باید ذکر کرد که هر چند مسائل ژئوپلیتیک، سیاسی و اجتماعی بر بازار سرمایه تأثیرگذارند، ریشه اصلی افت و خیزهای بورس در سال‌های گذشته را باید در سیاست‌های اقتصادی جستجو کرد. درمان نوسانات احتمالی آینده نیز در اصلاح و بازبینی سیاست‌های اقتصادی نهفته است.

تیرگی‌ها و روشنی‌های بازار بورس

سید محمد رضا اعلمی

کارشناس بازار سرمایه

عوامل بسیاری بر روی قیمت سهام تأثیر گذارند. عوامل مستقیم و غیرمستقیمی که باید هر کدام از آنها به دقت مورد واکاوی قرار گیرد. از تصمیم‌گیری‌های کلان اقتصادی گرفته تا تصمیم‌گیری در خصوص ریزساختارهای بازار بورس. در واقع اینگونه می‌توان گفت که بازار بورس آینه‌ی تمام‌نمای اقتصاد کشور است. نبض بازار بورس حکایت از این دارد که آیا اقتصاد کشور سالم است یا مریض؟ در صورتی که تمامی ارکان اقتصاد کشورمان در تمامی زمینه‌ها به خوبی به کار خود بپردازند می‌توانیم نمودار را در بازار بورس شاهد باشیم. از حذف قیمت‌گذاری دستوری گرفته تا بهبود کسب و کارها و رونق کار در صنایع مختلف. سیاست‌های دستوری گذشته ما را در بسیاری از موارد به سمت بن بست اقتصادی برد اما با روی کار آمدن دولت جدید و تغییر سیاست‌های کلان اقتصادی شاهد رونق نسبی در بازار بورس شدیم.

بی‌اعتمادی عمومی و پیامدهای آن

بازار بورس ما از ریسک‌های سیستماتیک بسیاری رنج می‌برد که رفته رفته شاهد کم شدن برخی از آن ریسک‌های سیستماتیک هستیم. اما نکته‌ی حائز اهمیت این روزه‌های بازار بورس عدم توجه سیاست‌گذاران به مباحث مالی-فشاری است. چرا که بزرگترین ضربه‌ی وارده به بازار بورس ایران پس از سال ۱۳۹۹، مساله‌ی بی‌اعتمادی عمومی ایجاد شده نسبت به این بازار است. بازاری که می‌تواند موتور محرک جهش تولید در کشور باشد و می‌تواند بسیاری از سرمایه‌گذاری‌های خرد را در جهت تامین مالی برای اهداف ملی جمع نماید. مسیری شفاف که ما را از بسیاری تنگناهای موجود عبور می‌دهد. عدم توجه به مساله‌ی محدودیت سه درصدی دامنه نوسان، شاهدهی بر این مدعا است که تصمیم‌سازان به دقت بر روی مسائل مربوط به علم مالی-فشاری تمرکز نمی‌کنند و بعضاً برخی از تصمیم‌گیری‌ها سبب تشدید عدم

اعتماد می‌گردد. تغییر رویکردها در بسیاری از موارد سبب بهبود وضعیت کلی بازار بورس شد ولی ادامه دار شدن محدودیت سه درصدی دامنه‌ی نوسان سبب رفتار شارپی شاخص کل گردید. دلیل محدود شدن دامنه‌ی نوسان مسائلی مربوط به ریسک‌های منطقه‌ای بود و انتظار می‌رفت با کاهش این ریسک شاهد برطرف شدن این محدودیت سه درصدی و بازگشت محدودیت دامنه‌ی نوسان به حالت قبل خود باشیم. ادامه‌ی این محدودیت سبب کاهش میزان نقدشوندگی بازار و ترس از گرفتار شدن در صف‌های فروش سبب عدم ورود پول جدید به بازار گردید. با این وجود علامتی از ادامه دار بودن حرکت مثبت شاخص کل دریافت نکردیم و بازار توانی برای رشد بیشتر ندارد.

چشم‌انداز آینده بازار بورس

یکی از دلایل خروج پول از بازار سرمایه را می‌توان جذاب‌تر شدن بازارهای موازی همچون بازار طلا و بازار دلار دانست. انتظارات ذهنی برخی از سرمایه‌گذاران بر این باور قرار گرفت که نرخ طلا و دلار در سال آتی افزایش خواهد یافت. از این رو یکی از دلایل خروج پول از بازار بورس را می‌توان جذاب‌تر شدن بازارهای موازی قلمداد کرد. از طرفی به دلیل کاهش نقدشوندگی سهام در بسیاری از نمادها، بسیاری از پول‌های پارک شده در سرمایه‌گذاری‌های دیگر به دلیل ترس از گرفتار شدن در صف‌های فروش وارد بازار بورس نشدند. البته همانطور که اشاره کردیم بی‌اعتمادی حاکم بر اذهان برخی از سرمایه‌گذاران به دلیل تداوم برخی سیاست‌های اشتباه سبب عدم ورود پول به بازار بورس شده است و این عدم ورود پول و جذاب‌تر شدن بازارهای موازی، توانی برای ادامه‌ی روند صعودی شاخص کل بر جانمی‌گذارد. این در حالی است که بسیاری از سهام موجود در بازار ارزنده هستند و در صورت حمایت‌های غیرمستقیم و منطقی از بازار شاهد تقویت میزان حجم معاملات و روند صعودی شاخص کل خواهیم بود. البته در صورت از دست دادن حمایت دو میلیون هفتصد و سی و چهار هزار واحدی و کامل شدن الگوی سر و شانه انتظار کاهش شاخص کل تا دو میلیون و پانصد و چهل و هشت هزار واحد را خواهیم داشت.

اسکن کنید

هلو؛ همراه کسب و کارته

هلو
گروه فناوری اطلاعات

شماره تلفن فروش و پشتیبانی

۰۲۱-۲۳۰۶۷

وام شما آماده‌ست.

طرح بهان

۱۰ برابر معدل حساب، بدون ضامن، آنلاین

بانک ملت
bank mellat

آیا بازار سرمایه ۱۲۵ میلیارد دلاری به ایستگاه پایانی رسید؟

آیا با توجه به رشدی که به آن اشاره شد، بازار سرمایه همچنان توانایی رشد بیشتر را دارد یا باید روند فعلی را تمام شده دانست؟ در پاسخ به این سوال باید بازار سرمایه را با بازارهای موازی مثل طلا و دلار مقایسه کنیم. ارزش دلاری بازار سرمایه به رغم رشد ۵۰ درصدی شاخص کل نتوانست بیش از ۲۰ درصد رشد نماید و با توجه به رشد دلار بازار آزاد همچنان در محدوده ۱۲۵ میلیارد دلار در نوسان است و با سقف ۴۰۰ میلیارد دلاری سال ۹۹ فاصله بسیاری دارد که همین امر نشان دهنده ارزندگی بازار سرمایه و عقب ماندن این بازار نسبت به بازار دلار است. علاوه بر مقایسه ارزش دلاری، می توان از مقایسه ارزش بورس نسبت به طلا نیز استفاده کرد، نسبت ارزش بازار سرمایه به هر گرم طلای ۱۸ عیار می تواند معیار مناسبی جهت مقایسه این دو بازار در مقاطع زمانی مختلف باشد، این نسبت در مرداد ماه سال ۹۹ معادل حدود ۵۵۰۰ تن طلای ۱۸ عیار بوده است به این معنی که با ارزش کل بازار سرمایه می توانستیم معادل ۵۵۰۰ تن طلای ۱۸ عیار بخریم. این در حالیست که این نسبت اکنون حدود ۷۰ درصد کاهش داشته است و به کمتر از ۱۸۰۰ تن رسیده است که کمترین مقدار طی بیست سال اخیر می باشد و نشان از عقب ماندگی بازار سرمایه دارد. نسبت سودآوری یا P/E بازار نیز در این رشد اخیر از محدوده ۶ واحد به حدود ۸ واحد رسید و با توجه به انتشار گزارشات و افزایش سودآوری شرکت ها، این نسبت حدود ۵،۰ واحد کاهش پیدا کرد و به ۷،۵ واحد رسید.

علاوه بر موارد بنیادی که مورد بررسی قرار گرفت، شاخص کل از منظر تکنیکالی نیز همچنان در روند صعودی قرار دارد و این اصلاحات جزئی از مسیر و روند صعودی تلقی خواهند شد، محدوده ۱۲۶۰۰ الی ۲۶۵۰ هزار واحد می تواند حمایت مناسبی برای شاخص کل محسوب شود، از لحاظ زمانی نیز بنظر می رسد تا اوایل اسفند ماه این نوسانات به پایان رسد و کف بازار در این نواحی تشکیل شود.

علی پور رمضان

تحلیلگر سیدگردان ایستایس پویا

شاخص کل پس از افتی که به دلایل شرایط سیاسی و نظامی از ابتدای سال دچار آن شده بود، از ابتدای آبان ماه تا اواسط دی ماه توانست با رشدی ۵۰ درصدی به قله ۲۹۰۰ هزار واحد دست یابد. شاخص هم وزن نیز در همین مدت با رشدی ۴۰ درصدی، تا قله ۹۲۰ هزار واحد رشد کرد. با مقایسه بازده این دو شاخص می توان متوجه شد که نمادهای بزرگ بازار در این رشد لیدر بازار بودند و بازدهی نمادهای بزرگ بهتر از نمادهای کوچک بوده است، تغییرات نرخ دلار نیما و رشد دلار باعث شد تا تغییرات سودآوری نمادهای بزرگ بازار بیشتر مورد توجه سرمایه گذاران قرار گیرد و همین امر یکی از دلایل رشد بیشتر نمادهای بزرگ بوده است.

طی دو هفته اخیر بازار سرمایه پس از رشدی که پیشتر به آن اشاره شد وارد فاز استراحت و نوسانات اصلاحی شده است و بنظر می رسد بعد از یک رشد بیش از ۵۰ درصدی نوسانات و اصلاحات دور از ذهن نبوده و حتی تضمین کننده رشد آتی بازار نیز خواهد بود، طی هفته های اخیر شاهد کاهش ارزش معاملات و خروج پول حقیقی از بازار سرمایه بودیم و با بررسی صندوق های درآمد ثابت به این نتیجه خواهیم رسید که مقصد پول های خارج شده عمدتاً همین صندوق ها بوده اند تا در زمان و قیمت مناسب مجدداً وارد بازار شوند. شاید با ثبات بازار و افزایش نصاب سهام صندوق های درآمد ثابت، علاوه بر رشد دارایی و ذخایر، مشارکت این صندوق ها نیز در بازار افزایش یافته و شاهد افزایش ارزش و گردش معاملات نیز باشیم.

سوالی که این روزها ذهن سرمایه گذاران خرد را درگیر کرده است و شاید نسبت به اصلاحات فعلی دچار نگرانی شده باشند این است که

محدوده های جذاب در بورس

سید جواد درواری

کارشناس بازار سرمایه

اعلام شده توسط مقام معظم رهبری در جهت رشد اقتصادی و رشد تولید با مشارکت مردم بسترهای لازم را فراهم نموده و حمایت های لازم از بازار سرمایه انجام دهد. این حمایت باید دارای اثرات بلندمدت باشد و منافع عموم جامعه را تأمین نماید. در این میان باید به این نکته توجه کرد که حمایت دولت نباید با دخالت در بازار سرمایه و بازارسازی و دست کاری در سیستم عرضه و تقاضا انجام شود. جلب نظر عموم مردم جامعه و احیای اعتماد مردم برای سرمایه گذاری در بازار سرمایه، مهم ترین اقدام دولت در قبال بازار سرمایه است. این اعتماد زمانی به وجود می آید که مردم آن را در واقعیت لمس کنند و تأثیرات این گونه اقدامات را در سید سرمایه گذاری خود ببینند. بر طرف نمودن چالش های بازار سرمایه که به آن ها اشاره شد و ایجاد شرایط نسبی ثبات اقتصادی و سیاسی می تواند اعتماد از دست رفته را به این بازار برگرداند. قطعاً این گونه اصلاحات و اقدامات زمان بر می باشد و نمی توان انتظار داشت که بازار سرمایه در مدت کوتاهی به جایگاه واقعی خود دست یابد. با این حال به نظر می رسد تیم اقتصادی دولت سعی در بر طرف نمودن چالش های اقتصادی دارد و از دیگر سواخبر مثبتی از شروع مذاکرات به گوش می رسد. همچنین با توجه به افزایش نرخ ارز باید شاهد تأثیرات آن بر گزارش شرکت ها باشیم. قیمت سهام اکثر شرکت ها در محدوده جذابی قرار دارد و با این وجود باید شرایط اقتصادی و سیاسی و نوسانات آن را در نظر گرفت و با دید بلندمدت در سهام شرکت های با پتانسیل رشد بالا سرمایه گذاری نمود.

بازار سرمایه در شرایطی به سر میرسد که ریسک بسالای اقتصادی کشور به دلیل تحریم های ظالمانه، عدم ثبات سیاسی و اقتصادی داخلی و خارجی، محدودیت های بانکی و مشکلات نقل و انتقال پول، گسترده گ فعالیت های دولتی در نظام مالی، فضای غیرقابلیت، تغییرات مداوم مصوبات و بخشنامه های خلق الساعه و قوانین دست و پاگیر، عدم وجود سازمان بورس کارآمد (ناشی از عدم استقلال کافی)، عدم هماهنگی لازم بین بانک مرکزی به عنوان متولی بازار پول و سازمان بورس به عنوان متولی بازار سرمایه، عدم وجود نقدینگی، قیمت گذاری دستوری محصولات که آفت اقتصاد و بازار سرمایه است، مشکلات پیش روی خصوصی سازی در برخی صنایع، نوسانات نرخ ارز، نرخ بهره بالا در تأمین مالی در سیستم بانکی، تأمین خوراک و مواد اولیه و مشکلات انرژی برخی صنایع، کسری بودجه دولت و فروش اوراق بدهی و ... به صورت مستقیم و غیرمستقیم موجب شده است که سرمایه گذاران نتوانند ارزیابی قابل اطمینانی از سرمایه گذاری خود در بازار سرمایه داشته باشند. بر این اساس است که سرمایه گذاران بازارهای موازی (بازار طلا و ارز) را به سرمایه گذاری در بازار سرمایه ترجیح داده و سرمایه و نقدینگی خود را به سمت بازارهای غیر مولد هدایت کرده اند. در این شرایط دولت موظف است در راستای تحقق اهداف و شعار

افزایش سرمایه، در آمد بازار گردانی «تکاردان» را افزایش داد

سال ۱۴۰۲ نیز افزایش سرمایه ۱۷۸ درصدی از ۹۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال به ۲۵،۰۰۰،۰۰۰ ریال از محل سود انباشته انجام دهد. با توجه به افزایش سود انباشته شرکت تامین سرمایه کاردان در نیمه نخست سال جاری، این شرکت قصد دارد مجدداً از محل سود انباشته خود به میزان ۵۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال افزایش سرمایه دهد تا ضمن جلوگیری از خروج وجه نقد، از معافیت مالیاتی نیز بهره مند شود. این افزایش سرمایه در ادامه میتواند به افزایش توانایی «تکاردان» در انتشار اوراق کمک نماید.

بر اساس پیش بینی صندوق بین المللی پول IMF و تورم ماهانه محقق شده که مرکز آمار هر ماه منتشر می کند، پیش بینی می شود که تورم در سال ۱۴۰۳ به ۳۶ درصد، در سال ۱۴۰۴ به ۳۱ درصد و در سال های ۱۴۰۵ تا ۱۴۰۷ به ۲۵ درصد کاهش یابد؛ لذا با انجام افزایش سرمایه مذکور، شرکت تامین سرمایه کاردان طی سال های ۱۴۰۳ تا ۱۴۰۷ میتواند میزان انتشار اوراق خود را افزایش دهد به طوری که اوراق منتشر شده در پایان سال ۱۴۰۳ که به میزان ۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال خواهد بود، در سال ۱۴۰۴ به رقم ۱۲۲،۳۰۰،۰۰۰ ریال خواهد رسید. این روند با رشد ۲۲ درصدی در سال ۱۴۰۵ به مبلغ ۱۴۹،۵۷۲،۹۰۰ میلیون ریال می رسد که در دو سال بعد نیز با نرخ رشد ۲ درصد افزایش خواهد یافت. افزایش سرمایه سال ۱۴۰۳ با توسعه میزان انتشار اوراق، میتواند به بهبود درآمد تعهد پذیره نویسی و درآمد بازار گردانی «تکاردان» کمک نماید. به طوری که درآمد حاصل از تعهد پذیره نویسی این شرکت از مبلغ ۴،۰۰۰،۰۰۰ میلیون ریال سال ۱۴۰۳ با رشد ۸ درصدی به ۴،۲۸۰،۵۰۰ میلیون ریال در سال ۱۴۰۴ خواهد رسید. در ادامه نیز، با رشد ۵ درصدی به رقم ۴،۴۸۷،۱۸۷ میلیون ریال در سال ۱۴۰۵ خواهد رسید.

این افزایش سرمایه، با رشد قراردادهای بازار گردانی ناشی از افزایش اوراق پذیره نویسی شده بر درآمد حاصل از بازار گردانی اثر گذار است؛ به طوری که درآمد حاصل از بازار گردانی که در سال ۱۴۰۳ به میزان ۱۵،۸۶۰،۳۶۳ میلیون ریال پیش بینی شده است، در سال ۱۴۰۴ با رشد ۶۳ درصدی به درآمد ۲۵،۸۶۲،۶۲۰ میلیون ریال افزایش خواهد یافت. در سال ۱۴۰۵ نیز این درآمد با رشد ۴۲ درصدی به رقم ۳۶،۶۳۴،۷۳۸ میلیون ریال خواهد رسید. با اجرای افزایش سرمایه در سال ۱۴۰۳، در کنار رشد درآمد شاهد رشد سود خالص شرکت به میزان ۱۷۶ درصد خواهیم بود که ارزش سود خالص را به رقم ۱۴،۳۷۸،۹۳۶ میلیون ریال خواهد رساند. در ادامه نیز رشد ۱۳۷ درصدی در سال ۱۴۰۴، ارزش سود خالص این شرکت را به رقم ۳۴،۱۸۵،۰۹۹ میلیون ریال می رساند.

شرکت تامین سرمایه کاردان با انجام افزایش سرمایه سال ۱۴۰۳ میتواند روند رشد درآمدی

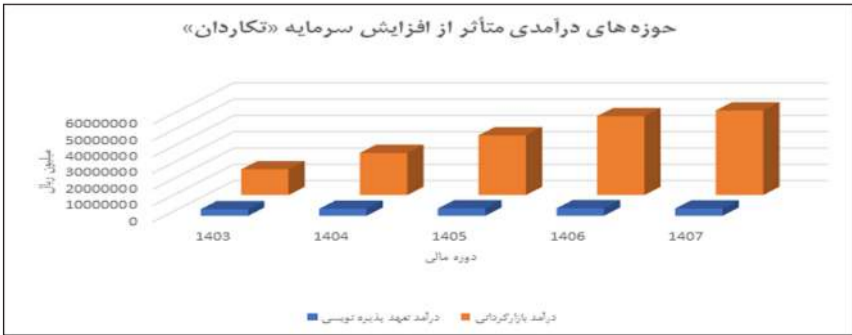
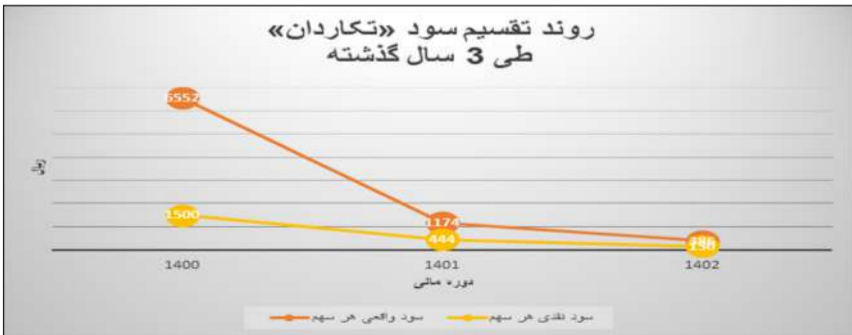
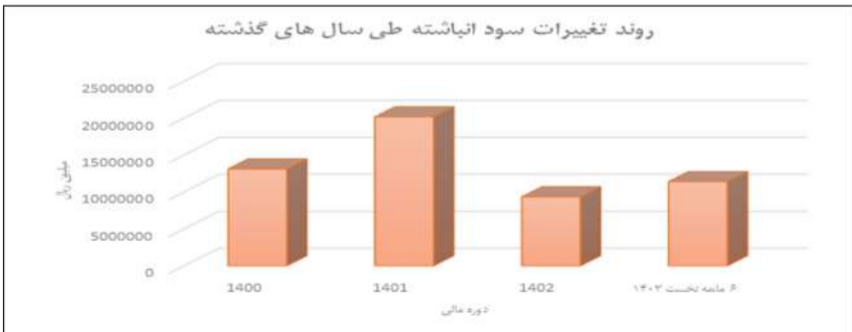
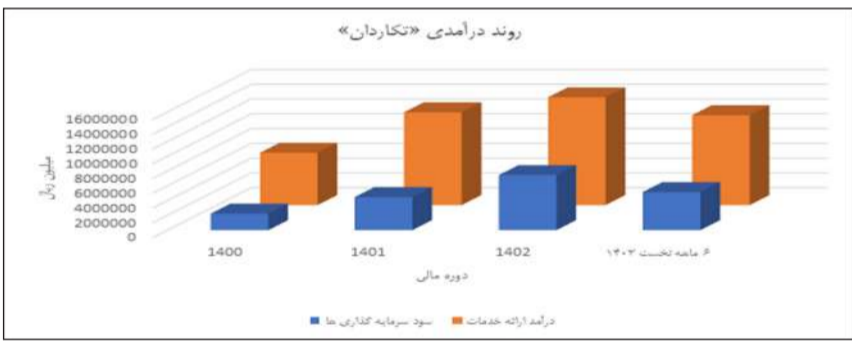
شرکت تامین سرمایه کاردان

و سودآوری خود را به میزان قابل توجهی بهبود بخشد که در این گزارش به تفکیک مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

شرکت تامین سرمایه کاردان که به عنوان یک نهاد مالی در بازار سرمایه به فعالیت مشغول است طی ۶ ماهه نخست سال جاری موفق به کسب درآمد حاصل از ارائه خدمات ۱۲،۱۶۵،۷۵۰ میلیون ریالی شد که معادل ۸۳ درصد از درآمد یکساله منتهی به ۱۴۰۲ بوده است. همان طور که در نمودار زیر مشاهده می شود، این شرکت در سال های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۱ موفق به افزایش ۱۶ درصدی و ۷۷ درصدی نسبت به سال مالی گذشته شده است.

این شرکت در ۶ ماهه نخست سال جاری موفق به کسب سود ۵،۱۴۳،۹۳۱ میلیون ریالی از محل سرمایه گذاری های خود نیز شد که معادل ۶۹ درصد از کل سود حاصل از سرمایه گذاری در طول سال ۱۴۰۲ است. همچنانکه در نمودار فوق مشاهده می شود، این شرکت در سال های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۱ موفق شد تا سود حاصل از سرمایه گذاری های خود را به ترتیب ۶۷ درصد و ۹۹،۹ درصد نسبت به سال مالی قبل افزایش دهد. در نتیجه این روند، مجموع درآمد عملیاتی «تکاردان» در ۶ ماهه نخست سال جاری به میزان ۱۷،۲۰۹،۶۸۱ میلیون ریال محقق شد که معادل ۷۸ درصد از کل درآمد عملیاتی سال ۱۴۰۲ این شرکت است. شرکت تامین سرمایه کاردان در سال ۱۴۰۰ موفق به ذخیره سود انباشته به میزان ۱۳،۱۳۲،۸۸۳ میلیون ریال شد که با توجه به افزایش درآمد عملیاتی در سال ۱۴۰۲، این ذخیره به رقم ۲۰،۱۷۰،۲۱۳ میلیون ریال افزایش یافت. در نتیجه این افزایش، «تکاردان» اقدام به افزایش سرمایه ۱۷۸ درصدی از محل سود انباشته نمود. با وجود افزایش سرمایه قابل توجه در سال ۱۴۰۲، این شرکت از سود واقعی ۳۸۶ ریالی هر سهم، ۱۵۰ ریال را برای هر سهم پرداخت نمود. همان طور که در نمودار فوق مشاهده می شود، شرکت تامین سرمایه کاردان طی سال ۱۴۰۱ سود تقسیمی کمتری را میان سهامداران نسبت به سال ۱۴۰۰ تقسیم کرد چراکه با افزایش سرمایه طی سال ۱۴۰۲ سرمایه شرکت از ۹۰،۰۰۰،۰۰۰ میلیون ریال به ۲۵،۰۰۰،۰۰۰ ریال افزایش یافت که در نتیجه افزایش تعداد سهام منتشر شده بوده است.

این شرکت در سال های اخیر با فاصله یک سال دو مرتبه افزایش سرمایه انجام داده است. «تکاردان» پس از افزایش سرمایه ۳۵۰ درصدی در سال ۱۴۰۱ از محل سود انباشته، موفق شد به واسطه رشد سود انباشته خود، در

شیبی مناسب برای اصلاحات اقتصادی

سارا انصاریان

کارشناس سرمایه گذاری شرکت تدبیر انتخاب فردا

دلار نیمایی در اواخر آذرماه امسال حذف شد و در نتیجه آن تمامی معاملات ارزی کشور به سامانه جدیدی تحت عنوان بازار ارز تجاری منتقل گردید، فلذا از این تاریخ همه صادرکنندگان ملزم اند ارز حاصل از صادرات را، برای مبادله با نرخ توافقی، در بازار ارز تجاری مرکز مبادله ارز و طلای ایران عرضه کنند. از اول بهمن ماه نیز شرکت های پتروشیمی، پالایشی، فولادی، صنایع فلزات رنگین و فرآورده های نفتی موظف گردیدند ارز حاصل از صادرات خود را در بازار ارز تجاری به صورت توافقی عرضه کنند. ارز نیما با هدف ارائه ارز با قیمت پایین تر از نرخ بازار آزاد به واردکنندگان ایجاد شد تا کالاهای مصرفی مردم ارزان تر در اختیارشان قرار گرفته و تورم کنترل شود، حال آنکه کمبود ارز سبب می شد به تمام واردکنندگان ارز تخصیص نیابد و در کنار این عدم تخصیص متوازن همواره رانت و فساد هم شکل می گیرد. حذف ارز نیمایی می تواند اولین قدم در راستای حذف رانت و کمک به اقتصاد پویا و شفاف باشد. در کنار این مسئله حذف ارز ترجیحی می تواند بر سود شرکت های صادرات محور بازار تاثیر بسزایی داشته باشد.

پیش از این صادرکنندگان ملزم به عرضه دلار خود در سامانه نیما در شرایطی که بعضا مجبور به تهیه مواد اولیه با دلار بازار آزاد بودند؛ این امر حتی منجر به کاهش صادرات و عدم ورود ارز این شرکت ها به داخل کشور می شد. این امر می تواند باعث کاهش ارز در داخل کشور و افزایش قیمت دلار شود. در موج اولیه این مهم، شرکت های صادرکننده

با واقعی تر شدن نرخ دلار و وجود فضایی رقابتی برای عرضه دلار، امید است با ثبات فروش و حاشیه سودها، سود این شرکت ها افزایش یابد. به ویژه صادرکنندگان با درصد بالای صادرات و آنهایی که حجم بیشتری مواد اولیه دارند که با نرخ دلار نیما خریداری کرده اند. با رشد نرخ نیما، در ماه های آتی احتمالا شاهد مجوز افزایش نرخ فروش برای صنایع دارای نرخ دستوری مانند شوینده ها، لاستیک و پلاستیک، روانکارها، شیشه و لوازم خانگی که مواد اولیه آنها از بورس کالا یا به صورت وارداتی تامین می شود، صادر شود. امید است سیاستگذار پس از اقدام برای رشد دلار نیما، حال به دنبال آزادسازی نرخ فروش صنایع کشور باشد تا از این اقدام مثبت، تمام صنایع کشور منتفع شوند.

با شناخت رویکرد دولت نسبت به بازار و عدم تمایل به انتشار اوراق ۳۰ درصدی می توان این برداشت را داشت که بازار حمایت نسبی دولتمردان را دارد و در کنار سیاستگذاری های مناسب و واقعی تر شدن نرخ نیما و حفظ ثبات در قانون گذاری ها بازار نه به صورت شدید و با شیب زیاد اما به صورت آهسته و روند صعودی همراه با اصلاحات مناسب به خود خواهد گرفت.

سودآوری شرکت ها با تغییرات کلیدی در بازار ارز

سمیه صفری

کارشناس سرمایه گذاری

اواخر آذرماه سال جاری بود که بانک مرکزی اعلام کرد که تمامی معاملات ارزی کشور به سامانه توافقی منتقل خواهد شد و از اول بهمن ماه سامانه نیما از چرخه معاملات ارزی حذف خواهد شد.

این اقدام در راستای حرکت به سمت تک نرخ شدن ارز صورت گرفته و گام های ابتدایی جهت رسیدن به این هدف آغاز افزایش نرخ دلار نیمایی بود. بدون شک این اقدام مهم ترین و با اهمیت ترین اقدامی بود که سیاستگذار در سال های اخیر اجرایی کرده است. با افزایش نرخ دلار نیمایی، اسپرد نرخ دلار نیما و نرخ دلار بازار آزاد از حوالی ۴۰ درصد به ۲۰ درصد کاهش داشته است. این موضوع باعث افزایش عرضه ارز حاصل از صادرات شرکت های خواهد شد که عمدتاً شرکت های صادرات محور می باشند و همچنین میزان ارزآوری این شرکت ها نیز افزایش خواهد داشت.

اثرات حذف دلار نیما را می توانیم به دو دسته منفی و مثبت بر شرکت ها طبقه بندی نمود. عمده شرکت هایی که نرخ گذاری آن ها تابع نرخ گذاری دستوری است و مواد اولیه آن ها عمدتاً وارداتی، حذف دلار نیمایی و افزایش نرخ دلار، اثر منفی بر سودآوری آن ها خواهد داشت. در صورتی که به میزان افزایش نرخ خرید مواد اولیه خود نتوانند افزایش در نرخ فروش محصولاتشان داشته باشند، با کاهش سودآوری مواجه خواهند شد. از جمله این شرکت ها می توان به شرکت های گروه روانکار، شرکت های فعال در صنعت شوینده، گروه لاستیک، لبنی، قطعه سازها و شرکت های از

این دست که تولید در آن ها کاملاً وابسته به نرخ ارز بوده و فروش آن ها عمدتاً داخلی و به ریال می باشد، اشاره نمود. این دسته از شرکت ها با چالش هایی در مسیر تولید مواجه خواهند بود. در طرف مقابل شرکت هایی قرار دارند که مرجع نرخ گذاری آنها آزاد است و یا شرکت های صادرات محور که با افزایش نرخ دلار میزان فروش آن ها و به تبع آن سودآوری آن ها افزایش خواهد یافت. از جمله این شرکت ها می توان به شرکت های گروه پتروشیمی، فولادی و صنعت سیمان اشاره نمود. تاثیر دیگری که حذف نرخ دلار نیمایی و افزایش آن بر شرکت ها می تواند داشته باشد بر بدهی ها و دارایی های ارزی شرکت هاست.

از این رو شرکت هایی که دارایی های ارزی بیشتری داشته باشند از این محل منتفع می شوند و در مقابل شرکت هایی که بدهی ارزی بیشتری داشته باشند نیز ممکن است با هزینه های بازپرداخت بیشتری مواجه شوند. در صورتی که ریسک های سیستماتیک حاکم بر اقتصاد کاهش یافته یا از بین روند و شاهد کاهش نرخ بهره به عنوان یکی از مهم ترین ریسک های بازار سرمایه باشیم، می توان شاهد آثار مثبت حذف نرخ ارز نیمایی بر عملکرد شرکت ها بود و همین مساله بستر تقاضا از سمت سهامداران را فراهم خواهد آورد.

رشد ۴۰ درصدی کارکرد مشترکین در "همراه"

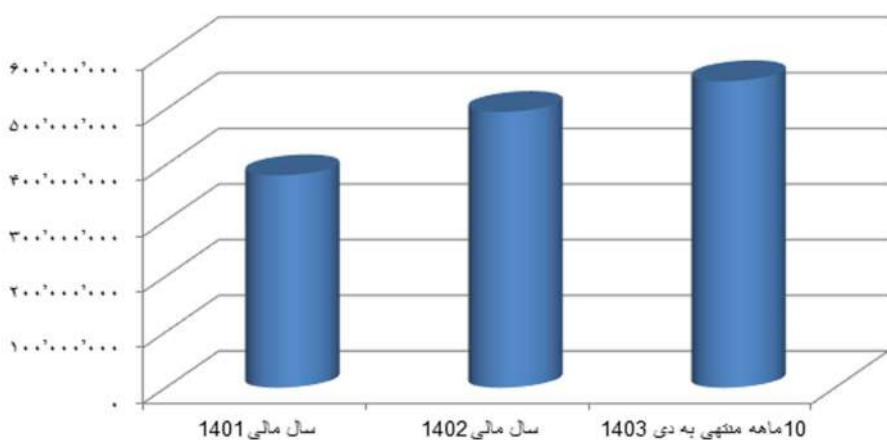
می دهد. طبق نمودار شماره (۱)، با وجود اینکه دو ماهه تا پایان سال جاری باقی مانده است اما همچنان این شرکت توانسته ۱۰ درصد بیشتر از درآمد یکسال مالی گذشته خود را حاصل نماید. همانطور که در جدول شماره (۱) قابل مشاهده است، درآمد کارکرد مشترکین شرکت ارتباطات سیار ایران در دوره ۱۰ ماهه منتهی به دی ۱۴۰۳ نسبت به دوره ۱۰ ماهه منتهی به دی ۱۴۰۲ بیشترین رشد را که حدود ۴۰ درصد نیز بود را به خود اختصاص داده است.

درآمد عملیاتی شرکت ارتباطات سیار ایران در دوره ۱۰ ماهه منتهی به دی ۱۴۰۳ نسبت به دوره ۱۰ ماهه منتهی به دی ۱۴۰۲ با رشدی ۳۸ درصدی همراه شد و از ۳۹۸ هزار و ۷۳۶ میلیارد و ۲۷۹ میلیون ریال به ۵۵۰ هزار و ۸۳۱ میلیارد و ۴۳ میلیون ریال افزایش پیدا کرد. نمودار شماره (۱)، روند درآمدزایی این شرکت را در دو سال اخیر نشان

جدول شماره (۱)	تغییرات ۱۰ ماهه منتهی به دی ۱۴۰۳ نسبت به دوره مشابه آن در سال گذشته	دوره ۱۰ ماهه نخست ۱۴۰۳	دوره ۱۰ ماهه نخست ۱۴۰۲	سال مالی ۱۴۰۲
درآمد کارکرد مشترکین	٪۴۰	۵۰۵,۹۲۶,۱۹۷	۳۶۲,۰۸۶,۲۹۳	۴۵۱,۲۷۱,۵۷۱
درآمد استفاده از امکانات شبکه	٪۲۲	۳۹,۶۳۱,۰۹۶	۳۲,۵۰۹,۹۶۲	۳۹,۲۴۲,۶۸۱
درآمد فروش خطوط جدید تلفن همراه	٪۶	۱,۴۹۱,۳۷۱	۱,۴۰۴,۰۹۸	۱,۶۸۵,۸۰۶
سایر درآمدها	٪۳۸	۳,۷۸۲,۳۷۹	۲,۷۳۵,۹۲۶	۲۲,۰۰۸,۰۶۴

نمودار شماره ۱: روند درآمدزایی شرکت ارتباطات سیار ایران برحسب میلیون ریال

بزرگترین تولیدکننده شمش فولادی
ومیلگرد در جنوب شرق کشور

Sirjan Jahan Steel Company

SJSICO

سیرجان، کیلومتر ۵ جاده شیراز
جنب شرکت معدنی و صنعتی گل گهر
03431257600 | 03441423625
sjscoir | www.sjsco.ir

تأثیر انتفاع بانک‌ها بر بازار سرمایه

کنند، جریان نقدینگی بانک تحت فشار قرار می‌گیرد. گروه بانکی یکی از بزرگ‌ترین و تأثیرگذارترین صنایع در بازار سرمایه است. وضعیت عملیات و سودآوری بانک‌ها به طور مستقیم می‌تواند بر کلیت بازار تأثیر بگذارد.

رابطه سودآوری بانک‌ها با بازار سرمایه: اگر بانک‌ها بتوانند سود عملیاتی خود را بهبود دهند و کیفیت سود بالایی داشته باشند، سرمایه‌گذاران به این گروه اطمینان بیشتری خواهند داشت. حرکت مثبت گروه بانکی می‌تواند به افزایش اعتماد سرمایه‌گذاران و جذب نقدینگی بیشتر به بازار سرمایه کمک کند.

تورم و نرخ بهره: نرخ بهره و تورم دو عامل کلیدی در سودآوری بانک‌ها هستند. اگر نرخ تورم بالا باشد و نرخ بهره واقعی منفی شود، بانک‌ها برای حفظ سودآوری تحت فشار قرار می‌گیرند. کاهش یا کنترل تورم به بانک‌ها اجازه می‌دهد تا با حاشیه سود بهتری کار کنند، که تأثیر مثبتی بر سهام این گروه و کلیت بازار سرمایه خواهد داشت.

چالش‌ها: افزایش نرخ نکول وام‌ها به دلیل رکود اقتصادی یا کاهش قدرت خرید مردم می‌تواند فشار زیادی بر بانک‌ها وارد کند. سیاست‌های انقباضی بانک مرکزی، مانند افزایش نرخ ذخیره قانونی یا کاهش توان وام‌دهی، ممکن است به کاهش سودآوری بانک‌ها منجر شود.

وضعیت بانک‌ها و تأثیر بر اقتصاد کلان:

بانک‌ها نقشی کلیدی در گردش پول و رشد اقتصادی دارند.

وام‌دهی بانک‌ها: وقتی بانک‌ها توانایی بالایی در خلق نقدینگی داشته باشند، این موضوع می‌تواند به تحریک رشد اقتصادی کمک کند.

کنترل تورم: بانک‌ها می‌توانند از طریق مدیریت نقدینگی، تورم را کنترل کنند. اما در شرایط تورم بالا، فشار بهره‌های سپرده و هزینه‌های جاری، عملیات بانک‌ها را با مشکل مواجه می‌کند.

جمع‌بندی و پیش‌بینی حرکت گروه بانکی

۱- اگر بانک‌ها بتوانند کیفیت دارایی‌ها و نرخ نکول پایین را حفظ کنند و نرخ بهره واقعی به سمت مثبت حرکت کنند، سودآوری بانک‌ها پایدارتر خواهد شد.

۲- گروه بانکی می‌تواند به عنوان لیدر بازار سرمایه نقش آفرینی کند، به شرطی که عوامل کلان اقتصادی مانند نرخ بهره و تورم در کنترل باشند.

۳- اما در صورت تشدید تورم یا تغییرات ناگهانی در سیاست‌های پولی، بانک‌ها ممکن است با چالش‌های جدی مواجه شوند که می‌تواند تأثیر منفی بر کلیت بازار سرمایه داشته باشد.

امیر حسین بیطرفان

کارشناس تحلیل صورت‌های مالی و ارزشگذاری بورس و اوراق بهادار

ترازنامه یک بانک تجاری معمولاً از دو بخش اصلی تشکیل شده است:

۱- **دارایی‌ها (سمت راست ترازنامه):** قلم اصلی دارایی‌های بانک، وام‌ها و تسهیلات اعطاشده است. این بخش منبع اصلی درآمد بانک‌ها محسوب می‌شود، زیرا بانک از محل اعطای وام‌ها، بهره دریافت می‌کند.

۲- **بدهی‌ها (سمت چپ ترازنامه):** قلم اصلی بدهی‌های بانک، سپرده‌های مردم نزد بانک است. بانک برای نگهداری این سپرده‌ها به مشتریان بهره پرداخت می‌کند.

چگونگی انتفاع بانک‌ها از ترازنامه:

○ بانک از سمت راست (وام‌ها) درآمد بهره‌ای کسب می‌کند.
○ از سمت چپ (سپرده‌ها) هزینه بهره‌ای پرداخت می‌کند.
○ تفاوت بین نرخ بهره وام‌ها و سپرده‌ها (که به آن «حاشیه سود خالص بهره» یا NIM گفته می‌شود) منبع اصلی سودآوری بانک است.

برای مثال، در صورت‌های مالی بانک اقتصاد نوین در ۹ ماهه ۱۴۰۳: درآمد بهره‌ای وام‌ها: ۳۴ هزار میلیارد تومان. هزینه بهره‌ای سپرده‌ها: ۲۴ هزار میلیارد تومان. جریان نقدینگی: ورود وجه نقد از محل وام‌ها: ۳۱ هزار میلیارد تومان. خروج وجه نقد برای پرداخت بهره سپرده‌ها: ۲۸ هزار میلیارد تومان.

تحلیل عملکرد بانک‌ها

کیفیت سود: سود بانک‌ها در صورت سود و زیان معمولاً به صورت تعهدی ثبت می‌شود، اما نکته مهم‌تر، جریان نقدینگی واقعی است. در این مثال: جریان نقدینگی مثبت بوده و ورودی وجه نقد از دارایی‌های اصلی (وام‌ها) بیشتر از خروجی وجه نقد برای بدهی‌های اصلی (سپرده‌ها) است. این نشان می‌دهد که کیفیت سود بانک بالاست و عملیات اصلی آن پایدار است.

عملکرد نرمال: عملکرد بانک اقتصاد نوین در این دوره، یک وضعیت نرمال و قابل قبول برای یک بانک تجاری را نشان می‌دهد. بانک توانسته هم هزینه بهره سپرده‌ها را مدیریت کند و هم جریان نقدینگی مناسبی از محل وام‌ها ایجاد کند. **ریسک‌های پنهان:** با وجود عملکرد مثبت، کیفیت دارایی‌ها (وام‌ها) و نرخ نکول آن‌ها اهمیت زیادی دارد. اگر وام‌گیرندگان نتوانند بدهی خود را به موقع پرداخت

بازار در فاز اصلاح زمانی

رسول جاویدی

مدیر سرمایه‌گذاری سب‌گردان دیوش

با به کارگیری دولت جدید و شفاف شدن دولتمردان اقتصادی، آرامش نسبی در بازار سرمایه ایجاد شده است و نگرانی‌های موجود، به ویژه ترس از تصمیمات غیر کارشناسانه، به شکل چشمگیری کاهش یافته است. این تغییر باعث جلب توجه بیشتر نقدینگی از طرف جامعه به سمت بازار سرمایه شده است. هر چند در برخی برهه‌ها، مشکلات سیاسی و نظامی در منطقه منجر به خروج نقدینگی از بازار سرمایه شد، اما در مجموع، برآیند ورود نقدینگی به بازار مثبت بوده و در نتیجه، شاهد یک پاییز بهاری در بازار سرمایه بوده‌ایم که منجر به سبزی پوشی شاخص‌ها در پایان فصل شد.

با انتشار اخبار مثبتی نظیر ایجاد بازار ارز توافقی، انتظارات برای شرکت‌ها افزایش یافته، اما با توجه به زمان این تغییر و ناترازی انرژی، انتظار می‌رفت که گزارشات مالی پاییز به اندازه‌ی مطلوب سرمایه‌گذاران شفاف و مثبت نباشد. پس از انتشار گزارشات فصلی و تجمیعی ۹ ماهه، علی‌رغم افزایش عرضه‌ها، گزارشات خوب از صنعت‌های پالایشی و بانکی باعث افزایش میل به خرید در بازار شد. اگرچه برخی افراد به اصلاح در بازار امید داشتند، اما با توجه به وجود نقدینگی کافی، بیشتر شاهد اصلاحات زمانی بوده‌ایم و انتظار می‌رود تنها اصلاح قیمتی جزئی را تجربه کنیم. در روزهای پایانی دی‌ماه، شاهد افزایش عرضه‌ها در بازار بودیم، اما رویدادهای مثبت نظیر

بازگشایی پتروشیمی‌ها می‌تواند به روند بهبود بازار کمک کند. همچنین، با توجه به اینکه بسیاری از شرکت‌های کامودیتی محور به افزایش نرخ فروش محصولات صادراتی و به تبع آن، افزایش درآمد دست یافته‌اند، انتظار می‌رود گزارشات تسعیر مطلوبی را نیز ارائه دهند که باعث افزایش میل به سرمایه‌گذاری و کاهش اصلاحات قیمتی خواهد شد.

بر اساس تحلیل‌ها، انتظار می‌رود با ارائه گزارش‌های ماهانه و نشان دادن تأثیر افزایش نرخ ارز بر فروش شرکت‌ها، استقبال بیشتری از بازار صورت گیرد و بازار به سمت متعادل شدن و افزایش تقاضا پیش رود.

پس از حوادث سال ۹۹، تشویق به سرمایه‌گذاری غیرمستقیم به حد زیادی گسترش یافته و تعداد و تنوع صندوق‌های سرمایه‌گذاری به طرز قابل توجهی افزایش یافته است. در سال جاری نیز شاهد رشد قابل توجهی در تقاضای صندوق‌های سرمایه‌گذاری بوده‌ایم. به طوری که در بسیاری از روزها، این صندوق‌ها بیشترین تقاضا در صفوف خرید بازار به خود اختصاص دادند. بنابراین، پس از رشد اخیر بازار، علی‌رغم خروج پول از صندوق‌ها، مدیریت استراتژیک این صندوق‌ها از بروز اصلاحات عمیق و فشار فروش جلوگیری کرده است.

در نهایت، توجه به ریسک‌های بازار، به ویژه ریسک‌های بین‌المللی و منطقه‌ای، امری ضروری برای انجام سرمایه‌گذاری‌های منطقی خواهد بود. این ریسک‌ها می‌توانند بر تغییرات عرضه و تقاضا در سطح بین‌المللی و قیمت‌های کامودیتی‌ها تأثیرگذار باشند.

«وبصادر» اهرم وام صندوق توسعه

بانک صادرات ایران با استفاده از منابع صندوق توسعه ملی، نقش کلیدی در تأمین مالی طرح‌های صنعتی ایفا می‌کند. این بانک با انعقاد قرارداد با صندوق توسعه به

ارزش ۵۲۱ میلیارد ریال، تسهیلات قابل توجهی به شرکت‌های بزرگ در حوزه‌های نفت، گاز و برق اختصاص داده است. علاوه بر این، قرارداد مشارکت مدنی ۲۷۱ میلیارد ریالی با هدف توسعه پروژه‌های متانول و نیروگاه برق، نشان دهنده عزم جدی بانک در توسعه زیرساخت‌های انرژی کشور است. مطالبات بانک صادرات ایران از دولت در نیمه نخست سال جاری با رشد ۱۴ درصدی به ارزش خالص ۱۰۳۸۰۹۰۸۰۸۶۵،۸۶۵ میلیون ریال رسید؛ در حالی که مانده اصل و سود سال‌های آتی همراه با سود معوق به ارزش ۵۴۴،۴۷۴،۱۰۷ میلیون ریال بود.

با توجه به اینکه سود آتی به ارزش ۱۷۱،۶۳۵،۳۵۳ میلیون ریال و مطالبات مشکوک‌الوصول این بانک از دولت با ارزش ۱۳،۸۷۶،۵۸۶ میلیون ریال از ارزش کل مطالبات «وبصادر» از دولت کسر می‌شود، خالص مبلغ مطالبات بانک صادرات از دولت به ارزش ۵۴۴،۴۷۴،۱۰۷ میلیون ریال می‌رسد. از سوی دیگر، در ۶ ماهه نخست سال جاری، بانک صادرات سودی به ارزش ۱۷۶،۷۳۳،۹۶۹،۷۳۳،۹۶۹ میلیون ریالی شناسایی نمود که به طور سالانه به عنوان سهم سود بانک صادرات از تسهیلات اعطایی مشخص می‌شود. این رخداد مانده وجه التزام دریافتی در ۶ ماهه مذکور بانک را از دولت به ارزش ۵۰۳،۳۱۳،۳۵۳،۳۵۳ میلیون ریال افزایش می‌دهد.

در کنار ارائه تسهیلات بانک به دولت در جهت کمک به اقتصاد کشور، بانک صادرات ایران با انعقاد قرارداد با صندوق توسعه ملی، از منابع موجود در حساب‌های خود که متعلق به صندوق توسعه کشور می‌باشد، در جهت اعطای تسهیلات به فعالیت‌های صنعتی که دارای توجیه اقتصادی دارند، مصرف می‌کند. از کل منابع صندوق توسعه ملی نزد بانک صادرات که به ارزش ۵۲۱،۱۵۳،۶۷۰ میلیون ریال هستند، بانک صادرات به شرکت‌های مختلفی تسهیلات اعطا کرده است که در نمودار زیر به تصویر کشیده شده است.

ارزش طلب «وبصادر» از بانک سامان نیز در ۶ ماهه نخست سال جاری با رشد ۲۰ درصدی از ۲۸۰،۴۲۶،۲۸۰ میلیون ریال به ۸۷،۸۸۵،۴۲۷ میلیون ریال افزایش یافت. سومین بانک بدهکار به بانک صادرات ایران، بانک پارسیان می‌باشد که ارزش مطالبات «وبصادر» از آن در ۶ ماهه نخست سال جاری ۸،۷۵۸،۲۵۲ میلیون ریال است. این مطالبه بین بانکی نسبت به سال مالی ۱۴۰۲ به میزان ۵۲ درصد رشد یافته است.

نقش پرداخت‌های شتابی مشتریان ثامن در

بدهی وسیله

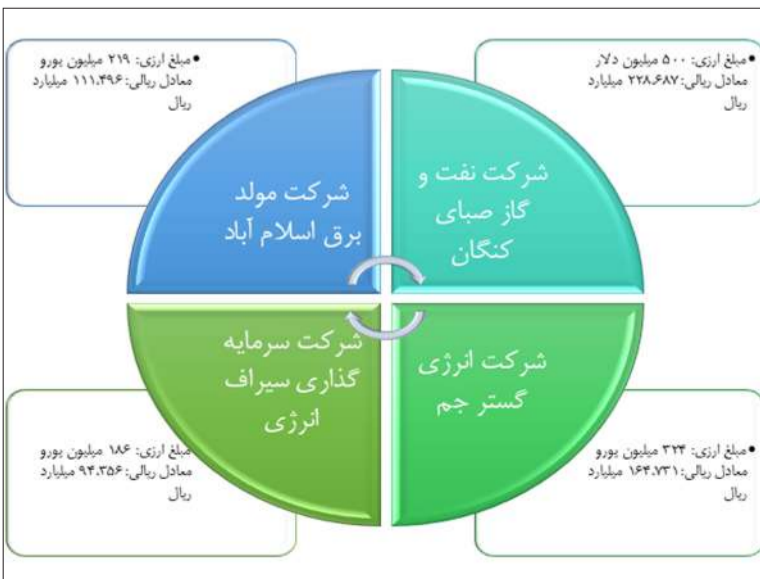
بخشی از مطالبات بانک صادرات از بانک سپه در ۶ ماهه نخست سال جاری شامل مطالبه از موسسه ثامن به مبلغ ۱۳۳،۸۶۵ میلیارد ریال است که مربوط به پرداخت به مشتریان آن موسسه و کارمزد شتابی می‌شود. در این بین، بخشی از مطالبات «وبصادر» از موسسه ثامن به ارزش ۵۹،۷۸۸ میلیارد ریال اصل بدهی، ۷۴،۳۵۶ میلیارد ریال سود متعلقه، ۷۳۱ میلیارد ریال کارمزد می‌باشد. استفاده مشتریان وسیله و به طور جزئی‌تر، مشتریان موسسه ثامن از ATM‌های بانک صادرات، سودی معادل ۲۴،۳۵۱ میلیارد ریال برای بانک صادرات ایران به همراه داشته است.

و افق توسعه انرژی خلیج فارس منعقد گردید که به خاطر عدم پیشرفت فیزیکی صرفاً مبلغ ۲۲۲ میلیون یورو از سوی بانک پرداخت شد.

وسپه در صدر مطالبات وبصادر

بانک صادرات ایران در ۶ ماهه نخست سال جاری از سایر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری (به جز بانک مرکزی) به ارزش ۳۷۵،۵۳۷،۵۱۸ میلیون ریال مطالبه داشته است که نسبت به یک سال مالی ۱۴۰۲ به میزان ۱۹ درصد رشد یافته است. در میان مطالبات «وبصادر» از سایر بانک‌ها (به جز بانک مرکزی)، طلب از بانک سپه به ارزش ۱۳۸،۰۱۵،۴۵۳ میلیون ریال با سهم ۲۹ درصدی بیشترین بخش از مطالبات را به خود اختصاص داد که این نسبت از میزان سپرده‌های مدت‌دار نزد سایر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی داخلی - ارزی که محدود شده است، نیز بیشتر می‌باشد.

تسهیلات اعطایی شامل تسهیلات ۲۲۸،۶۸۷ میلیارد ریال (معادل ۵۰۰ میلیون دلار) به شرکت نفت و گاز صبا کنگان، ۱۶۴،۷۳۱ میلیارد ریال (معادل ۳۲۴ میلیون یورو) به شرکت انرژی گستر جم، مبلغ ۱۱۱،۴۹۶ میلیارد ریال به شرکت مولد برق اسلام آباد و ۹۴،۳۵۶ میلیارد ریال (معادل ۱۸۶ میلیون یورو) به شرکت سرمایه‌گذاری سیراف انرژی می‌باشد. بر اساس رای دیوان عدالت اداری، شرکت انرژی گستر جم در خصوص تسهیلات دریافتی باید بازپرداخت را با نرخ ارز مبادله‌ای انجام دهد که پس از تأمین ارز از بانک مرکزی میسر خواهد شد. در کنار تسهیلات اعطایی فوق، بانک صادرات به منظور انجام فرایند ساخت پروژه‌های تولید متانول و نیروگاه برق سبزوار، بخشی دیگر از منابع صندوق توسعه را طی انعقاد قرارداد مشارکت مدنی به ارزش کل ۵۳۴ میلیون یورو معادل ۵۰۱،۲۷۱ میلیارد ریال، تأمین نمود. این قرارداد بین بانک صادرات و شرکت‌های پتروشیمی سیراف انرژی

تلاش بانکی‌ها در واگذاری املاک مازاد

آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، خراسان جنوبی، خوزستان، سمنان، سیستان و بلوچستان، فارس، قزوین، کردستان، کهگیلویه و بویراحمد، گلستان، گیلان، لرستان، مازندران، مرکزی، هرمزگان، همدان و یزد نمود. در بازار سرمایه نیز، «وتجارت» ۲،۴۹ درصد از سهام شرکت فولاد مبارکه اصفهان را به میزان ۳۶،۸۹۲،۴۷۸،۹۸۸ سهم با قیمت پایه ۸،۰۰۰ ریال به مزایده گذاشت.

اگرچه بانک تجارت موفق به واگذاری ۱۸ رقبه از املاک عرضه شده به بهای تمام شده ۹۱۲،۰۳۵،۳۳۱،۲۸۰ ریال با بالاترین قیمت ۲،۵۹۸،۳۲۸،۰۰۰،۰۰۰ ریال شد، اما عرضه سهام فولاد مبارکه در بازار سرمایه بدون پیشنهاد خرید بود لذا در مرداد ماه، ضمن مزایده واگذاری سهام شرکت های سرمایه گذاری ایرانیان، آرتا تجارت زرین، کارگزاری بانک تجارت و شرکت مولد نیروگاهی تجارت فارس، ۲،۴۹ درصد از سهام شرکت فولاد مبارکه اصفهان نیز در بازار سرمایه عرضه شد که مجدداً بدون متقاضی بود.

بی نتیجه بودن مزایده های شهریور، موجب تکرار مزایده ها در ماه های مهر، آبان و آذر شد که باز هم مقاضی برای آنها یافت نشد.

در زمینه مزایده های برگزار شده بانکی ها طی ۱۰ ماهه نخست سال جاری، به جز مزایده های «وتجارت» و «دی»، مزایده واگذاری ۳ ساختمان پست بانک که در مهر ماه برگزار شد، منجر به ثمر واقع شد که نتیجه آن دریافت وجه ۷۰۶۵،۴۹۷ میلیون ریال به صورت اقساطی بود. بانک سامان نیز در برخی مزایده های خود موفق به فروش املاک مازاد خود شد. این بانک در مزایده دوم خود طی اردیبهشت ماه از ۳۴ ردیف ملکی خود، تنها یک در یک به مبلغ ۱۱،۹۷۷ میلیون ریال به فروش رساند.

در مزایده پنجم «سامان» نیز از ۳۳ ردیف عرضه مجدد، یک ردیف به مبلغ ۴۲،۰۰۰ میلیون ریال را به فروش رسید. باتوجه به عدم استقبال در مزایده ششم، این بانک در مزایده هفتم خود اقدام به عرضه مجدد ۲۷ ردیف ملکی نمود که در این مرحله نیز، تنها یک ملک به ارزش ۴۰،۰۱۴ میلیون ریال به فروش رسید.

در مرداد ماه از ۲۸ ردیف ملکی عرضه شده «سامان»، تنها دو ردیف ملکی با ارزش ۵۸،۵۸۵ میلیون ریال به فروش رسید. بانک سامان در مزایده های دوازدهم و سیزدهم خود که موفق به فروش بخشی از املاک خود شد، در هر کدام، تنها یک ملک به صورت توافقی به فروش رساند که هر یک به ارزش ۶،۵۰۰ میلیون ریال و ۵۱۸،۲۴۸ میلیون ریال بودند.

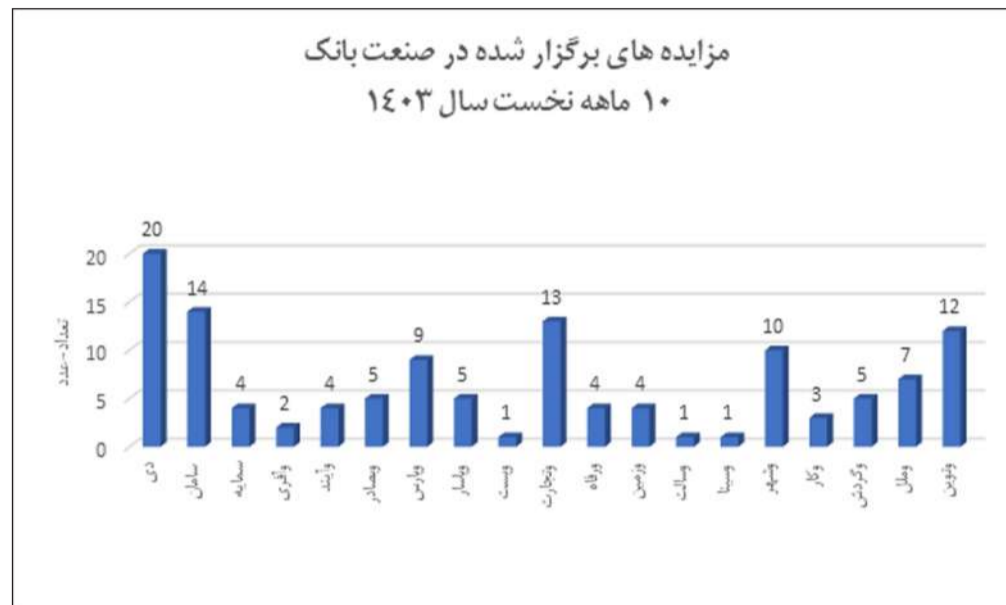
بانک های سینا، آینده و ایران زمین نیز در برخی از مزایده های خود موفق به فروش املاک مازاد خود شدند. به عنوان مثال، بانک سینا از مزایده یازدهم خود در دی ماه، ۳ ردیف ملکی خود را به فروش رساند. بانک آینده نیز تعدادی از املاک عرضه شده در مزایده ۳۷، ۴۰ تا ۴۴ خود را به فروش رساند.

بانک ایران زمین نیز دو ردیف ملکی خود را در خرداد ماه واگذار نمود که مبلغ آنها در صورت های مالی شناسایی خواهد شد.

در عرضه سهام نیز، بانک صادرات ایران موفق به فروش سهام شرکت سازه پوشش به میزان ۶۹،۱۶ درصد از کل سهام به صورت یکجا و نقد در مرداد ماه شد.

بانک پارسیان نیز ۱۰۰ درصد سهام شرکت صنایع معدنی کانی سازان کیمیا (سهامی خاص) را به صورت اشتراکی به شرکت های فولاد مبارکه اصفهان و گسترش صنایع معدنی کاوه پارس به ارزش کل ۶۳۳،۳۶۳ میلیارد ریال واگذار کرد.

از دیگر واگذاری های سهام تحت مالکیت بانک ها، می توان به واگذاری سهام لیزینگ کار آفرین توسط بانک کار آفرین به گروه مالی کار آفرین اشاره کرد که در شهریور ماه سال جاری معادل ۳۴،۷۹ درصد سهام به فروش رسید که درآمد آن در اسفند ماه امسال شناسایی خواهد شد.

بانک دی به میزان ۹۸ درصد داشت، طی مزایده ای سهام مذکور را عرضه کرد.

در ادامه این ماه نیز بانک دی ضمن انتشار اطلاعیه برگزاری مزایده املاک مازاد گذشته، به مزایده بخشی از سهام تحت مالکیت در شرکت های تولید نیروی برق دماوند و سرمایه گذاری بوعلی در بازار سرمایه نیز پرداخت. بانک دی به منظور عرضه عمده سهام شرکت سرمایه گذاری بوعلی در ۲۵ مهر ماه اقدام کرد که همچون واگذاری مرحله چهارم املاک خود در اواخر مهر ماه، به دلیل عدم دریافت پیشنهاد خرید، نتیجه ای دریافت نکرد.

این بانک در ابتدای آبان ماه نیز مزایده عرضه عمده سهام کنترلی تولید نیروی برق دماوند را که در مهر ماه اطلاعیه آن را منتشر نمود، برگزار کرد اما این واگذاری نیز بی نتیجه باقی ماند.

بانک دی در آذر ماه اطلاعیه های متعددی در خصوص برگزاری مزایده و نتایج آن منتشر کرد که شامل مرحله پنجم، ششم و هفتم واگذاری املاک مازاد در استان های کرمان، مرکزی، همدان و قم بود. از سوی دیگر، به دلیل عدم کسب نتیجه از عرضه عمده سهام شرکت های تولید نیروی برق دماوند و سرمایه گذاری بوعلی، مجدداً در آذر ماه این عرضه صورت گرفت.

در خارج از بازار سرمایه نیز، بانک دی سهام کارگزاری بانک دی و گروه مالی و اقتصادی دی را به میزان ۱۳،۲۴۴ هزار میلیارد ریال و ۵۹،۹۹۹ هزار میلیارد ریال عرضه کرد که نتیجه ای از آن کسب نشد. در دی ماه سال جاری، بانک دی عرضه های گذشته خود را مجدداً بدون تغییر در قیمت پایه عرضه ها تکرار کرد. لذا با وجود اجرای مستمر مزایده بخش کثیری از املاک و سهام تحت مالکیت این بانک که به عرضه گذاشته شدند هیچگونه پیشنهاد خریدی دریافت نکرد.

بانک تجارت نیز پس از بانک دی، بیشترین میزان مزایده های برگزار شده را به خود اختصاص داد. این بانک در فروردین ماه اقدام به برگزاری مزایده واگذاری سهام بانک تجارت (سهام تحت مالکیت صندوق بازارگردانی تجارت ایرانیان اعتماد) و سهام شرکت مولد نیروگاهی تجارت فارس نمود که به دلیل عدم وجود متقاضی، این مزایده بی نتیجه باقی ماند اما بانک تجارت عرضه سهام بانک تجارت را مجدداً در خرداد ماه انجام داد. این بانک در دومین عرضه سهام خود موفق به فروش ۸،۹۵ درصد از سهام بانک تجارت به ارزش هر سهم ۱،۸۹۰ ریال به تعداد ۳۰،۰۶۲،۰۸۲،۵۵۰ سهم و بهای تمام شده ۱،۴۵۸ ریال از سوی صندوق سرمایه گذاری اختصاصی بازارگردانی تجارت ایرانیان اعتماد گردید.

سود حاصل از واگذاری سهام بانک تجارت که به مبلغ کل ۴۳،۸۳۷ میلیارد ریال به فروش رسید، سود ۱۲،۹۷۹ میلیارد ریالی را در پی داشت. این درحالیست که مزایده شرکت مولد نیروگاهی تجارت فارس بی نتیجه باقی ماند.

در تیر ماه نیز، بانک تجارت اقدام به برگزاری مزایده املاک مازاد استان تهران، البرز، اردبیل، اصفهان،

در سال جاری شاهد برگزاری مزایده های متعددی از بانک ها در راستای اجرای ابلاغیه بانک مرکزی در خصوص واگذاری املاک مازاد بودیم که در عمده مزایده های برگزار شده نتیجه مطلوبی حاصل نشد اما بانک ها به طور مستمر مزایده واگذاری املاک را برگزار نمودند که در این گزارش به این مسئله پرداخته خواهد شد.

در ۱۰ ماهه نخست سال جاری صنعت بانک و مؤسسات اعتباری در خصوص افشاء اطلاعات با اهمیت خود اقدام به انتشار اطلاعیه هایی نمودند که اکثراً در خصوص مزایده های واگذاری دارایی بوده است. طی ۱۰ ماهه نخست سال جاری، صنعت بانک اقدام به برگزاری مزایده های متعددی نمود که به دنبال آن ۱۲۴ اطلاعیه منتشر گردید.

از میان اطلاعیه های برگزاری مزایده دارایی، بیشترین اطلاعیه از سوی بانک دی منتشر شد که در ماه های خرداد، مرداد، شهریور، مهر و آذر اقدام به برگزاری مزایده نمود تا طی ۱۱ مرحله بخشی از اموال مازاد خود را به فروش رساند. بانک دی که در سال گذشته مرحله اول مزایده واگذاری دارایی را برگزار کرده بود، در فروردین ماه سال جاری مرحله دوم واگذاری بخشی از املاک مازاد خود در تهران، البرز، کرمان و مازندران را آغاز کرد که کاربرد مسکونی، تجاری و اداری داشتند، اما عمده این مزایده به نتیجه ای نرسید.

سومین مرحله واگذاری املاک بانک دی در مرداد ماه برگزار شد تا در کنار تکرار مزایده واگذاری املاک مازاد مرحله قبل، بخشی دیگر از املاک این بانک در سایر استان ها همچون گیلان و مازندران نیز واگذار

شوند. در در این مرحله ۴ فقره ملک از ۳۴ فقره مزایده به بهای تمام شده ۱۵۷،۹۰۰ میلیون ریال به فروش رسید و سودی معادل ۲۶۴،۸۴۰ میلیون ریال برای این بانک شناسایی شد.

بانک دی در شهریور ماه تنها یک مزایده برگزار نمود که مربوط به واگذاری سهام بیمه به صورت عرضه عمده بود. این بانک به دلیل عدم وصول پیشنهاد خرید، نتیجه ای از عرضه عمده سهام شرکت بیمه دی دریافت نکرد. در ابتدای مهر ماه، بانک دی که قصد واگذاری سرمایه گذاری های مازاد خود در شرکت های گروه مالی و اقتصادی دی به میزان ۱۰۰ درصد و کارگزاری

عید محرم مبارک باد

سالروز بعثت رسول اکرم (ص)
و فرا رسیدن عید سعید مبعث
بر تمامی مسلمان جهان مبارک باد

من برای کامل کردن شرافت های اخلاقی مبعوث شدم
پیامبر اعظم (ص)

شرکت معدنی و صنعتی کاکس
GOLDCOAR MINING & INDUSTRIAL COMPANY
روابط عمومی و امور بین الملل

نگاهی به صنعت تولید برق

شمارش معکوس برای رشد حاشیه سود نیروگاه ها

عظیم ثابت

دبیر کل کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار

صنعت برق ایران در سال های اخیر با چالش های متعددی روبرو بوده است. این چالش ها شامل کمبود تولید، قطعی های مکرر برق، و عدم سرمایه گذاری کافی در زیرساخت ها می باشد. مشکلات فوق ریشه در سه علت دارد: اول قیمت گذاری دستوری، دوم واسطه گری توانیر و سوم خلف وعده بانک مرکزی در رابطه با نرخ تسعیر وام های ارزی اخذ شده از صندوق توسعه. این موارد باعث شده است تا سرمایه گذاران قبلی نقره داغ شده و سرمایه گذاران جدید نیز با مشاهده وضعیت سرمایه گذاران قبلی رغبتی به ورود به این صنعت نداشته باشند. عدم سرمایه گذاری جدید و تثبیت قیمت های دستوری باعث شده است که میزان فروش دلاری صنعت از ۷۰۰ میلیون دلار در سال ۱۳۹۶ به ۱۵۰ میلیون دلار در سال ۱۴۰۲ رسد. این عدد به معنای کاهش فروش دلاری صنعت نیروگاهی به یک پنجم است. در همین مدت حاشیه سود ناخالص نیروگاه ها از ۴۸ به ۳۵ درصد کاهش یافته است.

قیمت برق خانگی در ایران ۰.۲ سنت است در حالی که حتی در کشوری مثل ونزوئلا، قیمت آن ۵ سنت به ازای هر کیلووات ساعت است. در کشوری مثل ایتالیا قیمت برق خانگی ۴۷ سنت و برق صنعتی ۴۸ سنت است. در همه کشورها برق صنعتی گرانتر از برق خانگی است و در هر دو حالت ایران با اختلاف ارزان ترین برق دنیا را دارد. این در حالی است هزینه تمام شده هر کیلووات ساعت برق حدود ۵ سنت (که با قیمت دلار ۸۳ هزار تومانی معادل ۵ هزار تومان) است.

با طرح تثبیت قیمت ها در سال ۱۳۸۳، روند ناترازی برق در ایران شروع شد. طی ۱۰ سال گذشته مصرف برق روندی صعودی داشته است و در سال ۱۴۰۲ به عدد ۳۳۳ هزار گیگاوات ساعت رسید. این در حالی است که اگر چه تولید در قالب «قدرت عملی شبکه در زمان پیک» رشدی جزئی داشته است، اما این رشد متناسب با رشد مصرف نبوده است و هم اکنون با کسری ۲۰ هزار مگاواتی مواجه هستیم.

البته در سال های اخیر اتفاقات خوبی هم به نفع صنعت برق افتاده است. از جمله می توان به تأسیس بورس انرژی، راه اندازی

به دلار انجام شده است که حداقل پوشش دهنده تورم و تغییرات نرخ ارز برای نیروگاه است.

آزادسازی قیمت برق، مشابه با همین بحث در رابطه با سایر محصولات مشمول قیمت گذاری دستوری، ممکن است با گران سازی آن اشتباه گرفته شود. برای آنکه مکانیزم قیمت به درستی کار کند باید به قیمت ها اجازه نوسان داد. مکانیزم قیمت بحثی مرکزی در اقتصاد بازار است و باعث پایداری نیروگاه ها در مواجهه با شوک های بیرونی مثل افزایش هزینه ها و یا نوسان تقاضای برق در بازه های زمانی مختلف می شود.

طی سال های گذشته، طرح های مختلفی برای نزدیک شدن به حالتی که بتوان با ارفاق قیمت برق آزاد شده، توسعه داده شده است. از طرح وان گرفته تا گواهی صرفه جویی انرژی و یا ایجاد پروفایل انرژی که اخیراً وزیر ارتباطات در مصاحبه های عمومی از آن صحبت کردند، همگی مدل هایی برای تقریب به آزادسازی قیمت انرژی هستند. در رابطه با پروفایل انرژی، که هم برای اشخاص حقیقی و هم اشخاص حقوقی در نظر گرفته شده است، میزان مشخصی از منابع انرژی مثل آب، برق، گاز، بنزین و... برای هر شخص در نظر گرفته می شود. هر شخصی که قسمتی از این میزان تخصیص داده شده را مصرف نکند می تواند آن را در پلتفرمی به نام بازار گاه انرژی به فروش رساند.

به نظر می رسد دولت، و مجموعه حاکمیت، به این نتیجه رسیده است که ابزارهای غیرقیمتی برای رفع ناترازی انرژی کافی نیست و باید به سمت آزادسازی قیمت حرکت کرد که این مهم در صحبت های رییس جمهور و ریاست مجلس هم مشهود است. این یعنی به زودی شاهد رشد قیمت و نتیجتاً افزایش حاشیه سود نیروگاه ها خواهیم بود.

استمرار محدودیت های مصرف انرژی در ۱۰ ماهه امسال

محدودیت برق، محدودیت تولید در صنعت فلزات اساسی

ماه شدند اما دوباره ناچار به توقف بخشی با تمام فعالیت خود بافاصله دو ماه از گذشت پیک مصرف برق با عنوانی دیگر شدند. شرکت ها با رسیدن به پیک مصرف گاز و دریافت نامه از شرکت های گاز استانی طی آبان ماه اطلاعیه هایی از توقف بخشی یا تمام فعالیت خود ناشی از محدودیت مصرف گاز را منتشر کردند.

شرکت آهن و فولاد غدیر ایرانیان در ابتدای آبان ماه سال جاری با دریافت نامه شرکت گاز استان یزد خبر از محدودیت مصرف گاز به ۲۰ درصد را منتشر کرد. اگر چه اعلام محدودیت مصرف گاز از آبان ماه توسط شرکت های گاز استانی به تولیدکنندگان اعلام شد اما برخی از شرکت ها با فاصله زمانی، در ماه های بعد اقدام به انتشار اطلاعیه در خصوص محدودیت مصرف گاز نمودند؛ به عنوان مثال شرکت ذوب روی اصفهان در آذر ماه خبر از کاهش ۹۰ درصدی مصرف گاز شرکت و خاموشی کوره های تولید اکسید روی داد اما اعلام نمود که واحد تولید شمش و کربنات سرب همچنان فعال می باشد. لازم به ذکر است «فرو» این قطعی گاز را بر سودآوری شرکت و پیش بینی های خود بی اثر دانسته است.

شرکت فولاد شاهرود نیز در اوایل آذر ماه از توقف تولید میلگرد واحد نورد خبر داد که به دنبال کاهش مصرف گاز بوده است. صنایع فرو آلیاژ ایران نیز به دنبال «فرو» از تعلیق بخشی از فعالیت خود خبر داد که ناشی از کاهش برق صورت گرفت. به عبارت دیگر، در فصل سرما نیز در برخی نقاط همچنان قطعی برق ادامه داشت و شرکت ها ناچار به کاهش عملکرد تولید خود شدند.

شرکت آلومنتک در این خصوص اعلام کرد از اوایل آذر ماه شرکت با کاهش و بعضاً قطعی های غیرعادی حامل های انرژی (خصوصاً گاز و برق مصرفی) مواجه شده است که طی آذر منجر به کاهش تولید از ۷۰۰ تن به ۴۱۱ تن (۴۱ درصد) شده است. این کاهش به دنبال خود زبان خالص ۳۰۰۰۰ میلیون ریالی را برای شرکت به همراه داشته است.

لذا همچنانکه مشاهده می شود، شرکت های صنعت فلزات اساسی طی ۱۰ ماهه نخست سال جاری در کنار مشکلاتی همچون افزایش نرخ مواد اولیه (در برخی شرکت ها)، به طور چالش برانگیزی با محدودیت حامل های انرژی مواجه بودند. این محدودیت با اثرگذاری بر میزان تولید آنها، در پایان سال می تواند بر سودآوری شرکت ها اثرگذار باشد که با انتشار صورت های مالی و بیان اختلاف عملکرد شرکت ها با پیش بینی آنها قابل مشاهده خواهد بود.

مرداد ماه خبر از توقف یک هفته ای خط تولید داد که در چنین شرایطی، کارکنان فنی اقدام به انجام برخی تعمیرات مورد نیاز کوره خواهند کرد.

در چنین شرایطی که برخی شرکت ها با مشکلات قطعی برق رو به رو بودند، شرکت هایی همچون فسیزوار برای مواجهه با قطعی گاز از موقعیت های پیش آمده استفاده کردند تا در دوره ناترازی مصرف گاز، با قطع گاز مواجه نشوند. پیرو اطلاعیه بورس انرژی ایران در خصوص پذیرش اوراق گواهی صرفه جویی گاز، شرکت هایی همچون فسیزوار اقدام به خرید این گواهی ها نمودند تا گاز مورد نیاز خود را در دوره قطع گاز، تامین نمایند. طبق افشائیه شرکت پارس فولاد سبزووار، این شرکت در تیر ماه ۲۹۰۷۰۰۰۰۰ گواهی به ارزش ۲۰۷۹۰۰۰۰ میلیون ریال برای تامین گاز خریداری کرده است.

در ادامه محدودیت های برق، شرکت ذوب روی اصفهان نیز از کاهش ۸۰ درصدی برق کارخانه به مدت ۳ روز در هفته خبر داد که موجب کاهش ۴۰ درصدی تولید شمش روی این شرکت شد. شرکت سوژمیران نیز به مدت ۳۶ الی ۴۰ ساعت در هفته با قطعی برق در مرداد ماه رو به رو شد که در ادامه دریافت ابلاغیه شرکت توزیع برق استان مرکزی، اعلام کرد.

شرکت فروسیلیسیسیم خمین نیز در مرداد ماه از دریافت نامه شرکت برق منطقه ای باختر خبر داد که به کاهش مصرف برق این شرکت به میزان ۲۰ درصد از ۹ مرداد ماه شد. با طولانی شدن مدت زمان محدودیت مصرف برق صنایع، شرکت هایی همچون احیا اقدام به توقف برخی دیگر از واحدهای تولیدی خود نمودند. احیا در ادامه توقف واحدهای ۱ و ۲ خود، با تداوم محدودیت برق طی مرداد ماه، خبر از توقف خطوط تولید آهن اسفنجی خود تا اطلاع ثانوی داد.

بارف محدودیت مصرف برق در شهریور ماه، شرکت های صنعت فلزات اساسی همچون سایر صنایع از آغاز مجدد فعالیت خود در واحدهای متوقف شده خبر دادند. شرکت آهن و فولاد غدیر ایرانیان که در مرداد ماه خبر توقف تولید خود را ناشی از قطعی برق منتشر کرده بود، در شهریور ماه خبر شروع مجدد فعالیت خود را اعلام کرد که به دنبال آن سایر شرکت های حاضر در صنعت فلزات اساسی همچون احیا، فسیزوار، ارفع، فولاز و فروز نیز از آغاز مجدد فعالیت خود خبر دادند.

اگرچه این شرکت ها موفق به شروع مجدد فعالیت خود از شهریور

برق در روزهای اداری به غیر از روزهای جمعه و تعطیل رسمی رو به روشد که به کاهش حداقل ۷۰ درصد تولید در واحد فولادسازی این شرکت منجر گردید. شرکت فولاد شاهرود نیز هم زمان با «ارفع» از دریافت نامه محدودیت مصرف برق از شرکت برق منطقه ای سمنان خبر داد.

شرکت برق منطقه ای سمنان با خطاب قرار دادن شرکت های «فرو» و دیگر شرکت های منطقه از آغاز محدودیت مصرف انرژی در ۲۰ خرداد ماه خبر داد؛ در حالی که پیش از این شرکت های برق منطقه ای برنامه محدودیت مصرف را برای تیر و مردادماه از سوی وزارت صمت دریافت کرده بودند. فروز در افشائیه اواسط تیر ماه خود از کاهش ۶۰ درصدی تولید واحد فولادسازی خود ناشی از محدودیت مصرف برق از ۲۰ خرداد ماه خبر داد.

از دیگر افشائیه های مربوط به توقف تولید ناشی از قطعی برق که با تاخیر انتشار همراه بودند، می توان به اطلاعیه شرکت گلنتک سازان سپاهان اشاره کرد که در تیرماه از آغاز محدودیت مصرف برق از ۲۰ خرداد تا پایان مرداد ماه خبر داد. این شرکت اعلام کرد که محدودیت مصرف در بازه زمانی مذکور موجب کاهش ۵۰ درصدی تولید شرکت شده است.

شرکت احیا سپاهان نیز با دریافت نامه محدودیت مصرف برق، اقدام به توقف کارخانه های احیا ۱ و ۲ خود نمود و اعلام کرد به دلیل کاهش برق دریافتی به ۱۲ مگاوات ساعت، این دو واحد امکان تولید ندارند؛ چرا که برای تولید این دو واحد به ۲۷ مگاوات ساعت برق در کنار ۹ مگاوات ساعت برق برای نگهداشت سیستم نیاز دارند که با مقدار دریافتی امکان راه اندازی آنها در زمان مذکور وجود ندارد.

با توجه به محدودیت تولید شرکت های تولیدی در زمان پیک مصرف، اگر چه شرکت ها سعی در تداوم بخشی از فعالیت های خود داشتند اما شرایط مطابق با برنامه پیش نرفت. در نتیجه برخی شرکت ها همچون «ارفع»، «فروز» و «فروس» اقدام به توقف کامل واحدهای تولیدی تا اتمام زمان محدودیت مصرف برق کردند. شرکت فولاد آلیاژی ایران و شرکت صنایع فرو آلیاژ ایران نیز همچون «ارفع» در تیرماه به دلیل قطع برق، واحدهای فولادسازی شماره ۲ و ۳ را به طور کامل متوقف اعلام کردند. «فروز» اعلام کرد که محدودیت مصرف برق به ۵، ۱۰ مگاوات ساعت منجر به توقف کامل کوره شماره یک شده و کوره های شماره ۲ و ۳ با حداقل توان دریافتی در حال تولید می باشند. شرکت فروسیلیسیس ایران نیز در

بازار در حال تحول

محمد مهاجر

تحلیلگر کارگزاری پیشرو

با توجه به اینکه شرکت های مختلف در ایران به ویژه آن هایی که صادراتی یا وارداتی دارند، به نرخ ارز نیما وابسته هستند، حذف سامانه ارز نیما و نوسانات شدید در نرخ ارز می تواند تأثیر مستقیمی بر گزارش های مالی شرکت ها داشته باشد. در شرایط فعلی، تحلیل گزارش های شرکت ها بدون لحاظ تغییرات نرخ ارز، ممکن است تصویر دقیقی از وضعیت اقتصادی و عملکرد این شرکت ها نشان ندهد.

در نظر گرفتن نرخ ارز نیما به عنوان مبنای محاسباتی برای محاسبه درآمد و هزینه های شرکت ها، به طور مستقیم بر محاسبات مربوط به هزینه ها، درآمد ها، و سودآوری شرکت ها اثر گذار است. به ویژه برای شرکت های وابسته به واردات مواد اولیه و کالاها یا صادرات محور، تغییرات نرخ ارز هزینه های آن ها را افزایش یا کاهش خواهد داد. بنابراین، محاسبه نرخ ارز جدید (به ویژه نرخ آزاد)، شرکت ها را مجبور به اصلاح گزارش های مالی خود خواهد کرد. این اصلاحات می تواند شامل افزایش هزینه های ارزی، کاهش حاشیه سود و نوسانات بیشتر درآمدها باشد. اما تأثیر حذف نرخ ارز نیما در کدام گزارش های شرکت ها خود را به نمایش خواهد گذاشت؟ حذف نرخ نیما در درجه اول بر گزارش های مالی شرکت های واردات و صادرات محور تأثیر می گذارد. در این شرکت ها معمولاً نرخ ارز نیما برای تسعیر واردات و محاسبه سودهای صادراتی مورد استفاده قرار می گیرد. به طور خاص، این تغییرات در بخش های زیر خود را بیشتر به معرض نمایش خواهد گذاشت:

● **گزارش های درآمد و هزینه های عملیاتی:** شرکت هایی که در فرآیند تولید خود به واردات وابسته هستند (صنایع خودروسازی، دارویی و پتروشیمی)، افزایش هزینه ها به دلیل تغییر نرخ ارز می تواند به افزایش هزینه های تولید و در نتیجه کاهش سودآوری منجر شود.

● **سود و زیان ناشی از نرخ ارز:** شرکت هایی که بخش عمده ای از درآمد خود را از صادرات کسب می کنند، حذف نرخ ارز نیما می تواند تأثیر مثبتی بر سودآوری آن ها داشته باشد، زیرا معمولاً قیمت گذاری در بازارهای جهانی به نرخ های بالاتری انجام می شود.

● **گزارش های سود ناخالص و حاشیه سود:** شرکت های وارداتی که مواد اولیه خود را با استفاده از ارز نیما می تأمین می کردند، ممکن است با افزایش هزینه های

واردات روبه رو شوند که به کاهش حاشیه سود ناخالص آن ها منجر خواهد شد.

● **گزارشات مالی مربوط به دارایی ها و بدهی ها:** برای شرکت های برخوردار از بدهی های یا دارایی های ارزی، نوسانات نرخ ارز ممکن است باعث تغییرات بزرگی در گزارش های مالی آن ها شود. این شرکت ها مجبور خواهند بود که دارایی ها و بدهی های خود را به نرخ جدید تسعیر کنند که تأثیرات عمده ای بر سود و زیان آن ها خواهد داشت.

● **آیا می توان از حذف نرخ دلار نیما به عنوان دوره جدید برای بازار سرمایه نام برد؟**

حذف نرخ نیما و انتقال به نرخ آزاد یا نرخ های دیگر می تواند به طور کلی به تغییرات قابل توجهی در ساختار بازار سرمایه و وضعیت مالی شرکت ها منجر شود، به ویژه در شرایطی که نوسانات شدید در نرخ ارز وجود داشته باشد. در این شرایط، برخی ویژگی های بازار سرمایه ممکن است تغییر کند:

● **تغییر در استراتژی های سرمایه گذاری:** با تغییر نرخ ارز و تأثیر آن بر هزینه ها و درآمدهای شرکت ها، احتمالاً سرمایه گذاران باید استراتژی های جدیدی را برای ارزیابی و تحلیل شرکت ها به کار ببرند. شرکت هایی که به واردات وابسته اند ممکن است با کاهش سودآوری مواجه شوند، در حالی که شرکت های صادراتی ممکن است از نوسانات نرخ ارز سود ببرند.

● **تأثیر بر ارزش گذاری شرکت ها:** در بازار سرمایه، ارزش گذاری شرکت ها معمولاً بر اساس سودآوری و درآمد آن ها انجام می شود. تغییرات در نرخ ارز می تواند این ارزش گذاری ها را تحت تأثیر قرار دهد. به عنوان مثال، افزایش نرخ ارز شرکت های واردات محور را با کاهش حاشیه سود و به تبع آن با کاهش ارزش سهام مواجه خواهد ساخت.

● **بازار در حال تحول:** اگر حذف نرخ نیما باعث ایجاد تغییرات عمده در سیستم اقتصادی و تجاری ایران شود، می توان گفت که این تغییرات ممکن است به عنوان دوره جدیدی برای بازار سرمایه به حساب آید. به ویژه، بازارهای مالی نیاز دارند که به طور دقیق تر به تحلیل ریسک های ارزی و تأثیر آن بر شرکت ها بپردازند. در نهایت، حذف نرخ نیما به نوعی می تواند یک دوره جدید در بازار سرمایه ایران باشد که به تغییرات عمده ای در تحلیل ها، استراتژی های سرمایه گذاری و نحوه ارزشیابی شرکت ها منجر شود. این دوره ممکن است باعث افزایش نوسانات بازار، تغییر در الگوهای تجاری و همچنین تأثیر گذاری بیشتر بر بازار سهام شود.

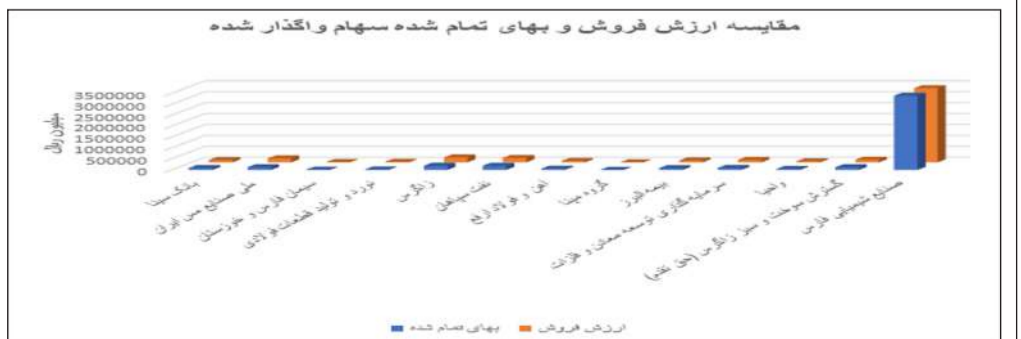
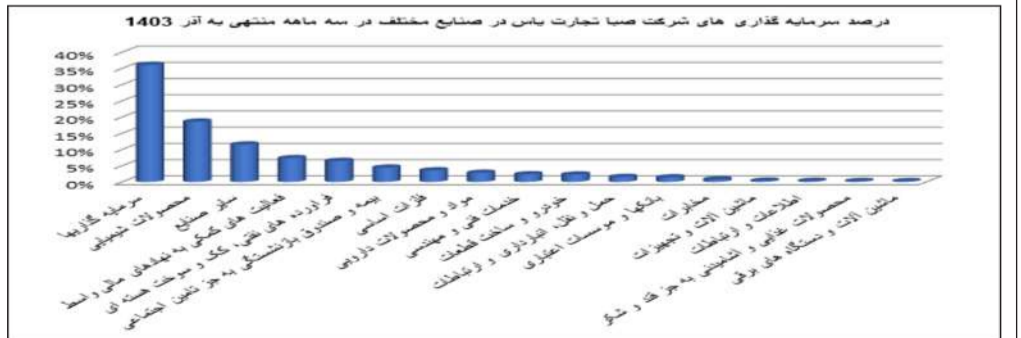
تمرکز صبا تجارت یاس بر سرمایه گذاری در بازار

شرکت خدمات صبا تجارت یاس در ۳ ماهه پاییز با اعمال تغییرات سبد سرمایه گذاری، عمده توجه را بر بازار سرمایه قرار داده است، به گونه ای که سهم ۸۸ درصدی سرمایه گذاری های این شرکت به بازار سرمایه اختصاص دارد. در ادامه روند تغییرات و عملکرد سبد این شرکت را مورد بررسی قرار خواهیم داد. شرکت خدمات صبا تجارت یاس یکی از شرکت های سرمایه گذاری فعال در بازار سرمایه است که در دوره سه ماهه پاییز ارزش سبد سرمایه گذاری خود را از ۲۱،۲۵۵،۰۲۶ تا ۲۱،۳۳۶،۰۶۵ میلیون ریال رساند. این رشد که ناشی از افزایش سرمایه گذاری در برخی صنایع بازار سرمایه بوده است حکایت از توجه این شرکت به سرمایه گذاری در بازار سرمایه دارد؛ چرا که سرمایه گذاری خارج از بازار سرمایه بهای تمام شده ۲،۴۵۶،۳۰۵ میلیون ریالی تنها سهم ۱۲ درصدی از کل سبد سرمایه گذاری شرکت خدمات صبا تجارت یاس را به خود اختصاص داده است. همان طور که در نمودار زیر مشاهده می شود، در میان صنایع مختلف، صنعت سرمایه گذاری با سهم ۳۵ درصدی و صنعت محصولات شیمیایی با سهم ۱۸،۵۶ درصدی بیشترین ارزش پرتفو سرمایه گذاری در سهام این شرکت را داشته و سرمایه گذاری در سایر صنایع که مربوط به سرمایه گذاری در خارج از بازار سرمایه است، در جایگاه سوم قرار دارد.

● **تغییر سبدهای سرمایه گذاری در ۳ ماهه پاییز**

شرکت صبا تجارت یاس در پاییز امسال با واگذاری سهام ۱۳ شرکت به اصلاح پرتفو خود پرداخت. این شرکت با واگذاری سهام شرکت های همچون بانک سینا، ملی صنایع مس، سیمان فارس و خوزستان، نورد و تولید قطعات فولادی و زاگرس به بهای تمام شده ۴،۴۵۵،۷۹۸ میلیون ریال به کسب سود ۱۷۰،۸۳۴ میلیون ریالی رسید. همچنانکه در تصویر زیر مشاهده می شود، بیشترین بهای تمام شده در میان سهام واگذار شده به شرکت صنایع شیمیایی فارس اختصاص دارد. در حالی که بیشترین سود محقق شده از واگذاری ۳ ماهه پاییز با ارزش ۵۹،۸۰۲ میلیون ریال به ملی صنایع مس ایران تعلق دارد. صبا تجارت در کنار واگذاری سهام مذکور اقدام به خرید سهام نمادهایی همچون مبین، بفرج، بترانس، شگستر، شستا، قیپرا، فگستر، انتخاب، ونوین، وتوسا و سفارس و... نمود که از بهای تمام شده ۴،۵۳۶،۸۳۷ میلیون ریالی برخوردار بودند. این جابه جایی پرتفو علاوه بر تحقق سود حاصل از فروش ۵۹،۸۰۲ میلیون ریالی، حضور این شرکت را در برخی نمادها پررنگ تر نمود به طوری که با حضور در افزایش سرمایه و اخذ حق تقدم شرکت گسترش سوخت سبز زاگرس، سهام تحت مالکیت خود را در این شرکت به میزان ۸۳،۶۸۳،۴۰۱ حق تقدم به ارزش ۱۲۵،۲۳۵ میلیون ریال افزایش داد.

ریز موج های مثبت و منفی بورس و بازار توافقی ارز

مهر داد حقگو

مدیر تحلیل کارگزاری بانک صنعت و معدن

تغییر شرایط کمترین زیان و بیشترین سود را می پذیرند، سرمایه گذاری کنند و به صورت کلی نقدینگی ورودی را به سمت صنایع با ارزش تر هدایت کنند و موجب تخصیص بهینه منابع شوند. گزارش فعلی شرکت ها نشان از بهبود مبالغ فروش دارد که عمدتاً ناشی از افزایش نرخ محصولات است. در صنایع سنگین شامل فولاد و پتروشیمی، شاهد کاهش مقداری تولید و فروش هستیم که به دلیل عدم وجود زیرساخت مناسب برق و گاز است که باعث کاهش سودآوری بسیاری از شرکت ها شده است. در صنایع سبک، وضعیت تا حدی بهتر است و همین موضوع می تواند باعث بهبود نسبی عملکرد شاخص هم وزن نسبت به شاخص کل باشد. البته در شاخص فعلی که هنوز اثر افزایش نرخ ارز به طور کامل در گزارش ها منعکس نشده است، عملکرد شرکت ها را باید با در نظر گرفتن میزان تولید و فروش و توان افزایش نرخ با وجود رکود نسبی حاکم بر اقتصاد کشور، تحلیل کرد. در وهله اول حذف نرخ نیما یا به نوعی تبدیل آن به نرخ توافقی، باعث رشد درآمد شرکت های صادراتی شده و می تواند این شرکت ها را برای سرمایه گذاری جذاب تر کند.

در ادامه نیز انتظار می رود شاهد افزایش نرخ بسیاری از محصولات در صنایع مختلف باشیم که میتواند موجب افزایش سودآوری شرکت های صادراتی و داخلی شود. در نهایت، باید دید آیا سیاست گذار مصمم به ادامه کار کرد بازار توافقی است یا پس از مدتی باز هم با محدودیت شدید، همان اشتباهات قبلی را تکرار کرده و مانع تولید شدن نرخ توافقی به نرخ بازار آزاد خواهد شد. رونق بازار در این دوره جدید به میزان هماهنگی سیاست های اقتصادی، جذب نقدینگی کافی و افزایش اعتماد سرمایه گذاران بستگی خواهد داشت.

بازار بورس اوراق بهادار تهران در ماه های اخیر تحت تأثیر عوامل مختلفی از جمله تغییر سیاست های ارزی، تغییر رویکرد دولت نسبت اقتصاد و تولید و کاهش تنش های ژئوپلیتیک، یک روند صعودی را شروع کرد و پس از یک رشد ۴۵ درصدی، اکنون در فاز اصلاحی به سر می برد و انتظار می رود تا انتهای سال، روند اصلاحی به صورت ریز موج های مثبت و منفی ادامه داشته باشد.

طی موج صعودی اخیر، نقدینگی قابل توجهی وارد بازار نشد، لذا اکنون با منقب شدن بازار، شاهد خروج منابع خاصی از بازار نیستیم و تا حدودی شاهد انتقال نقدینگی از سهام به صندوق های درآمد ثابت و کالایی هستیم. این موضوع نشان دهنده عدم اطمینان سرمایه گذاران نسبت به وضعیت آتی بازار می باشد و ناشی از عدم شفافیت در برخی سیاست های اقتصادی و کاهش انگیزه سرمایه گذاری در بازار سرمایه است. برای شروع موج جدید صعودی، نیاز به ادامه اخبار مثبت شامل کاهش شدن نرخ بهره، گفتگوی سازنده با ایالات متحده آمریکا و حذف قیمت گذاری دستوری و عدم کنترل نرخ ارز بازار توافقی می باشد. این موارد به تدریج باعث جذب منابع مالی بیرون از بازار خواهد شد و تقاضای سفته بازی در بازارهای غیرمولد مانند طلا و ارز را کاهش داده و می تواند رشد بازار سرمایه و تولید را سرعت بخشد. در این میان، صندوق های سرمایه گذاری نقش حیاتی در کنترل نوسانات بازار ایفا می کنند. این صندوق ها به صورت بخشی می توانند در صنایعی که سودآور تر هستند یا از

رشد ۷۰ درصدی فروش دی ماه محصولات شیران در اولین ماه از سال مالی جدید نسبت به دی ماه سال گذشته

مالی ۱۴۰۴ به بیش از ۱،۳۸۱ میلیارد ریال بالغ گردیده که معادل ۱۱ درصد از کل مبلغ فروش دوره مذکور بوده است. بر اساس همین گزارش حجم فروش برش های مذکور در سال مالی ۱۴۰۴ در حدود ۲،۹۹۵ تن بوده که سهم ۱۵ درصدی از کل حجم فروش سال مالی جاری را به خود اختصاص داده است.

گفتنی است هلدینگ سرمایه گذاری صنایع شیمیایی ایران از بزرگ ترین تولیدکنندگان آلکیل بنزن خطی، آلکیلات سنگین و نرمال پارافین در منطقه خاورمیانه است که با در اختیار داشتن بیش از ۸۰ درصدی سهم بازار داخلی آلکیل بنزن خطی، در زمره صادرکنندگان نمونه کشور نیز قرار دارد. این شرکت تاکنون محصولات فناورانه مورد نیاز خود را با حمایت از شرکت های دانش بنیان، فناوری و نوآور داخلی بومی سازی و نیاز خود به شرکت های خارجی را قطع کرده است.

طی دی ماه ۱۴۰۳ (اولین ماه از سال مالی جدید) به رقم ۱۲،۹۸۲ میلیارد ریال بالغ گردیده که نسبت به دی ماه سال گذشته تا مبلغ فروش ۷،۶۳۴ میلیارد ریال رشد ۷۰ درصدی را نشان می دهد. فروش مقداری محصولات در دی ماه امسال نیز با رقم ۲۴،۰۰۶ تن، رشد ۵۸ درصدی را نسبت به دیماه سال گذشته به ثبت رسانده است.

با توجه به سیاست شرکت در تامین بخشی از نفت مصرفی از طریق بورس انرژی و شروع به تولید برش های رافینیت (حلال ۵۰۲)، سنگین (حلال ۵۰۳) و سبک از این محل، مبلغ فروش این محصولات جدید در یک ماهه سال

صندوق های سرمایه گذاری، ابزاری پر رونق اما مغفول مانده

صندوق های بازتنه‌سنگی، بانک ها و حتی بخش خصوصی در این حوزه بوده و بازدهی و نقد شوندگی دارایی های آنها را بشدت کاهش داده است. گسترش این صندوق ها می تواند انقلابی در حوزه مولدسازی دارایی ها و تامین مالی در کشور ایجاد نماید. اما در حال حاضر شاهد آن هستیم که فعالیت چندانی برای گسترش این نوع از صندوق های صورت نمی پذیرد.

در سایر حوزه های تامین مالی نیز صندوق هایی نظیر صندوق پروژه، زمین ساختمان، خطرپذیر و ... از سازمان بورس و اوراق بهادار مجوز گرفته و فعال شده اند اما عدم معرفی کافی، موثر و به موقع این صندوق ها به سرمایه گذاران (در کنار عواملی دیگر) باعث شده تا در عمل استقبال چندانی از این صندوق ها به عمل نیامده و گسترش آن ها متوقف شود.

آنچه مسلم است علاوه بر ظرفیت گسترش صندوق های فعلی، بازار سرمایه ظرفیت بسیار مناسبی برای ایجاد سازو کاری شبیه به صندوق های سرمایه گذاری برای ورود به سایر حوزه ها دارد. تقاضای روزافزون فعالان بازار سرمایه به ویژه در ماه های اخیر، ایجاد قابلیت معاملات غیر مستقیم (از طریق مکانیسم صندوق یا مشابه آن) در حوزه رمزارزهاست که می تواند انقلابی در بازار سرمایه کشور ایجاد کند. و بخش قابل توجهی از منابع موجود در این حوزه را به سمت خود جذب نماید. همچنین صندوق هایی که دارای تحت مدیریت آن ها از ارزشها و با سهام شرکت های خارجی و چند ملیتی تشکیل شده باشد نیز در بازار سرمایه کشور بسیار احساس می شود. موضوعی که باعث شده بخش قابل توجهی از سرمایه گذاری هادر این حوزه به صورت فردی صورت گرفته و بازار سرمایه کشور هیچ گونه کنترل و یا نظارتی بر آنها نداشته باشد. هر چند از سوی مدیران سازمان بورس در این زمینه وعده هایی داده شده، اما این وعده تاکنون عملی نشده است.

نمودار میانگین ارزش معاملات در ۲۰۰ روز منتهی به ۱۴۰۳/۱۱/۱۰ (بر گرفته از سایت بورس وبو)

کد	نام	تغییر	قیمت	حجم
1100	فولاد	0.8%	3820	3820
1101	سپسکو	0.8%	3820	3820
1102	پارس	0.8%	3820	3820
1103	پارس	0.8%	3820	3820
1104	پارس	0.8%	3820	3820
1105	پارس	0.8%	3820	3820
1106	پارس	0.8%	3820	3820
1107	پارس	0.8%	3820	3820
1108	پارس	0.8%	3820	3820
1109	پارس	0.8%	3820	3820
1110	پارس	0.8%	3820	3820
1111	پارس	0.8%	3820	3820
1112	پارس	0.8%	3820	3820
1113	پارس	0.8%	3820	3820
1114	پارس	0.8%	3820	3820
1115	پارس	0.8%	3820	3820
1116	پارس	0.8%	3820	3820
1117	پارس	0.8%	3820	3820
1118	پارس	0.8%	3820	3820
1119	پارس	0.8%	3820	3820
1120	پارس	0.8%	3820	3820

می دهد، هر چند تعداد صندوق ها در حال حاضر به شکل قابل توجهی رشد داشته، اما گسترش چارج گونه اپلیکشن های فروش طلا این هشدار را می دهد که اقدامات انجام شده چه از نظر کمی و چه از نظر کیفی (ساعات معاملات، نحوه معاملات و ...) کافی نبوده و لذا بازار سرمایه نتوانسته است انتظارات بخش قابل توجهی از متقاضیان سرمایه گذاری در طلا را فراهم آورد.

حوزه املاک و مستغلات حوزه بسیار گسترده ای است که تعدادی صندوق در این حوزه تشکیل شده است. با توجه به اینکه بخش قابل توجهی از دارایی های غیر مولد دولت، نهادهای دولتی

برخی از فرصت جویان در شبکه های اجتماعی نمی شده و متضرر نمی شدند.

آنچه مسلم است با تمامی اقدامات صورت گرفته در بازار سرمایه کشور همچنان پتانسیل های زیادی برای گسترش ابزار های نوین دارد. در حوزه صندوق ها (که تمرکز اصلی این نوشتار بر روی آن هاست) صندوق های کلایی فقط امکان سرمایه گذاری در چند کلای محدود را فراهم می آورد و در حوزه دیگر کالاها اقداماتی صورت نگرفته است. در حوزه صندوق های طلا نیز که بخش عمده فعالیت صندوق های کلایی در بازار سرمایه را به خود اختصاص

حسن خضوعی

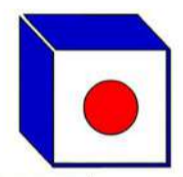
تحلیلگر کارگزاری صبا تامین

در کنار انتقادات وارد به مدیران بازار سرمایه به ویژه سازمان بورس اوراق بهادار، یقینا یکی از اقدامات قابل توجه، گسترش ابزار های نوین مالی در سال های اخیر است. به گونه ای که این ابزار ها توانسته است تنوع بسیار مناسبی برای سرمایه گذاران ایجاد نماید. در حال حاضر کمتر سرمایه گذاری در بازار سرمایه است که با ابزار های جدید آشنایی نداشته و یا در سبد سرمایه گذاری خود سهمی به ابزار های نوین همچون اوراق گواهی سپرده - اوراق مشتقه مبتنی بر کالا یا اوراق و ... اختصاص نداده باشد.

اما یقینا یکی از مهمترین ابزار های نوین، صندوق های سرمایه گذاری هستند. با توجه به سیاست های سازمان بورس مبنی بر گسترش فرهنگ سرمایه گذاری غیر مستقیم در بازار سرمایه، صندوق های سرمایه گذاری در حوزه های مختلف اعم از صندوق های درآمد ثابت، بخشی، کلایی و ... از سازمان مجوز تأسیس گرفته و فعالیت خود را آغاز کرده اند. رشد این صندوق ها به اندازه ای بود، که در ماه های اخیر گاه حدود دو سوم از معاملات روزانه بازار بورس و فرابورس را به خود اختصاص داده اند.

شاید اگر در سال ۱۳۹۹ نیز تنوع ابزار های نوین به اندازه امروز رشد یافته بود و صندوق های ETF به شکل امروزی گسترده بود و واحدهای آن به سهولت در اختیار سرمایه گذاران قرار می گرفت شاید آهنگ ورود و خروج منابع به سهام شرکت ها به شکل معقولانه تری صورت می پذیرفت. در این صورت از یک سو منابع به صورت حرفه ای به دارایی های مختلف تخصیص می یافت و از سوی دیگر سرمایه گذاران تازه وارد و ناآگاه اسیر تبلیغات دروغین

تامین مالی طرح های حیاتی فولاد خراسان

شرکت مجتمع فولاد خراسان

شرکت به منظور تسریع در بهره برداری از طرح های زیرساختی همچون نیروگاه و پساب اقدام به دریافت تسهیلات نمود تا عدم النفع ۹۶۷ میلیارد تومانی ۶ ماهه نخست ناشی از محدودیت های انرژی را به صفر رساند.

شرکت فولاد خراسان یکی از تولید کنندگان بزرگ گندله، آهن اسفنجی، شمش و میلگرد در کشور است که به دلیل اقدامات مدیریتی و عملکرد مطلوب خود به ارزش برآوردی بازار ۳۰ همت رسیده است. این شرکت قصد دارد با استراتژی های توسعه زیرساختی خود میزان تولید این محصولات را طی سال های مختلف افزایش دهد. برنامه «فخاس» برای تولید گندله در سال ۱۴۰۳، ۱،۹۰۰،۰۰۰ تن می باشد که طی ۳ سال بعد، ۲،۲۰۰،۰۰۰ تن در سال ۱۴۰۴، ۲،۳۰۰،۰۰۰ تن در سال ۱۴۰۵ و ۲،۵۰۰،۰۰۰ تن در سال ۱۴۰۶ را محقق نماید.

گروه فولاد خراسان برای تولید آهن اسفنجی سقف ۱،۳۰۰،۰۰۰ تن را برای سال مالی ۱۴۰۳ تعیین کرده است تا در سال های بعد بارشده سالانه ۱۰۰،۰۰۰ تن، به رقم های ۱،۴۰۰،۰۰۰ تن در سال ۱۴۰۴، ۱،۵۰۰،۰۰۰ تن در سال ۱۴۰۵ و ۱،۶۰۰،۰۰۰ تن در سال ۱۴۰۶ دست یابد. حجم تولید شمش هدفگذاری شده «فخاس» برای سال ۱۴۰۳، رسیدن به ۹۶۰،۰۰۰ تن، برای سال ۱۴۰۴ دستیابی به ۱،۰۰۰،۰۰۰ تن، برای سال ۱۴۰۵ کسب ۱،۱۰۰،۰۰۰ تن و در نهایت برای سال ۱۴۰۶ تولید ۱،۲۰۰،۰۰۰ تن در سال است. همچنین، این شرکت قصد دارد حجم تولید میلگرد را برای سال ۱۴۰۳ به میزان ۵۸۰،۰۰۰ تن، برای سال ۱۴۰۴ به میزان ۶۰۰،۰۰۰ تن، برای سال ۱۴۰۵ به میزان ۶۱۰،۰۰۰ تن و برای سال ۱۴۰۶ به میزان ۶۵۰،۰۰۰ تن برساند.

با وجود محدودیت های انرژی و تامین گاز و برق در فصول سرد و گرم، فولاد خراسان به منظور افزایش تولیدات خود اقدام به انعقاد قراردادهای تامین انرژی با شرکت های تولید کننده برق نمود و مکاتباتی با شرکت گاز در خصوص استفاده از طرح هایی همچون اوراق گواهی انجام داد. از سوی دیگر، فخاس در کنار اقدام کوتاه مدت، برای رفع بلندمدت این مشکل به انجام پروژه های احداث نیروگاه جهت تامین برق پرداخته است.

۸۱،۲۷۹،۵۶۱ میلیون ریال را برآورد کرده است. زمان هدف «فخاس» برای بهره برداری از این طرح، سال ۱۴۰۴ است.

در کنار طرح توسعه کنسانتره، شرکت فولاد خراسان پروژه هایی همچون تصفیه پساب شهر نیشابور و بازچرخانی فاضلاب به شرکت و پروژه تامین آب صنایع و معادن ایران، سرمایه گذاری در پروژه نیروگاهی مینا نیز در دستور کار قرار داده است.

مجتمع فولاد خراسان به منظور اجرای پروژه های مذکور، اقدام به اخذ تسهیلات نموده است؛ چراکه مهم ترین عامل عدم دستیابی به تولید و فروش بودجه شده شرکت، اعمال محدودیت مصرف برق در تابستان و گاز در زمستان است.

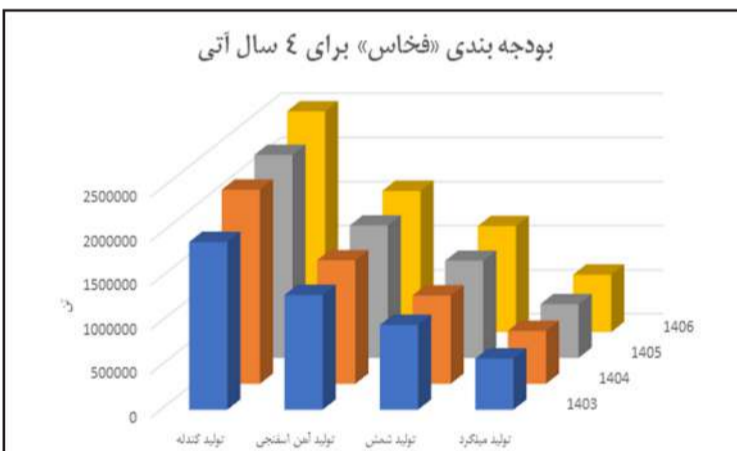
لذا شرکت به منظور مدیریت تولید سعی نموده تا در زمستان به ذخیره سازی آهن اسفنجی و قراضه پرداخته و در ماه های همراه با محدودیت مصرف، نیاز بخش تولید را برآورده نماید.

همچنانکه تجربه قطع برق طی ۶ ماهه نخست ۱۴۰۳ موجب کاهش تولید در خطوط گندله سازی به میزان ۳۱۷،۴۵۷ تن، کاهش ۱۵۳،۵۶۸ تن در خط تولید احیا مستقیم، کاهش ۵۹۵،۲۰۶ تن در تولید فولادسازی و کاهش ۷۴۲ تن در واحد نورد شد. این قطعی برق و کاهش تولید ناشی از آن، موجب عدم النفع ۹۶۷ میلیارد تومانی «فخاس» شد.

در نتیجه شرکت به منظور تسریع در بهره برداری از طرح های زیرساختی همچون نیروگاه و پساب اقدام به دریافت تسهیلات نمود تا عدم النفع ناشی از محدودیت های انرژی را به صفر رساند.

این شرکت برای انجام پروژه پساب خود هزینه ۱۰،۷۳۷ میلیارد ریالی را در سال ۱۴۰۱ برآورد کرد. بر این اساس، پس از انعقاد قرارداد با شرکت آب و فاضلاب خراسان رضوی در ازای تکمیل طرح، امتیاز بهره برداری ۲۵ ساله از پساب ۲۸۸،۹۶۹ میلیون متر مکعب را دریافت خواهد کرد.

این در حالیست که پیش بینی «فخاس» از آب مورد نیاز در زنجیره تولید ۳ میلیون متر مکعب در سال است؛ به طوری که تولید گندله به ۱۶۹،۳۴۴ متر مکعب آب، تولید آهن اسفنجی به ۱،۳۱۱،۹۹۱ متر مکعب آب، تولید شمش به ۱،۳۵۸،۷۸۰ متر مکعب آب و تولید میلگرد به ۱۵۹،۸۸۶ متر مکعب در سال نیاز دارد.

پروژه زیرساختی پروژه پساب شهری

برآورد اولیه سرمایه گذاری مورد نیاز ۱۰،۷۳۷ میلیارد ریال (سال ۱۴۰۱)

هدف پروژه: بهره برداری از ۲۸۸،۹۶۹ میلیون متر مکعب فاضلاب به مدت ۲۵ سال

استراتژی بلندمدت «فخاس» در توسعه فعالیت

شرکت فولاد خراسان به منظور افزایش تولیدات خود، طرح های توسعه ای همچون کنسانتره را در دستور کار قرار داده است. پروژه کنسانتره «فخاس» با انجام سرمایه گذاری ۳۴۰،۰۰۰،۳۵۷ میلیون ریال به میزان رشد ۴۷ درصدی دست یافته است. این شرکت به منظور تکمیل این پروژه، مخارج کل

محبوبیت صندوق های قابل معامله در بورس و چالش های بازارگردانی

حمید اسکندری
کارشناس بازار سرمایه

صندوق های قابل معامله در بازار سرمایه ایران از سال ۱۳۹۲ به منظور جذب سرمایه گذاران و ارائه گزینه های سرمایه گذاری متنوع شکل گرفتند. این صندوق ها شامل صندوق های سهامی، پروژه، زمین و ساختمان، املاک و مستغلات، خصوصی و اوراق بهادار مبتنی بر سپرده کالایی می باشند که هر کدام ویژگی ها و اهداف خاص خود را دارند.

صندوق های سهامی به سرمایه گذاری در سهام شرکت ها تمرکز دارند، در حالی که صندوق های پروژه به ساخت و بهره برداری از پروژه های خاص می پردازند. تنوع این ابزارهای مالی اهداف مختلف سرمایه گذاری و بازدهی بالاتر را برای سرمایه گذاران فراهم می آورد. اولین صندوق قابل معامله در بازار سرمایه ایران در سال ۱۳۹۲ پذیرهنویسی و عرضه شد.

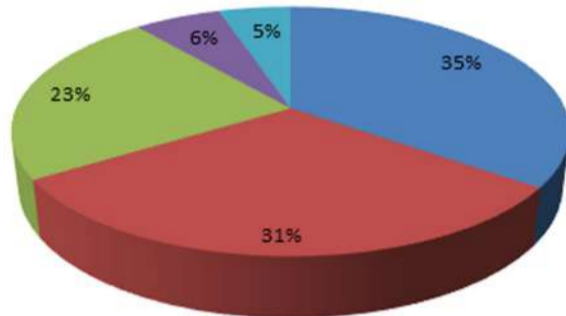
پس از آن شاهد استقبال سرمایه گذاران و ارائه طیف متنوعی از انواع صندوق های قابل معامله در بازار سرمایه هستیم.

در این گزارش آخرین وضعیت این صندوق ها در بازار سرمایه شرح داده شده و با بررسی سازوکار صدور، ابطال و بازگردانی آنها نقاط تمایز آنها با سازوکار جهانی مورد

شکل ۱: اختلاف بین قیمت پایانی و قیمت ابطال صندوق های قابل معامله سهامی در سال ۱۴۰۲

جدول شماره ۱: اختلاف بین قیمت پایانی و قیمت ابطال صندوق های قابل معامله سهامی در سال ۱۴۰۲

انحراف بین نیم و یک درصد ■ انحراف بین یک تا پنج درصد ■ انحراف بین صفر و نیم درصد ■ انحراف بین پنج تا ده درصد ■ انحراف بیش از ده درصد

بررسی قرار می گیرد.

مروری بر وضعیت صندوق های قابل معامله
هم اکنون در بازار سرمایه ایران انواع صندوق های قابل معامله به شرح زیر وجود دارند:

صندوق قابل معامله در سهام

این نوع از صندوق های سرمایه گذاری بیشترین منابع مالی خود را در سهام شرکت ها سرمایه گذاری می کنند. برای پاسخگویی به نیازهای متفاوت سرمایه گذاران، مدل های متنوعی از این نوع صندوق در بازار سرمایه ایران طراحی شده است.

صندوق سهامی

در این نوع صندوق ها، حداقل ۷۰ درصد منابع مالی در سهام شرکت های بورسی یا فرابورسی و مابقی به صورت سپرده بانکی یا اوراق با درآمد ثابت سرمایه گذاری می شود. این صندوق ها به صورت فعال مدیریت می شوند و مدیر صندوق بر اساس تحلیل های خود می تواند در صنایع مختلف سرمایه گذاری کند.

صندوق اهرمی

صندوق اهرمی زیر مجموعه ای از صندوق های قابل معامله در سهام است که با به کارگیری مکانیزم اهرم، بازدهی مضاعفی را برای سرمایه گذاران ایجاد می کند. برای ایجاد اهرم در این صندوق ها، دو نوع واحد سرمایه گذاری تعریف شده است: واحدهای سرمایه گذاری بدون ریسک و واحدهای سرمایه گذاری پرریسک.

صندوق بخشی

صندوق های بخشی به جای سرمایه گذاری در صنایع مختلف، روی یک صنعت خاص متمرکز شده و به سرمایه گذاران اجازه می دهند تا از بازدهی آن صنعت بهره مند شوند. به عنوان مثال، یک صندوق بخشی فلزات، دارایی خود را در سهام شرکت های فعال در صنعت فلزات اساسی سرمایه گذاری می کند.

صندوق شاخصی

صندوق های شاخصی نوع دیگری از صندوق های قابل معامله در سهام هستند که به دنبال کسب بازدهی برابر با یکی از شاخص های بازار سهام می باشند. مدیران این صندوق ها در تلاشند تا سبندی از اوراق بهادار با ترکیب و وزن های متناسب با یک شاخص مبنا را تشکیل دهند.

صندوق قابل معامله مختلط

این صندوق شبیه به صندوق قابل معامله در سهام است با این تفاوت که سرمایه گذاری کمتری در بازار سهام انجام می دهند. به عبارت دیگر، آنها دارایی های خود را با نسبت ۴۰ تا ۶۰ درصد در بازار سهام بورس تهران و فرابورس ایران و ۴۰ تا ۶۰ درصد باقیمانده را در اوراق با درآمد ثابت سرمایه گذاری می کنند.

صندوق با درآمد ثابت

صندوق های درآمد ثابت نوعی از صندوق های قابل معامله هستند که ۷۰ تا ۹۰ درصد از دارایی های خود تحت مدیریت خود را در اوراق با درآمد ثابت و مابقی را در سهام شرکت های بورسی و فرابورسی سرمایه گذاری می کنند. از آنجایی که اوراق با درآمد ثابت و سپرده های بانکی ریسک بسیار پایینی دارند، این صندوق های درآمد ثابت نیز سرمایه گذاری های نسبتاً امنی محسوب می شوند و مطلوب سرمایه گذاران ریسک گریز هستند.

صندوق پروژه

در صندوق های پروژه، سرمایه گذاران مستقیماً در منافع حاصل از اجرای یک پروژه سهم دارند. موضوع این صندوق، ساخت و تکمیل پروژه های خاص بوده و پس از اتمام فعالیت صندوق، عواید حاصل از اجرای پروژه بر اساس ساختار پیش بینی شده در طرح توجیهی صندوق تقسیم می شود.

صندوق زمین و ساختمان

هدف از تشکیل صندوق زمین و ساختمان، امکان سرمایه گذاری در املاک و مستغلات برای تمامی فعالان بازار سرمایه با هر میزان سرمایه است. سرمایه گذاران با خرید واحدهای سرمایه گذاری این صندوق ها می توانند به صورت غیرمستقیم در پروژه های ساختمانی سرمایه گذاری کنند. وجوه گردآوری شده از سرمایه گذاران برای ساخت یک پروژه ساختمانی استفاده شده و پس از اتمام ساخت و ساز، عواید ناشی از آن بین دارندگان واحدهای سرمایه گذاری تقسیم می شود.

ادامه در صفحه ۱۳

جدول ۱: میزان اختلاف بین قیمت پایانی و قیمت ابطال صندوق های سهامی در سال ۱۴۰۲

ردیف	نماد معاملاتی	حداکثر اختلاف	میانگین اختلاف	ردیف	نماد معاملاتی	حداکثر اختلاف	میانگین اختلاف
۱	دارایکم	۴۱,۴٪	۳۳,۸٪	۲۵	آوا	۷,۹٪	۱,۱٪
۲	پالایش	۲۵٪	۱۸,۱٪	۲۶	بهین رو	۶,۹٪	۱٪
۳	موج	۱۷,۹٪	۱۱,۲٪	۲۷	داریوش	۶,۶٪	۰,۹۹٪
۴	اهرم	۱۸٪	۸,۹٪	۲۸	تیام	۳٪	۰,۹۶٪
۵	جهش	۱۸,۷٪	۶,۴٪	۲۹	ثنا	۵,۳٪	۹٪
۶	شتاب	۱۴,۵٪	۶,۱٪	۳۰	اکسیژن	۴٪	۹٪
۷	مروراید	۹,۸٪	۴,۸٪	۳۱	پتروما	۶,۹٪	۹٪
۸	توان	۱۹,۶٪	۴,۷٪	۳۲	پادا	۳,۳٪	۹٪
۹	افق ملت	۱۱,۸٪	۳,۳٪	۳۳	فیروزه	۴,۹٪	۹٪
۱۰	زرین	۸,۸٪	۳٪	۳۴	خلیج	۲,۵٪	۹٪
۱۱	هیوا	۹,۵٪	۳٪	۳۵	عقیق	۶,۶٪	۸٪
۱۲	صدف	۸,۹٪	۲,۹٪	۳۶	ثمین	۶,۶٪	۸٪
۱۳	رماس	۹,۸٪	۲,۱٪	۳۷	کاریس	۳,۷٪	۸٪
۱۴	نهام	۶,۱٪	۱,۸٪	۳۸	سمان	۳٪	۸٪
۱۵	وبازار	۵,۲٪	۱,۸٪	۳۹	آرام	۲,۳٪	۷٪
۱۶	فراز	۵,۲٪	۱,۷٪	۴۰	آتیمس	۲,۹٪	۷٪
۱۷	مدیر	۹,۷٪	۱,۳۵٪	۴۱	متال	۲٪	۷٪
۱۸	پتروآگاه	۳,۲٪	۱,۳٪	۴۲	سرو	۳,۸٪	۷٪
۱۹	برلیان	۸,۳٪	۱,۳٪	۴۳	ویستا	۶,۲٪	۷٪
۲۰	الماس	۹,۷٪	۱,۳٪	۴۴	پترودارپوش	۲,۱٪	۷٪
۲۱	استیل	۵٪	۱,۲٪	۴۵	ترمه	۳,۵٪	۷٪
۲۲	پرتو	۴,۴٪	۱,۲٪	۴۶	آساس	۴,۶٪	۷٪
۲۳	بذر	۳,۹٪	۱,۱٪	۴۷	پتروصبا	۵,۷٪	۷٪
۲۴	فارین	۳,۳٪	۱,۱٪	۴۸	هم وزن	۹,۴٪	۶٪

محبوبیت صندوق های قابل معامله در بورس و چالش های بازارگردانی

ادامه از صفحه ۱۲

❖ صندوق املاک و مستغلات

این صندوق برای کسب سود از بازار املاک و مستغلات طراحی شده است. تفاوت اصلی این صندوق با صندوق زمین و ساختمان در این است که در این صندوق اقدام به خرید زمین و ساخت ساختمان نمی کند. فعالیت اصلی این صندوق ها، خرید و فروش مجموعه ای از دارایی ها شامل زمین، فروشگاه، برج و موارد دیگر است. این صندوق ها با خرید دارایی های یادشده و اجاره آن ها، فرصت کسب سود از بازار ملک را برای سرمایه گذاران فراهم می کنند.

❖ صندوق خصوصی

این صندوق سرمایه های سرمایه گذاران را جمع آوری کرده و در شرکت های دانش بنیان با فناوری بالا و دارای مشکل تأمین مالی سرمایه گذاری می کند.

هدف سرمایه گذاری این صندوق ها معمولاً شرکت های دانش بنیان با پیشرفت فیزیکی مناسب یا آماده بهره برداری هستند. صندوق به مدت معینی بخشی از شرکت را تملک کرده و پس از پایان دوره، اقدام به واگذاری دارایی خود می کند. با راه اندازی طرح های توسعه یا شرکت های دانش بنیان و واگذاری آن، سود قابل توجهی به سرمایه گذاران می رسد.

❖ صندوق در صندوق

به جای سرمایه گذاری در سهام و اوراق بهادار با درآمد ثابت، این نوع صندوق های قابل معامله، در صندوق های قابل معامله دیگر سرمایه گذاری می کنند. این نوع صندوق، سبیدی از صندوق های قابل معامله بازار است.

مدیر یا مدیران این صندوق ها باید حداقل ۸۵ درصد دارایی سرمایه گذاران را در سایر صندوق ها سرمایه گذاری کنند و با ما بقی پول نهایتاً تا ۱۵ درصد به صورت سپرده های بانکی نگهداری کنند.

❖ صندوق اوراق بهادار مبتنی بر سپرده کالایی (صندوق کالایی)

صندوق کالایی نوعی ابزار سرمایه گذاری مبتنی بر کالاهای ارزشمند نظیر فلزات گرانبها و محصولات کشاورزی است. صندوق های کالایی به جای سرمایه گذاری در سهام شرکت ها یا سپرده های بانکی، در اوراق بهادار مبتنی بر سپرده کالایی سرمایه گذاری می کنند. دارایی این صندوق ها شامل گواهی سپرده کالایی، قراردادهای آتی، قراردادهای سلف موازی استاندارد و قراردادهای اختیار معامله است. هم اکنون صندوق های کالایی در بورس کالای ایران برای دو دارایی طلا و زعفران راه اندازی شده اند.

با توجه به انواع مختلف صندوق های قابل معامله در بازار سرمایه ایران، سرمایه گذاران می توانند با توجه به نیازها و هدف های سرمایه گذاری خود، گزینه های مناسبی را انتخاب کنند. این تنوع ابزارهای مالی، فرصت های مناسبی برای کسب سود و کاهش ریسک فراهم می آورد.

❖ ساز و کار بازارگردانی صندوق های قابل معامله سهامی

بازارگردان های صندوق های قابل معامله سهامی در بورس تهران و فرابورس ایران ملزم به رعایت نقش سنتی بازارگردانی یعنی مظنه گذاری در بازار با رعایت حداکثر دامنه ی مظنه، حداقل سفارش انباشته و حداقل معاملات روزانه هستند. در اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۳ دامنه ی مظنه برای تمام صندوق های قابل معامله سهامی ۲ درصد تعریف شده و حداقل سفارش انباشته و حداقل معاملات روزانه برای هر صندوق به صورت مجزا محاسبه و اعلام می شود. بازارگردان ها برای ایفای نقش خود باید قرارداد بازارگردانی را با صندوق به امضا برسانند و بر اساس مفاد آن به تعهدات خود عمل کنند.

علاوه بر این در بورس تهران و فرابورس ایران تنها بازارگردان ها مجاز هستند تا بر اساس رویه صدور و ابطال موجود در تارنمای صندوق، درخواست صدور و ابطال بدهد. صدور و ابطال تنها به صورت نقدی امکان پذیر است؛ یعنی بازارگردان ها برای صدور می توانند با واریز وجه نقد یا از محل مطالبات خود به مدیر صندوق درخواست صدور واحدهای سرمایه گذاری را بدهد.

البته در صورتی می توانند چنین درخواستی بدهند که

برای بررسی این موضوع، تمامی صندوق های قابل معامله سهامی فعال در بورس تهران و فرابورس ایران مورد تحلیل قرار گرفتند. اطلاعات مربوط به قیمت پایانی هر نماد معاملاتی از تارنمای شرکت مدیریت فناوری بورس تهران و قیمت ابطال هر صندوق از تارنمای مربوطه گردآوری شد. نتایج این بررسی نشان دهنده انحراف قابل توجهی بین قیمت های پایانی و قیمت های ابطال صندوق ها است.

آمارهای به دست آمده نشان می دهد، در سال ۱۴۰۲ در ۷۳۳ نماد-روز معاملاتی اختلافی بیش از ۱۰ درصد بین قیمت پایانی و قیمت ابطال مشاهده شده است. همچنین، در ۶۸۳ نماد-روز اختلاف بین ۵ تا ۱۰ درصد بوده و ۴۰۹۵ نماد-روز اختلافی بین ۱ تا ۵ درصد وجود داشته است. به عبارتی دیگر، در ۵۵۱۱ نماد-روز معاملاتی اشکال جدی در تطابق قیمت ها وجود داشت و فقط ۷۶۳۰ نماد-روز باقیمانده دارای اختلافی بین صفر تا یک درصد بودند. برای درک بهتر در شکل یک میزان اختلاف بین این دو قیمت به صورت تفکیکی نشان داده شده است.

این وضعیت نشان دهنده چالش ها و نیاز به بررسی های بیشتر در خصوص بهبود کارایی و شفافیت در بازارگردانی صندوق های قابل معامله سهامی در ایران می باشد.

❖ اختلاف قابل توجه قیمت ها در صندوق های قابل معامله سهامی ایران

بر اساس بررسی های صورت گرفته، بازار صندوق های قابل معامله سهامی در بورس ایران با مشکل فاصله معناداری بین قیمت معاملاتی و قیمت ابطال مواجه است. در طول سال ۱۴۰۲، دو صندوق دارا یکم و پالایش با اختلاف قیمت های ۴۱ درصد و ۲۵ درصد کمتر از قیمت ابطال معامله شده اند. سایر صندوق های اهرمی نظیر توان، جهش، اهرم، موج و شتاب نیز با اختلاف قیمت های میانگین ۱۸ تا ۲۰ درصدی به صورت نامناسبی معامله شدند. در ۴۷ صندوق دیگر، اختلاف قیمت های پایانی و ابطال به وضوح بیانگر نگرانی ها درباره کارایی بازار می باشد؛ ۱۱ صندوق حداکثر اختلاف ۴ تا ۶ درصد، ۱۶ صندوق اختلاف بین ۳ تا ۴ درصد و تنها دو صندوق دارای اختلافی کمتر از ۲ درصد بودند. به طور میانگین، صندوق های مورد بررسی در این سال، اختلاف ۲،۳ درصدی را ثبت کرده اند که با حذف صندوق های دارا یکم و پالایش، این میانگین به ۱،۶ درصد کاهش می یابد. جدول زیر به صورت نزولی حداکثر اختلاف و میانگین اختلاف تمام صندوق های سهامی را نشان می دهد:

وجود اختلافات قابل توجه قیمت ها نشان دهنده لزوم بازنگری در فرآیندهای صدور و ابطال صندوق های سرمایه گذاری و بازارگردانی در ایران است. بنابراین، اتخاذ راهکارهای مناسب برای بهبود کارایی و شفافیت در این بخش، امری ضروری به نظر می رسد.

❖ چالش های فرآیند صدور و ابطال در صندوق های قابل معامله سهامی

در حال حاضر، فرآیند صدور و ابطال واحدهای سرمایه گذاری در صندوق های قابل معامله سهامی ایران به طور عمده به عهده بازارگردان مقید است. مدیریت صندوق های اهرمی تنها استثنایی است که در آن مدیر صندوق می تواند به منظور صدور یا ابطال واحدهای سرمایه گذاری اقدام کند. با این حال، در سایر بازارهای مالی، سرمایه گذاران مجاز

صندوق همچنان به سقف تعداد مجاز واحدها برای صدور نرسیده باشد و در صورتی که صندوق به سقف واحدهای مجاز رسیده باشد باید درخواست افزایش سقف بدهد که این موضوع نیازمند ارسال درخواست یادشده به سازمان بورس و اوراق بهادار و دریافت تاییدیه آن سازمان است. البته صندوق های اهرمی علاوه بر این موضوع دارای دو محدودیت دیگر نیز هستند. اولاً این صندوق ها دارای بازارگردان نیستند و فرآیند صدور و ابطال به صلاحدید و توسط خود مدیر صندوق انجام می شود.

به عبارت دیگر مدیر صندوق می تواند فرآیند صدور و ابطال را انجام دهد ولی برای وی پارامترهای بازارگردانی تعریف نشده و وی ملزم به رعایت قواعد بازارگردانی نیست. دوماً این صندوق ها علاوه بر رعایت سقف تعداد مجاز واحد برای صدور، تنها می توانند واحدهای سرمایه گذاری را به تعدادی صدور یا ابطال بزنند که مقدار اهرم صندوق از حدود از پیش تعیین شده عبور نکند.

فرآیند ابطال واحدهای سرمایه گذاری در بازار سرمایه ایران شبیه فرآیند صدور واحدها است و همانند فرآیند پیشین، تنها بازارگردانها مجاز هستند تا واحدهای خریداری شده از بازار را به مدیر صندوق تحویل داده و درخواست ابطال واحدهای تحت تملک خود را بدهد. این موضوع در ارتباط با صندوق های اهرمی مجدداً تنها توسط مدیر صندوق و با رعایت حدود اهرم مجاز است. به عبارت دیگر سایر فعالان بازار سرمایه ایران که دارای تعداد قابل توجهی از واحدهای سرمایه گذاری و سرمایه های کلان هستند، نمی توانند درخواست صدور یا ابطال خود را به شخصی به نام سرمایه گذار مجاز بدهند تا وی با دریافت کارمزدی، به نمایندگی از ایشان درخواست صدور یا ابطال را به صندوق بدهد زیرا طبق مقررات بازار سرمایه ایران، بازارگردان تنها می تواند واحدهای تحت تملک خود را ابطال کند. نکته قابل توجه دیگر این است که صدور و ابطال در دو بورس ایران تنها به صورت نقدی و به ارزش خالص دارایی واحد سرمایه گذاری در آن زمان امکان پذیر است و صدور و ابطال تهاتری در مقررات مجاز شمرده نشده است.

❖ نیاز به اصلاحات در فرآیند بازارگردانی صندوق های قابل معامله در بورس ایران

بازارگردانی صندوق های قابل معامله در بورس ایران با چالش هایی نظیر فاصله معنادار بین قیمت معاملاتی و قیمت ابطال، محدودیت های فرآیند صدور و ابطال و عدم امکان صدور و ابطال تهاتری مواجه است که به نفع بازارگردانان عمل کرده و موجب افزایش هزینه های عملیاتی و اضطراب های قیمتی می شود، بنابراین نیاز به تغییر رویکردها و ایجاد مشوق ها برای بهبود کارایی و کاهش مشکلات این بازار احساس می شود.

❖ چالش های کلیدی بازارگردانی صندوق های قابل معامله در بورس ایران

چالش های مهم موجود در بازارگردانی صندوق های قابل معامله سهامی در بازار سرمایه ایران می تواند به سه دسته اصلی تقسیم شود. یکی از عمده ترین این چالش ها، فاصله معنادار بین قیمت معاملاتی و قیمت ابطال است. بر اساس ارزیابی انجام شده، در سال ۱۴۰۲ میزان تفاضل قابل توجهی بین این دو قیمت مشاهده می شود.

معرفی شده اند که می توانند به عنوان نماینده، در خواست صدور یا ابطال به صندوق ها بدهند. این موضوع نه تنها به کاهش فاصله بین قیمت معاملاتی و قیمت ابطال کمک می کند، بلکه منجر به افزایش نقدشوندگی واحدهای سرمایه گذاری در بازار نیز می شود؛ زیرا سایر فعالان بازار می توانند از فرصت های آربیتراژی بهره برداری کنند. در حالی که در ایران، بازارگردان تنها به خود اجازه صدور و ابطال را می دهد و دیگر فعالان از این امکان محروم هستند. علاوه بر موارد فوق، در صندوق های اهرمی، وجود بازارگردان تعریف نشده و این مدیر صندوق است که به صورت مستقل نسبت به صدور و ابطال اقدام می کند. این سیاست نه تنها به کاهش فاصله بین قیمت ابطال و قیمت بازار کمک نکرده، بلکه باعث ایجاد انحراف شدید بین این دو قیمت نیز شده است.

❖ چالش های فرآیند صدور و ابطال تهاتری در صندوق های قابل معامله ایران

یکی از مشکلات عمده در فرآیند صدور و ابطال واحدهای سرمایه گذاری در صندوق های قابل معامله سهامی ایران، عدم امکان صدور و ابطال به روش تهاتری است. در سطوح بین المللی و دیگر بورس های اوراق بهادار، علاوه بر امکان صدور و ابطال نقدی، روش های تهاتری به دو صورت استاندارد و سفارشی اجرایی است که این امر می تواند هزینه های عملیاتی صندوق ها را به طور قابل توجهی کاهش دهد. زمانی که مدیر صندوق به جای خرید سهام از بازار، می تواند درخواست تهاتر سهام از سرمایه گذاران مجاز را دریافت کند، این امر به کاهش کارمزدهای معاملاتی منجر شده و به طور کلی عملکرد نهایی صندوق را بهبود می بخشد. عدم وجود چنین امکانی در بورس ایران، مدیران صندوق ها را مجبور می سازد تا با خرید حجم بالای دارایی های پایه، تأثیر منفی بر قیمت بازار ایجاد کنند. در حالی که در صورت وجود سرمایه گذار مجاز، می توانستند بدون ایجاد فشار بر بازار، واحدهای سرمایه گذاری جدیدی صادر کنند. این معضل در زمینه ابطال نیز مشهود است. در صورت دریافت درخواست ابطال بدون امکان تهاتر، مدیر صندوق ناچار به فروش مقادیر زیادی از دارایی ها در بازار خواهد شد که منجر به کاهش نقدینگی و نوسانات قیمتی می شود. بنابراین، فراهم آوردن امکان صدور و ابطال تهاتری می تواند به کاهش این نوسانات و بهبود نقدشوندگی صندوق ها منجر شود.

با توجه به شرایط خاص بازار سرمایه ایران، ضرورت تسهیل فرآیندهای صدور و ابطال بیش از پیش احساس می شود؛ در غیر این صورت، بازارگردان ها با مشکلات متعددی برای مدیریت موجودی و ایفای تعهدات خود مواجه خواهند شد.

❖ چالش های پارامترهای بازارگردانی در صندوق های قابل معامله ایران

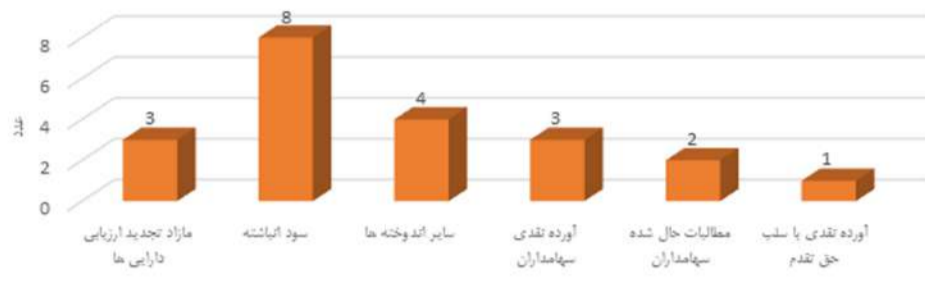
در بازار سرمایه ایران، نظام بازارگردانی با چالش های اساسی مواجه است که ناشی از عدم وجود طبقه بندی مشخص برای صندوق های قابل معامله سهامی است. بر خلاف بورس های جهانی که پارامترهای بازارگردانی را با توجه به ویژگی های هر نماد و سطح نقدشوندگی آن تعیین می کنند، در بازار ایران فقط دو پارامتر حداقل سفارش انباشته و حداقل معاملات روزانه برای هر نماد در نظر گرفته شده است. علاوه بر این، حداکثر دامنه مظنه برای تمامی صندوق ها (به جز صندوق های اهرمی) به مقدار دو درصد تعیین شده که با دامنه نوسان ده درصدی برای این صندوق ها تناقض دارد.

این عدم تعادل در دامنه مظنه می تواند منجر به عدم انجام معاملات توسط بازارگردانان در برخی از صندوق ها شود و در موارد دیگر، تراکنش های پر تکرار و سوددهی کم را به همراه داشته باشد. همچنین، در شرایط نامتعادل و نوسانات شدید بازار، تعهدات بازارگردانی عموماً تغییر نمی کند و بازارگردان ها مجبور به انجام وظایف خود می شوند، حتی اگر باریسک های بالای قیمتی مواجه شوند. این مسأله، نیاز به ایجاد مشوق ها یا معافیت هایی را برای بازارگردانان در شرایط نامتعادل بازار بیش از پیش نمایان می سازد.

در نهایت، لازم است که بازار سرمایه ایران برای بهبود عملکرد و کارایی بازارگردانی، تدابیر و سیاست های منسجمی را در نظر گیرد تا مشکلات موجود به حداقل برسد و سرمایه گذاران از شرایط بهتری بهره مند شوند.

پیشتازی ۹ بانک در انجام افزایش سرمایه

محل افزایش سرمایه نمادهای بانکی

در دی ماه نیز دو بانک پاسارگاد و بانک تجارت پیشنهاد افزایش سرمایه خود را مطرح کردند که به طور تقریبی مبلغ و درصد افزایش سرمایه آنها به یک میزان بود. بانک پاسارگاد افزایش سرمایه ۷۶,۹۳ درصدی به مبلغ ۱,۰۷۷,۰۳۱,۰۰۰ میلیون ریال را از ۴ محل مطالبات، آورده نقدی، سود انباشته و سایر اندوخته ها مطرح کرد. این بانک قصد دارد تا با افزایش سرمایه مذکور نسبت کفایت سرمایه خود را بهبود بخشیده و سقف اعطای تسهیلات را افزایش دهد. «پاسار» ظرف مدت ۲ هفته از پیشنهاد هیئت مدیره، اظهار نظر حسابرس خود را نیز منتشر کرد. بانک تجارت نیز افزایش سرمایه ۷۷,۷۸ درصدی به ارزش ۱,۱۷۵,۹۴۹,۲۱۴ میلیون ریالی خود را به منظور بهبود نسبت کفایت سرمایه و اصلاح ساختار مالی از محل سود انباشته و مازاد تجدید ارزیابی دارایی ها مطرح نمود در حالی که تا پایان دی ماه اظهار نظر حسابرس آن منتشر نگردید. همان طور که در نمودار فوق مشاهده می شود، در ۱۰ ماهه نخست سال جاری افزایش سرمایه های پیشنهادی عمدتاً از محل سود انباشته به مجمع ارائه شدند تا به این ترتیب از مزایای معافیت مالیاتی نیز برخوردار شوند. پست بانک، بانک کارآفرین، بانک سینا و بانک پاسارگاد در ۱۰ ماهه نخست سال جاری بخشی یا تمام افزایش سرمایه خود را از محل سایر اندوخته ها پیشنهاد و فرایند آن را طی کردند.

از سوی دیگر بانک های تجارت، و گردش و بصاد نیز فرایند افزایش سرمایه خود را از محل تجدید ارزیابی دارایی ها طی کردند. بانک صادرات ایران که در اسفند سال گذشته پیشنهاد افزایش سرمایه خود را مطرح کرده بود، در آذر ماه سال جاری اظهار نظر حسابرس را منتشر و مجوز افزایش سرمایه خود را در دی ماه از سازمان بورس دریافت کرد. بر این اساس، بانک هادر ۱۰ ماهه نخست سال جاری براساس اهداف مورد نظر خود پیشنهاد افزایش سرمایه از محل های مذکور را مطرح نمودند و برخی موفق به ثبت افزایش سرمایه نیز طی زمان کوتاهی شدند که شامل نمادهایی همچون بانک خاورمیانه، بانک کارآفرین، بانک سامان و بانک گردشگری می باشد.

اما اظهار نظر حسابرس خود را با فاصله ۲ ماه به اطلاع سهامداران رساند. این بانک که برنامه افزایش سرمایه ۳۵ درصدی به ارزش ۱۴,۰۰۰,۰۰۰ میلیون ریال را ارائه کرده است تاکنون موفق به کسب مجوز سازمان بورس نشده است. هدف «وسینا» از اجرای این برنامه افزایش کفایت سرمایه و بهبود نسبت های احتیاطی بوده است. این بانک پیشنهاد افزایش سرمایه خود را از محل سود انباشته و سایر اندوخته ها ارائه کرده است.

در شهریور ماه نیز همچون ماه های گذشته، تنها یک بانک پیشنهاد افزایش سرمایه خود را مطرح کرد که شامل بانک سامان بود. «سامان» که قصد اجرای الزامات بانک مرکزی در خصوص تامین حداقل سرمایه مورد نیاز بانک های غیردولتی را در کنار بهبود نسبت های احتیاطی خود داشته است، پیشنهاد افزایش سرمایه ۲۷,۲۷ درصدی به ارزش ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ میلیون ریال را از محل سود انباشته مطرح و پس از گذشت یک ماه، اظهار نظر حسابرس را منتشر نمود. بانک سامان در آذر ماه سال جاری موفق به کسب مجوز سازمان بورس شد و ظرف یک ماه افزایش سرمایه خود را به ثبت رساند.

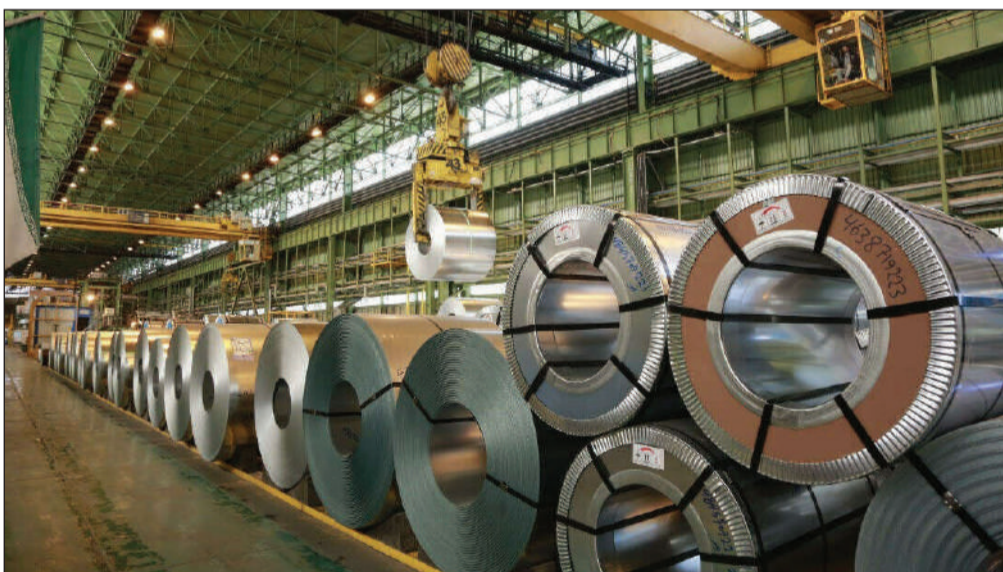
در ۱۰ ماهه نخست سال جاری ۹ بانک پیشنهاد افزایش سرمایه هیئت مدیره خود را به مجمع ارائه نمودند تا اهدافی همچون اجرای ابلاغیه بانک مرکزی در خصوص حداقل سرمایه ۲۰۰,۰۰۰ میلیارد ریالی را محقق نمایند. در این گزارش به بررسی اهداف و منابع پیشنهاد افزایش سرمایه آنها خواهیم پرداخت.

در ۱۰ ماهه نخست سال جاری، ۱۶ بانک حاضر در بازار سرمایه از میان ۲۷ بانک فرایند افزایش سرمایه را در پیش گرفتند. در این دوره تنها ۹ پیشنهاد افزایش سرمایه ارائه شد؛ لذا از ۵۹ افشانیه مربوط به افزایش سرمایه بانک های بازار سرمایه، عمده اطلاعیه ها مربوط به سایر مراحل افزایش سرمایه بوده که در سال گذشته پیشنهاد انجام آنها مطرح شده است.

بانک خاورمیانه اولین بانک پیشنهاد دهنده افزایش سرمایه در سال جاری بوده است که پیشنهاد خود را در خرداد ماه مطرح و اظهار نظر حسابرس را نیز ارسال نمود. این بانک موفق شد طی یک ماه مجوز افزایش سرمایه خود را از سازمان بورس دریافت کند. «وخور» با هدف برآورده ساختن الزامات قانونی بانک مرکزی و توسعه فعالیت های خود پیشنهاد افزایش سرمایه ۵۰ درصدی به میزان ۲۵,۰۰۰,۰۰۰ میلیون ریال از محل سود انباشته را مطرح کرد که در آذر ماه سال جاری افزایش سرمایه خود را به ثبت رساند. در تیر ماه سال جاری نیز، بانک کارآفرین پیشنهاد افزایش سرمایه از محل سود انباشته و سایر اندوخته ها به مجمع ارائه و اظهار نظر حسابرس را منتشر کرد. این بانک با فاصله ۳ ماه موفق به کسب مجوز سازمان بورس شد تا برنامه افزایش سرمایه ۲۰ درصدی خود را که به ارزش ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ میلیون ریال بوده است را اجرایی نماید. هدف «وکار» از اجرای افزایش سرمایه مذکور، انجام فعالیت های مجاز بانکی در چارچوب ضوابط بانک مرکزی بوده است. این بانک با وجود گذشت ۳ ماه از مجوز سازمان بورس تاکنون افشانیه ای در خصوص ثبت افزایش سرمایه خود منتشر نکرده است.

بانک سینا سومین بانک پیشنهاد دهنده افزایش سرمایه در سال جاری، برنامه افزایش سرمایه خود را در مرداد ماه به مجمع ارائه کرد

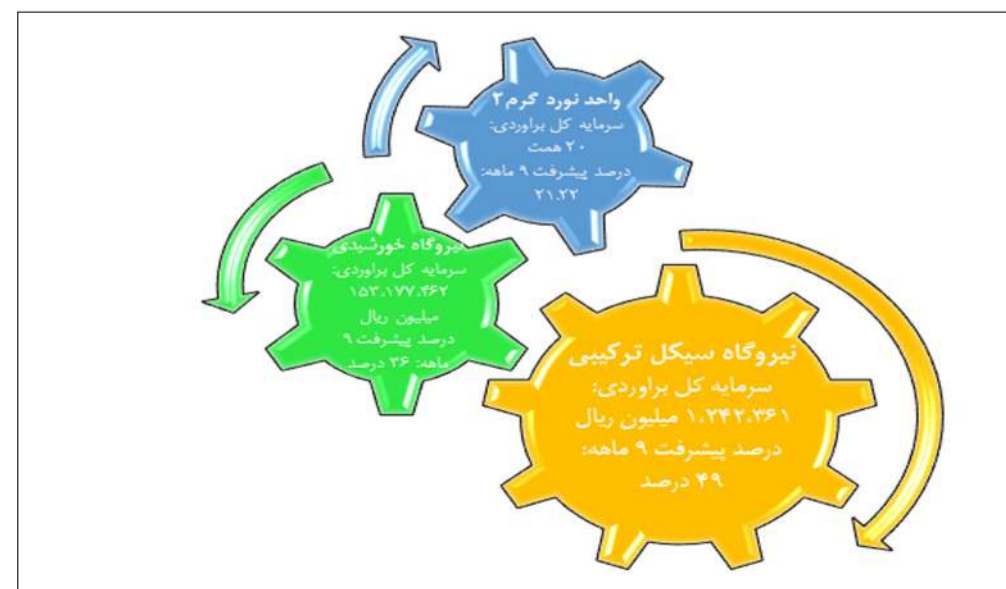
ارزندگی "فولاد" با احداث طرح های توسعه

ویژه و کیفی پرداخته است که تاکنون قابلیت تولید آن در کشور وجود نداشته است. این پروژه که در سال ۱۳۹۶ در دستور کار قرار گرفت، در سال ۱۴۰۱ با انعقاد قرارداد سه جانبه میان فولاد مبارکه، طرف خارجی و پیمانکار داخلی مرحله جدیدی از توسعه خود را آغاز کرد. پروژه نورد گرم ۲ تا ۹ ماهه نخست سال جاری به میزان ۳۶ درصد پیشرفت کرد و فولاد مبارکه برای تکمیل این پروژه هزینه کل ۶۳۲,۷۵۱,۴۹۹ میلیون ریالی را معادل ۵۳,۳۱۵,۵۹۰ میلیون ریال یورو برآورد کرده بود. «فولاد» برای پیشبرد طرح نورد گرم ۲ تا ۹ ماهه نخست سال جاری ۳۲۲,۹۷۸,۵۹۰ معادل ۶۳۲,۷۵۱,۴۹۹ میلیون ریالی را معادل ۵۳,۳۱۵,۵۹۰ میلیون ریال یورو برآورد کرده بود. «فولاد» برای پیشبرد طرح نورد گرم ۲ تا ۹ ماهه نخست سال جاری ۳۲۲,۹۷۸,۵۹۰ معادل ۶۳۲,۷۵۱,۴۹۹ میلیون ریالی را معادل ۵۳,۳۱۵,۵۹۰ میلیون ریال یورو برآورد کرده بود.

این اقدامات تاکنون مزایای بسیاری را برای فولاد مبارکه به همراه داشته است؛ به طوری که بهره برداری از بخش گازی سیکل ترکیبی میزان تولید و فروش محصولات فولاد مبارکه طی ۹ ماهه نخست سال جاری به رقم ۶,۲۶۴,۴۹۰ تن رسید که درآمد ۲,۰۳۰,۲۲۰ میلیارد ریالی را برای این شرکت به همراه داشته است. این در حالی است که به دلیل محدودیت انرژی طی نیمه نخست سال جاری بسیاری از شرکت های فولادی با توقف یا کاهش تولید قابل توجهی مواجه شدند.

دنبال داشته است. طبق برنامه فولاد مبارکه، این پروژه تا پایان سال حداقل ۱۲۰ مگاوات برق را تولید خواهد کرد. فولاد مبارکه در کنار تامین انرژی، توسعه بخش تولید خود را نیز در دستور کار قرار داده است؛ به گونه ای که با طراحی واحد نورد گرم ۲ به تکمیل زنجیره تولید و تولید محصولات

استفاده از ظرفیت موجود، تبدیل انرژی خورشیدی به برق است. این شرکت با طراحی نیروگاه خورشیدی از انرژی تجدیدپذیر موجود بهره برده و بخشی از برق مورد نیاز واحدهای خود را تامین می کند. «فولاد» پروژه نیروگاهی خورشیدی را برای تامین ۶۰۰ مگاوات انرژی طراحی کرده است. این نیروگاه که سرمایه گذاری اولیه ۱۶۷,۴۳۱ میلیارد ریالی نیاز داشته تا آذر ماه سال جاری به پیشرفت ۲۱,۲۲ درصدی دست یافته است.

فولاد مبارکه در حالی تولید انرژی برق از نیروگاه خورشیدی خود را به میزان ۶۰۰ مگاوات طراحی کرده است که ظرفیت کنونی نیروگاه های خورشیدی کشور ۴۵۰ مگاوات است. «فولاد» این نیروگاه را به گونه ای طراحی نموده که امکان توسعه ظرفیت آن تا ۱۰۰۰ مگاوات در سال نیز وجود دارد. این نیروگاه با ظرفیت برنامه ریزی شده ۶۰۰ مگاواتی به عنوان بیستمین نیروگاه خورشیدی بزرگ جهان شناخته می شود که سرمایه گذاری ۲۰ همتی را به

شرکت فولاد مبارکه اصفهان یکی از هلدینگ های بزرگ تولید فولاد در کشور

است که در راستای توسعه فعالیت خود و پایداری تولید طرح های توسعه متعددی را در دستور کار قرار داده است. این شرکت در راستای تامین انرژی برق مورد نیاز تولید ۳ پروژه نیروگاهی را طراحی نمود تا با خودتامینی انرژی، مسیر تولید را تسهیل و موانعی همچون محدودیت مصرف انرژی را برطرف نماید. پروژه سیکل ترکیبی که با ظرفیت اسمی ۹۱۴ مگاوات ساعتی به منظور تامین انرژی برق در مقابل محدودیت های مصرف برق فصول گرم سال طراحی شده است، یکی از طرح های توسعه مهم «فولاد» است.

این نیروگاه شامل دو بخش واحد گازی و واحد بخار است که واحد گازی در تابستان سال جاری وارد مدار تولید گردید و واحد بخار با پیشرفت ۴۸,۶۶ درصدی در ۹ ماهه نخست سال جاری، برای بهره برداری در خرداد ۱۴۰۴ برنامه ریزی شده است. این پروژه خودتامینی پس از بهره برداری کامل ۷۵۰ مگاوات انرژی مورد نیاز شرکت را تولید خواهد کرد که «فولاد» با بهره برداری از بخش با ظرفیت نصب شده نیروگاه گازی سیکل ترکیبی، تاکنون ۹۴ هزار مگاوات برق که در زمان پیک مصرف به ۸۳ هزار مگاوات رسید را تولید نمود. در حالی که در سال جاری کشور با ناترازی ۱۸ هزار مگاواتی رو به رو بود که در مقطعی به ۲۱ هزار مگاوات نیز رسید.

شرکت فولاد مبارکه مسیر خودتامینی را همچون شرکت های بزرگ دنیا طی می کند تا توان تولید محصول خود را با بهبود زیرساخت های لازم تقویت نماید؛ در این راستا، فولاد مبارکه بهره برداری از طرح توسعه سیکل ترکیبی خود هزینه ۱,۲۴۲,۳۶۱ میلیون ریالی معادل ۱۸۱,۱۲۴,۹۰۰ یورویی را برآورد کرد که با تکمیل ۴۹ درصدی تا آذر ماه سال جاری، ۳,۹۴۵,۹۹۴ میلیون ریال (معادل ۲۱,۷۰۵,۴۵۲ یورو) هزینه به همراه داشته است. پروژه دوم فولاد مبارکه در تامین انرژی برق مورد نیاز

توجه صنعت فلزات اساسی به سود انباشته

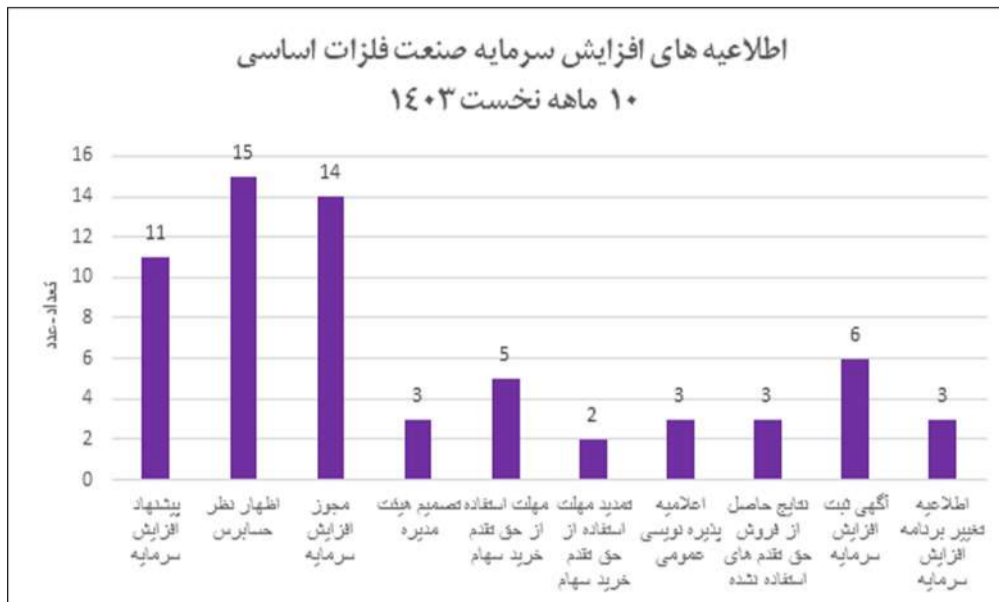
تامین سرمایه در گردش و اصلاح ساختار مالی خود ضمن جلوگیری از خروج وجه نقد، پیشنهاد افزایش سرمایه ۱۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریالی از محل سود انباشته را مطرح کرد که ظرف یک هفته اظهار نظر حسابرس آن نیز منتشر گردید. با وجود سرعت ارائه پیشنهاد و اظهار نظر، مجوز سازمان بورس در دی ماه به این شرکت ارسال شد.

شرکت ملی صنایع مس ایران نیز در آبان ماه پیشنهاد افزایش سرمایه ۲۷۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریالی از محل سود انباشته مطرح کرد اما اظهار نظر حسابرس در دی ماه به سمع و نظر سهامداران رسید. در آذر ماه نیز شرکت طلوع فولاد پارس آخرین پیشنهاد افزایش سرمایه صنعت فلزات را ارائه کرد.

این شرکت هم زمان با ارائه پیشنهاد افزایش سرمایه ۱۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریالی خود که معادل ۸۵،۷۱ درصد سرمایه شرکت است، اظهار نظر حسابرس را منتشر نمود. «فصلوع» قصد دارد تا با اجرای افزایش سرمایه ۸۵،۷۱ درصدی خود از محل آورده نقدی با سلب حق تقدم، طرح توسعه خط تولید مگامدول آهن اسفنجی که

از ظرفیت ۱،۷ میلیون تنی برخوردار است را تکمیل و به مرحله بهره برداری رساند.

همان طور که مشاهده می شود، اکثر افزایش سرمایه های صنعت فلزات اساسی از محل سود انباشته بوده است که با توجه به درصد قابل توجه آنها نسبت به سرمایه اولیه، نشان دهنده سود انباشته قابل توجه از فروش دوره های گذشته است که در مجامع سالانه ذخیره شده است تا شرکت ها با استفاده از این منبع به اقداماتی همچون اصلاح ساختار مالی و تامین سرمایه در گردش بپردازند.

افزایش سرمایه ساختار مالی خود را نیز اصلاح نموده و نسبت مالکانه را بهبود بخشید. بر این اساس، اظهار نظر حسابرس را در انتهای مهر ماه منتشر نمود. سازمان نیز مجوز اجرای افزایش سرمایه «کویر» را در اواخر آذر به این شرکت اعطا کرد تا در نهایت افزایش سرمایه مذکور در دی ماه به ثبت رسد.

در آبان ماه ضمن انتشار افشائیه شرکت ها در خصوص اظهار نظر حسابرس، دو شرکت آلومینیوم ایران و ملی صنایع مس ایران پیشنهاد هیئت مدیره خود را در خصوص افزایش سرمایه منتشر کردند. «فایرا» به منظور

در برخی از شرکت های صنعت فولاد در ۱۰ ماهه نخست سال جاری با استفاده از سود انباشته دوره های گذشته پیشنهاد افزایش سرمایه را مطرح نمودند تا به اهدافی همچون اصلاح ساختار مالی و تامین سرمایه در گردش خود بپردازند. در این گزارش به تفکیک مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

در ۱۰ ماهه نخست سال جاری، شرکت های صنعت فلزات اساسی ۹۶ اطلاعیه در خصوص افزایش سرمایه منتشر کردند. در این بین ۱۱ افشائیه مربوط به پیشنهاد افزایش سرمایه شرکت ها بوده است. اگر چه در فروردین ماه هیچ پیشنهادی از سوی شرکت های حاضر در صنعت فلزات اساسی مطرح نشد و تنها جهان فولاد سیرجان اطلاعیه مربوط به نتایج حاصل از فروش حق تقدم های استفاده نشده را منتشر کرد.

جهان فولاد سیرجان در این اطلاعیه خبر داد که هر سهم یک هزار و ۹۷۴ ریال سود حاصل از فروش حق تقدم های استفاده نشده خواهد رسید که شامل ۱،۱۴۷،۲۴۹،۶۵۱ حق تقدم بوده است. «فجهان» ضمن اجرای فرایند افزایش سرمایه از محل مطالبات و آورده نقدی سهامداران در ۲ ماهه نخست سال جاری، با فاصله دو ماه مجدداً پیشنهاد افزایش سرمایه از محل سود انباشته را به ارزش ۲۵،۰۰۰ میلیون ریال به میزان ۲۲،۷۳ درصد را به مجمع ارائه کرد که ظرف مهلت یک ماهه پس از دریافت مجوز سازمان، آن را به ثبت رساند.

فولاد آلیاژی ایران نیز برای شرکت در افزایش سرمایه، مهلت استفاده از حق تقدم خرید سهام را اعلام نمود که در دو مرتبه مجدداً خرداد و مرداد ماه تمدید شد. با این وجود به دلیل عدم مشارکت تمامی سهامداران، افزایش سرمایه «فولاد» اقدام به فروش حق تقدم های استفاده نشده نمود و نتیجه آن را در پایان مرداد اعلام کرد.

شرکت فولاد آلیاژی ایران در اعلام نتایج فروش حق تقدم های استفاده نشده از کسب سود ۴،۵۰۳ ریالی به هر حق تقدم خبر داد که شامل ۱۲۷،۲۱۰،۲۱۱ حق تقدم بوده است.

شرکت توسعه سازه فولاد ایرانیان که مرحله دوم افزایش سرمایه خود را در سال جاری آغاز کرد، مجوز افزایش سرمایه مرحله دوم را در اواخر فروردین دریافت کرد تا سرمایه خود را به میزان ۱،۶۰۰،۰۰۰ میلیون ریال معادل ۱۶۶،۶۷ درصد سرمایه خود از محل مطالبات و آورده نقدی افزایش دهد. فولاد آزار سپاهان نیز که در اسفند ۱۴۰۲ پیشنهاد افزایش سرمایه خود را مطرح کرده بود، در اردیبهشت ماه سال جاری اظهار نظر حسابرس را منتشر نمود که در ادامه سازمان نیز با فاصله دو ماه مجوز افزایش سرمایه این شرکت را منتشر کرد. «فافزا»

افزایش سرمایه ۳۶۰،۰۰۰ میلیون ریالی خود را از محل سود انباشته پیشنهاد داد تا با رشد ۴۰۰ درصدی سرمایه خود بتواند ضمن اصلاح ساختار مالی شرکت، از خروج نقدینگی نیز جلوگیری نموده و سودآوری شرکت را افزایش دهد. این شرکت برنامه افزایش سرمایه خود را در ابتدای شهریور ماه امسال به ثبت رساند.

شرکت احیا استیل فولاد بافت سومین شرکت فولادی در سال جاری بود که پیشنهاد افزایش سرمایه خود را در سال گذشته منتشر کرده بود. این شرکت دومین مرحله افزایش سرمایه خود را در اردیبهشت ماه طبق تصمیم هیئت مدیره به مرحله اجرا در آورد تا سرمایه خود را از ۲۷،۳۰۰،۰۰۰ میلیون ریال به میزان ۱۵،۰۰۰،۰۰۰ میلیون ریال معادل ۵۴،۹۵ درصد از محل سود انباشته افزایش داده و پروژه احیا ۲ را تامین مالی نماید. این در حالی است که شرکت بدون اخذ مجوز از سازمان بورس برای اجرای مرحله دوم، این فرایند را طی کرد لذا به منظور تکمیل مرحله دوم افزایش سرمایه، فرایند را مجدداً طی نمود.

اولین پیشنهاد افزایش سرمایه در سال جاری به شرکت گروه صنعتی سدید مربوط می شود که در اردیبهشت ماه از محل مطالبات و آورده نقدی ارائه شد. «وسدید» قصد دارد با افزایش ۷۰،۰۰۰،۰۰۰ میلیون ریالی سرمایه خود معادل ۲۳،۳۴ درصد ساختار مالی خود را بهبود بخشد. اگر چه این شرکت ظرف یک هفته اظهار نظر حسابرس خود را منتشر نمود اما تا دی ماه سال جاری اطلاعیه ای

از سوی دیگر، «کویر» قصد داشت با استفاده از این

دهه فجر انقلاب اسلامی گرامی باد

شرکت توسعه آهن و فولاد گل کهر
GOLSHAR IRON & STEEL DEVELOPMENT CO.
روابط عمومی و امور بین الملل

www.gsdco.com | tose.e_ahan_foolad

Development is our belief

شروع رالی رقابت بانک‌ها برای جذب سپرده

علی خوش‌طینت

کارشناس بازار سرمایه

۳۰ درصد به سرمایه‌گذاران پرداخت می‌کنند، احتمالاً منجر به رالی رقابتی بانک‌ها برای جذب سپرده با نرخ‌های کنونی و حتی اندکی بالاتر به طور غیررسمی خواهد شد. بنابراین چشم‌انداز کاهش نرخ بهره و در نتیجه رشد بازار به این واسطه سناریویی دور از واقع خواهد بود.

حال باید دید سیاست بانک مرکزی در قبال مدیریت بازار ارز چگونه خواهد بود. متعاقب تغییر اخیر در معاونت ارزی بانک مرکزی برخی نگرانند که مبادا دولت به سیاست محکوم به شکست سرکوب ارز و بازگشت به نیما با هدف کنترل تورم رجعت نماید که در این صورت ریزش بازار احتمال‌ترین گزینه خواهد بود. هر چند بازار توافقی نتیجه قابل قبولی در حوزه حمایت از صادرات صنایع بزرگ و بهره‌مند از رانت نظیر فولاد و پتروشیمی داشت، اما تا زمان وعده تک‌نرخ شدن نرخ ارز، صنایع کوچک صادراتی با نرخ‌های کنونی برای رقابت و پوشش هزینه‌های دلاری خود را در این بازار ندارند. به هر روی بازار ارز تأثیر پذیرترین بازار از اخبار و رویدادهای سیاسی است و آینده مذاکرات در غیاب نقش فعالانه دولت در مدیریت این بازار، آینده آن را رقم خواهد زد.

به نظر می‌رسد با در نظر داشتن متغیرهای نام‌برده شده، آنچه باید بیش از پیش برای فعالان بازار اهمیت داشته باشد تحلیل سناریو بر اساس انتظارات از وضعیت آتی متغیرهاست. رصد مداوم بازارهای آتی، سیاست‌گذاری‌های بانک مرکزی در خصوص کنترل بازار ارز و سیاست‌های پولی، تحولات بازار کامودیتی و البته از همه مهم‌تر رصد اخبار پیرامون مذاکرات با آمریکا حتی‌الامکان مخاطرات تصمیمات سرمایه‌گذاری را کاهش خواهد داد. هر چند با وجود ضعیف بودن سناریوی دستیابی به توافق، بهترین گزینه ممکن در شرایط کنونی برای بازار سرمایه، ثبات دو متغیر مهم نرخ ارز و نرخ بهره در میان مدت است.

لزوم ارزشیابی مجدد بنگاه‌های اقتصادی

مجتبی مهرافروز

کارشناس اعتبارات کارگزاری خوارزمی

بازار برای ادامه حرکت صعودی جدید نیازمند یک دوره استراحت قیمتی و زمانی است. از دیدگاه تکنیکال، شاخص کل در وضعیت خنثی قرار گرفته، اما انتظار می‌رود این دوره اصلاحی مانند اصلاحات گذشته طولانی نباشد، زیرا بازار سهام نسبت به بازارهای موازی عقب مانده و همچنان زیر ارزش ذاتی خود معامله می‌شود.

سناریوهای پیش‌رو برای بازار باتوجه به کاهش ارزش دلاری بازار نسبت به دوره‌های گذشته بصورت نوسانی و حرکت صعودی اما با شیب ملایم برای سال‌های پیش‌رو و از طرفی اگر تنش‌های جدی در منطقه صورت گیرد رفتار بازار هیجانی شده و شاهد خروج نقدینگی خواهیم بود.

خروج نقدینگی بصورت جدی را زمانی که ریسک‌های سیاسی و اقتصادی در نقطه غیر قابل‌پیش‌بینی و یا بعد از رشد بازار که زمان اصلاح باشد خواهیم داشت. در حال حاضر بارشد مقطعی فعلی، بازار همچنان معتقد است که نقدینگی اصلی به دلایل گوناگون مانند عدم اعتماد عمومی، سیاست‌های دستوری در صنایع و مسائلی از این قبیل وارد نشده و از طرفی نوسان‌های فعلی در بازار ارز و طلا بخشی از این نقدینگی را جذب خود کرده است.

صندوق‌های درآمد ثابت و نقش آنها در بازار:

این صندوق‌ها بخش عمده‌ای از سرمایه خود را در اوراق بدهی، سپرده‌های بانکی و سایر ابزارهای مالی باریسک پایین سرمایه‌گذاری می‌کنند.

تأمین نقدینگی پایدار: این صندوق‌ها به دلیل سرمایه‌گذاری در اوراق دولتی، به تأمین مالی دولت و

شرکت‌ها کمک می‌کنند.

ایجاد ثبات در بازار: در دوره‌های نوسانی، سرمایه‌گذاران به این صندوق‌ها پناه می‌آورند و از شدت نوسانات بازار سهام کاسته می‌شود.

جذب سرمایه‌های کم‌ریسک: برای افرادی که تحمل ریسک کمتری دارند، گزینه‌ای امن برای حفظ ارزش پول محسوب می‌شوند.

صندوق‌های سهامی عمده سرمایه خود را در سهام شرکت‌های بورسی سرمایه‌گذاری می‌کنند و در رشد بازار نقش دارند.

صندوق‌های مختلط ترکیبی از سهام و اوراق با درآمد ثابت دارند، بنابراین تعادلی بین ریسک و بازده ایجاد می‌کنند.

افزایش عمق بازار: ورود نقدینگی پایدار از سوی صندوق‌ها باعث می‌شود بازار بورس نقدشوندگی بهتری داشته باشد.

کاهش رفتار هیجانی سهامداران خرید: حضور صندوق‌ها باعث می‌شود نوسانات بازار کمتر تحت تأثیر رفتار هیجانی معامله‌گران حقیقی باشد.

در این میان طی سال‌های گذشته، نرخ نیما به‌عنوان یک نرخ دستوری باعث می‌شد بسیاری از شرکت‌های صادراتی سود واقعی خود را نتوانند شناسایی کنند.

حال با حذف ارز نیما، این شرکت‌ها می‌توانند ارزش خود را به نرخ‌های بالاتری بفروش‌رسانند که موجب افزایش سودآوری آن‌ها خواهد شد. این رشد سودآوری می‌تواند باعث افزایش P/E تحلیلی بازار و رشد شاخص کل شود.

در شرایط حذف ارز نیمایی و به تبع آن رشد نرخ دلار و افزایش انتظارات تورمی، مردم و سرمایه‌گذاران به دنبال حفظ ارزش دارایی‌هایشان هستند که می‌تواند باعث ورود پول جدید به بازار سرمایه شود. در این میان تحلیلگران و سرمایه‌گذاران باید شرکت‌ها را بر اساس نرخ واقعی دلار و قدرت سودآوری جدید آن‌ها ارزیابی کنند.

شرکت فولاد مبارک در جمع برندگان

جایزه جهانی MIKE قرار گرفت

می‌توان به تعریف پروژه‌های مبتنی بر حل مسئله باروشش‌سیگما و برگزاری دوره‌های آموزشی حل مسئله برای رده‌های مختلف سازمان جهت کمک به کسب دانش سازمانی و از طرفی به‌کارگیری رویکردها و ابزارهایی مانند نقشه دانش، پرتال مدیریت دانش، انجمن‌های تخصصی در گروه فولاد مبارک، مصاحبه با خبرنگاران و... جهت افزایش اشتراک‌گذاری دانش و درس‌آموخته‌ها میان کارکنان اشاره کرد.

فرهنگ دانشی، مهم‌ترین عامل موفقیت سازمان شجاعی با اشاره به اینکه این کسب موفقیت نشان‌دهنده تعهد و تلاش‌های کارکنان شرکت به‌عنوان ارکان اصلی یک سازمان دانش‌محور است، فرهنگ دانشی سازمان را مهم‌ترین عامل موفقیت سازمان در پیشبرد اهداف آن دانست. گفتنی است از برندگان جایزه جهانی MIKE در سال ۲۰۲۴ می‌توان به شرکت‌های زیر اشاره کرد:

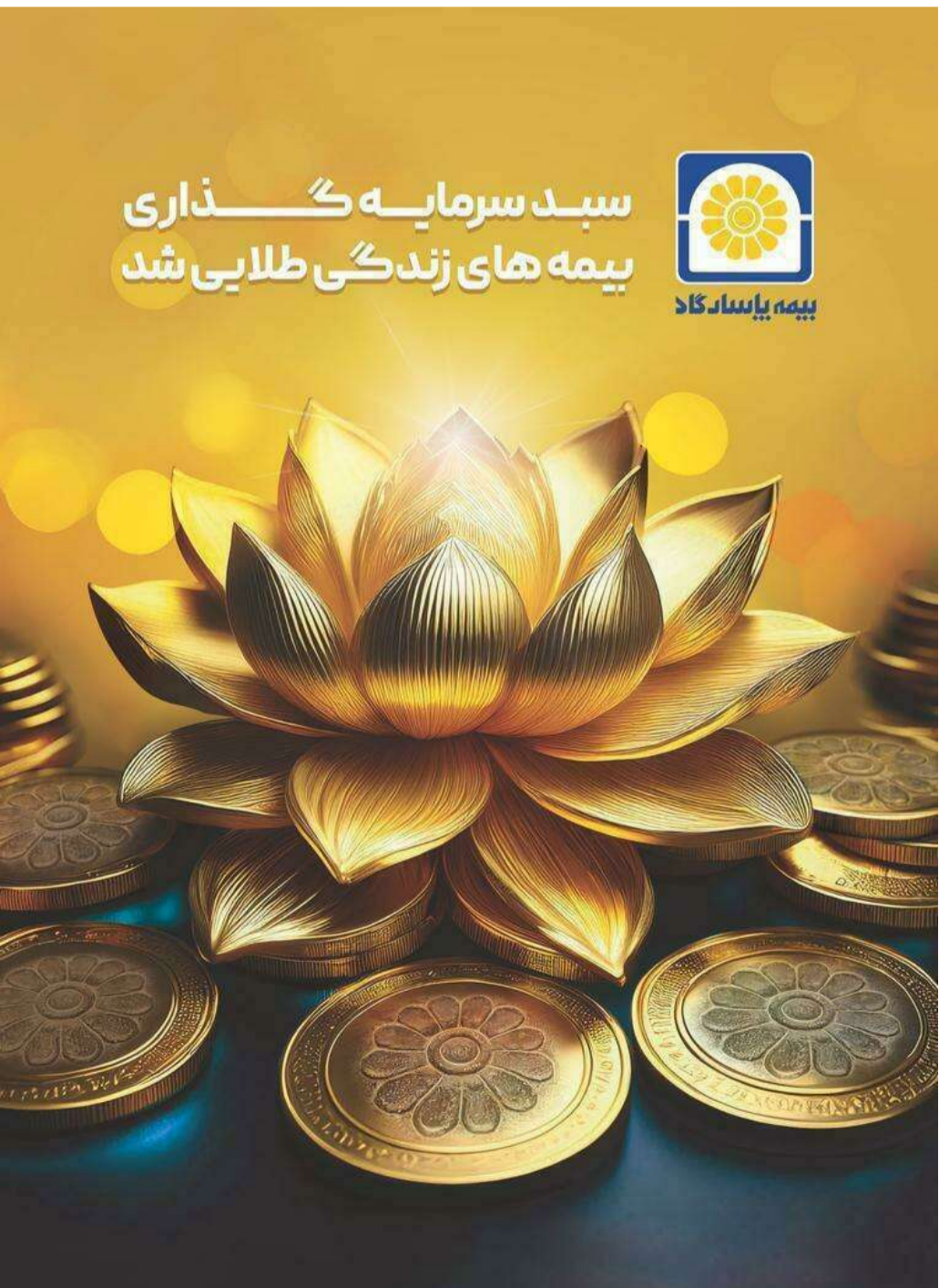
- ۱- شرکت **AFCONS INFRASTRUCTURE LTD**: هند (شرکتی پیشرو در حوزه ساخت‌وساز و زیرساخت‌های عمرانی، فعال در پروژه‌های بزرگ مهندسی و ساخت در سطح بین‌المللی)؛
- ۲- **BANGCHAK CORPORATION PUBLIC COMPANY LTD**: تایلند (شرکتی فعال در حوزه انرژی، شامل پالایش نفت، بازاریابی، تولید انرژی‌های تجدیدپذیر و سرمایه‌گذاری در فناوری‌های سبز)؛
- ۳- **CHAROEN POKPHAND FOODS PUBLIC COMPANY LTD**: تایلند (یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های تولید مواد غذایی و کشاورزی در جهان، فعال در تولید محصولات دامی و غذایی)؛
- ۴- **CRRC ZHUZHOU LOCOMOTIVE CO., LTD**: چین (تولیدکننده پیشرو در صنعت حمل‌ونقل ریلی، متخصص در ساخت لوکوموتیوها و تجهیزات)؛
- ۵- **YILI INDUSTRIAL GROUP CO. LTD**: چین (یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان محصولات لبنی در چین با دامنه گسترده‌ای از محصولات غذایی)؛
- ۶- **TATA CHEMICALS LTD**: هند (یکی از شرکت‌های بزرگ شیمیایی جهان، تولیدکننده محصولات شیمیایی صنعتی و مصرفی)

بر اساس اعلام مدیر بنیاد جهانی MIKE (برترین شرکت‌های دانشی نوآور) شرکت فولاد مبارک به موفقیت در جمع برندگان جایزه

جهانی MIKE قرار گرفت. محمدناظمی هرندی معاون تکنولوژی فولاد مبارک، ضمن تأیید این خبر تصریح کرد: طی نامه رسمی دبیر کل جایزه جهانی سازمان‌های دانشی نوآور، فولاد مبارک موفق شد در سال ۲۰۲۴ به‌عنوان یکی از ۱۹ شرکت برتر در حوزه مدیریت دانش شناخته شود. این جایزه معتبر به سازمان‌هایی اعطا می‌شود که به‌طور هوشمندانه از دانش برای ایجاد نوآوری، بهبود عملکرد و تحقق اهداف استراتژیک استفاده می‌کنند. وی کسب این موفقیت را به همه مدیران، کارکنان و ذی‌نفعان فولاد مبارک تبریک گفت و افزود: دانش سازمانی از مهم‌ترین سرمایه‌های نامشهود سازمان‌ها و یکی از مؤلفه‌های مهم در خلق ارزش برای ذی‌نفعان به‌شمار می‌رود. وقتی از جهان ترازوی صحبت می‌کنیم یعنی باید بتوانیم خود را برای حضور در فضایی رقابتی آماده کنیم و طبیعتاً یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌ها برای خلق مزیت رقابتی در فضای کسب‌وکار، دانش سازمانی است. فولاد مبارک به‌واسطه دانش چهل‌ساله در صنعت فولاد از دوران ساخت تاکنون، به‌گنجینه‌ای گران‌بها از دانش صنعتی تبدیل شده است که آثار آن در توسعه این شرکت و راهاندازی خطوط مختلف، افزایش ظرفیت‌ها، توسعه سبد محصولات، بومی‌سازی قطعات و تجهیزات، توانمندسازی و توسعه دانش تأمین‌کنندگان و توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان و... نمود یافته است. ناظمی افزود: در همین زمینه شرکت فنی مهندسی فولاد با هدف حفظ و به‌کارگیری دانش سازمانی و خلق ارزش در سطح ملی تأسیس شده است.

برنامه فولاد مبارک: استفاده از الگوهای بین‌المللی و حضور در ارزیابی‌های جهانی

سیامک شجاعی، مدیر استراتژی و تعالی سازمانی نیز در همین زمینه با اشاره به اینکه استفاده از الگوهای بین‌المللی و حضور در ارزیابی‌های جهانی همواره از برنامه‌های فولاد مبارک برای کمک به رشد و تعالی سازمان بوده است، گفت: پس از تدوین و تهیه اظهارنامه شرکت مبتنی بر الگوی ارائه‌شده توسط دبیرخانه جایزه جهانی MIKE، تیم داوری اقدام به ارزیابی سازمان کرد و در نهایت فولاد مبارک که در جمع برندگان این جایزه در کنار ۱۹ سازمان از کشورهای مختلف قرار گرفت. وی با بیان اینکه استراتژی‌های سازمان در حوزه مدیریت دانش، ارتقای قابلیت سازمان در حل مسئله جهت کسب دانش سازمانی و همچنین افزایش قابلیت سازمان در اشتراک‌گذاری دانش به‌ویژه در سطح گروه فولاد مبارک است، گفت: در این خصوص

کارگزاری محوی در برابر مشتری محوری

رضا کیانی

کارشناس بازار سرمایه

در سال های گذشته بازار سرمایه ایران با رشد روز افزون و حضور گسترده ی افشار مختلف مردم مواجه بوده است. این امر به افزایش در خور ملاحظه ی حجم و ارزش معاملات انجامیده و در مواردی سامانه معاملات را تحت فشار قرار داده است. در چنین شرایطی نیاز به بروز رسانی و استفاده از روش های نوین ارسال و مدیریت سفارش ها و به روز رسانی ریز ساختار بازار گریز ناپذیر می نمایند. یکی از اصلاحاتی که می تواند کمک شایانی در کاهش بار اطلاعاتی سامانه معاملاتی کند، گذر از سازو کار مشتری محور به کار گزار محور است. رویکرد کنونی در یافت و ارسال سفارش به سامانه ی معاملات و نگهداری اطلاعات مربوط به آن در بازار سرمایه ایران، رویکردی مشتری محور است. در این رویکرد اطلاعات مربوط به هر سفارش خرید یا فروش اوراق بهادار توسط کار گزار و با شناسه (کد) مشتری وارد سامانه ی معاملات می شود. این امر سبب می شود در سامانه سپرده گذاری مرکزی نیز اطلاعات با شناسه ی مشتری تولید و نگهداری شود. بدین سان اطلاعات سهامداری نزد شرکت های پذیرفته شده در بورس نیز با شناسه و مشخصات سرمایه گذار دریافت و نگهداری می شود. بنابراین در رویکرد مشتری محور، اطلاعات در سه مرحله ی پیش از معامله، معامله و پس از معامله با شناسه (کد) و مشخصات مشتری، تولید و نگهداری می شود. در رویکرد کار گزار محور تقریباً در تمامی بورس های پیشرفته و در حال توسعه مورد استفاده قرار می گیرد، سفارش های معاملاتی ابتدا با شناسه و مشخصات مشتری به کار گزار ارسال می شود. سفارش های ارسال شده به کار گزار توسط سامانه های مدیریت سفارش او پردازش شده و در مرحله ی بعد با شناسه (کد) کار گزار وارد

سامانه معاملاتی می شود. با توجه به ورود سفارش با شناسه کار گزار به سامانه معاملاتی، اطلاعات نگهداری شده در سامانه های سپرده گذاری نیز اطلاعات مربوط به معاملات انجام شده و مالکیت اوراق بهادار را بر اساس شناسه (کد) و مشخصات کار گزار تولید و نگهداری می کنند. بدین ترتیب در روش کار گزار محور، اطلاعات هنگام ورود به سامانه معاملاتی و سپس در سامانه های سپرده گذاری مرکزی با شناسه ی کار گزار تولید و نگهداری می شود. تغییر رویکرد از مشتری محور به کار گزار محور نوعی تمرکززدایی در حوزه ی کنترل های پیشامعاملاتی تمرکززدایی در حوزه ی اطلاعات وارد شده به سامانه ی معاملاتی و تمرکززدایی در زمینه نگهداری حساب سرمایه گذاران است. به بیان دیگر در رویکرد کار گزار محور کنترل های پیشامعاملاتی از سامانه ی معاملاتی به سامانه های مدیریت سفارش منتقل می شود و در این زمینه با تمرکززدایی مواجه ایم. در این روش هنگام ورود سفارش به سامانه معاملات، سفارش ها تنها با شناسه ی کار گزاران وارد سامانه ی معاملاتی می شوند و پراکندگی اطلاعاتی مربوط به تعداد انبوه مشتریان بر روی تعداد کم شمار تر کار گزاران متمرکز می شود. در سازو کارهای پسمعاملات و سپرده گذاری و نگهداری حساب مشتریان نیز سپرده گذاری مرکزی تنها اطلاعات مالکیتی را بر اساس و با شناسه کار گزاران خواهد داشت و نگهداری حساب به تفکیک انبوه پر شمار سرمایه گذاران پس از تولید توسط سامانه های مدیریت سفارش به اعضای تسویه و اگذار می شود. بنابراین در گذر از روش مشتری محور به کار گزار محور، شاهد افزایش اهمیت، جایگاه و مسئولیت شرکت های کارگزاری از یک درگاه واسطه ی معاملاتی صرف به گردآورنده، کنترل کننده، تولید کننده و نگهدارنده اطلاعات مشتریان هستیم. در روش کار گزار محور با توجه به ثبت کار گزاران به عنوان سهامداران ناشر، وظایفی همچون دریافت سود نقدی و توزیع میان سرمایه گذاران نیز توسط کار گزاران قابل انجام است.

توسعه بازار سرمایه در گرو رشد صنعت کارگزاری در بورس های مورد بررسی سفارش های معاملاتی با شناسه (کد) مشتری به کار گزار ارسال می شود (سفارش گیری) و سپس طی فرآیندهای سامانه مدیریت سفارش با شناسه ی کار گزار وارد سامانه معاملات بورس ها، بازارهای خارج از بورس، سامانه های بازارگردانی شده (سفارش گذاری) یا با موجودی خود کار گزار پاسخ داده می شود. این امر سبب انجام نظارت های پیشامعاملاتی، ثبت اطلاعات سفارش های مشتریان توسط کارگزاری و در مواردی تجمیع سفارش مشتریان و انجام معاملات بلوک توسط کار گزار می شود. بدین ترتیب این ساختار کار گزار محور، بخش بزرگی از فعالیت های معاملاتی شامل نظارت های پیشامعاملاتی، ثبت اطلاعات سفارش مشتریان، تجمیع سفارش ها در مواردی که به نفع مشتریان باشد و تخصیص معاملات انجام شده را به کار گزار محول می کند. برخلاف سازو کار یاد شده، روش کنونی معاملات در بازار سرمایه ایران مبتنی بر ثبت اطلاعات مشتری در سامانه معاملات است.

در این روش مشتری محور، اطلاعات مشتری در هر سفارش با شناسه ی او وارد سامانه معاملاتی شده و بدین ترتیب بخش مهمی از وظایف کار گزار در روش کار گزار محور به سامانه ی معاملات و سامانه سپرده گذاری مرکزی واگذار می شود. هم اینک نظارت های پیشامعاملاتی شامل بررسی اعتبار و مالکیت مشتری توسط سامانه معاملات انجام می شود و بخش مهمی از توان آن را به خود اختصاص می دهد. در روش مشتری محور امکان تجمیع سفارش مشتریان و همچنین ارسال سفارش به سامانه های معاملاتی گوناگون یا پاسخ دهی به سفارش ها با موجودی کار گزار وجود ندارد. به بیان دیگر در روش کار گزار محور بخش مهمی از وظایف کنترلی، نگهداری اطلاعات و تخصیص ها به صورت پراکنده میان کار گزاران و سامانه های مدیریت سفارش آنها توزیع می شود و در روش مشتری محور این وظایف نزد سامانه ی معاملات سپرده گذاری مرکزی متمرکز می شود.

بنابراین روش کار گزار محور را نباید تنها در تجمیع سفارش های مشتری با خلاصه کرد. تجمیع سفارش های مشتریان یکی از کار کردهای روش کار گزار محور است اما کار کردهای اصلی آن، تفویض کنترل های پیشامعاملاتی، ثبت اطلاعات و تخصیص معاملات انجام شده است. این توزیع وظایف به کاهش بار اطلاعاتی سامانه ی معاملاتی می انجامد و عملکرد آن را بهبود می بخشد. ریز ساختارهای بازار نیز نقش مهمی در توزیع معاملات طی روز معاملاتی و البته افزایش امکان تجمیع سفارش ها در صورت کار گزار محور شدن سازو کار معاملاتی دارند. وجود تیک سازهای مؤثر به کار گزاران در تجمیع سفارش ها کمک می کند. همچنین استفاده از سازو کار حراج آغازین برای تعیین قیمت مبنای روز معاملاتی، حراج پایانی برای تعیین قیمت مبنای پایان روز و وجود معاملات پایانی به روانی بیشتر معاملات و همچنین توزیع بار سامانه ی معاملاتی در طی روز کمک می کند؛ هر چند می تواند نوسانات قیمت در طی روز را افزایش دهد. به نظر می رسد برای بهبود شرایط معاملات افزون بر تلاش برای بهبود فنی سامانه معاملات، به بازنگری و اصلاح روش های معاملاتی نیز نیاز داریم. تفویض نظارت های پیشامعاملاتی به سامانه های مدیریت سفارش کار گزاران هر چند وظایف آنها را به گونه ی درخور توجهی می افزایش دهد اما به نظر گریز ناپذیر می نماید. در گام بعدی ورود سفارش مشتریان با شناسه ی کارگزاری، امکان تجمیع سفارش ها را فراهم می آورد اما بار دیگر بر وظایف سامانه های مدیریت سفارش می افزاید. بدین ترتیب به نظر می رسد توجه بیشتر به سامانه های مدیریت سفارش کار گزاران و واگذاری بخشی از وظایف سامانه ی معاملات و سپرده گذاری مرکزی به آنها راهی گریز ناپذیر و البته خطیر خواهد بود. بزرگ شدن و توسعه یافتن بازار سرمایه بدون رشد صنعت کارگزاری و ارتقای آن از یک واسطه ی صرف به نهادی با وظایف کنترل پیشامعاملاتی، ثبت اطلاعات، تجمیع سفارش و تخصیص معاملات ناگزیر به نظر می رسد.

فولاد خوزستان و نیروگاه خورشیدی ۶۰۰ مگاواتی

فولاد خوزستان برای جبران کاهش تولید ناشی از محدودیت انرژی، در حال احداث نیروگاه خورشیدی ۶۰۰ مگاواتی با سرمایه گذاری ۳۰۰ میلیون یورویی است. این نیروگاه که تا سال ۱۴۰۶ به صورت سالانه ۲۰۰ مگاوات برق تولید خواهد کرد، با دریافت وام از صندوق توسعه ملی تکمیل خواهد شد

میزان ۱۱۲۹ هزار تن بوده است. شرکت فولاد خوزستان در کنار تولید محصول، همواره به اجرای طرح های توسعه ای پرداخته است تا با چالش های پیشرو، مواجه گردد. این شرکت از سال ۱۳۹۶ تا کنون ۱۸۰ پروژه به منظور پایداری تولید، افزایش ظرفیت و زیرساخت، بهبود زیست محیطی و انجام مسئولیت های اجتماعی انجام شده است که در صورت تامین ۱۸۶ همت سرمایه گذاری، سود سالانه شرکت به بیش از ۵۷ همت خواهد رسید.

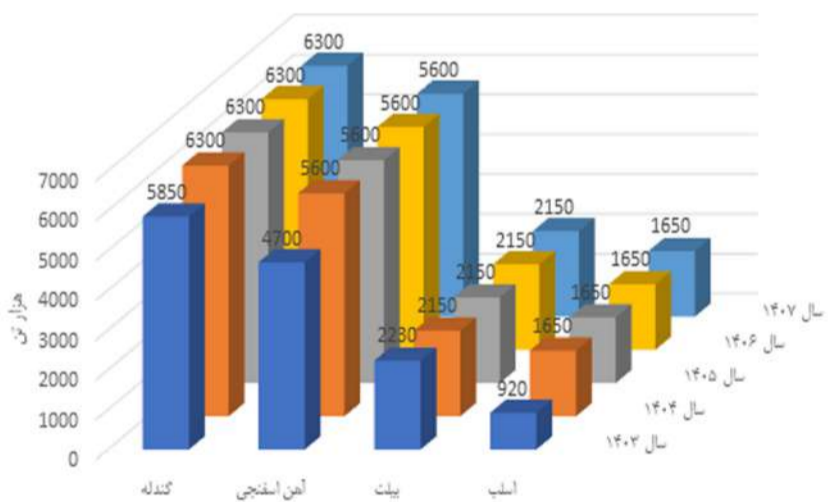
«فخوز» در حال حاضر طرح هایی همچون احداث نیروگاه خورشیدی و پروژه اسلب عریض و اکسیژن را در دستور کار دارد که به میزان ۳۶ درصد پیشرفت فیزیکی و ۲۷ درصد پیشرفت مالی داشتند. از میان طرح های توسعه ای مذکور، در صورت همکاری وزارت نیرو در پروژه نیروگاه خورشیدی ۶۰۰ مگاواتی با سرمایه گذاری ۳۰۰ میلیون یورویی، سه فاز این نیروگاه (که دو فاز آن کلنگ زنی شده است و فاز سوم هم به زودی کلنگ زنی می شود) ۲۴ ماهه به بهره برداری خواهد رسید تا به این واسطه ۶۰۰ مگاوات از این سه نیروگاه ۲۰۰ مگاواتی وارد مدار شود.

با وجود آنکه شرکت فولاد خوزستان در اجرای طرح های توسعه با مسائلی همچون تامین مالی، ناترازی انرژی، افزایش قیمت تمام شده و مقررات گمرکی مواجه بوده است، همواره در راستای تامین مالی به موقع پروژه در تلاش بوده است؛ به طوری که برای تکمیل نیروگاه ۵۲۰ مگاواتی اقدام به دریافت وام از صندوق توسعه ملی نموده است که در حال نهایی شدن است. «فخوز» قصد دارد پس از تامین مالی عملیات اجرایی و فرآیند تامین تجهیزات خارجی را آغاز نماید و ۲۰ ماه پس از آن نیروگاه گازی و ۱۰ ماه پس از آن، نیروگاه بخار را به بهره برداری برساند.

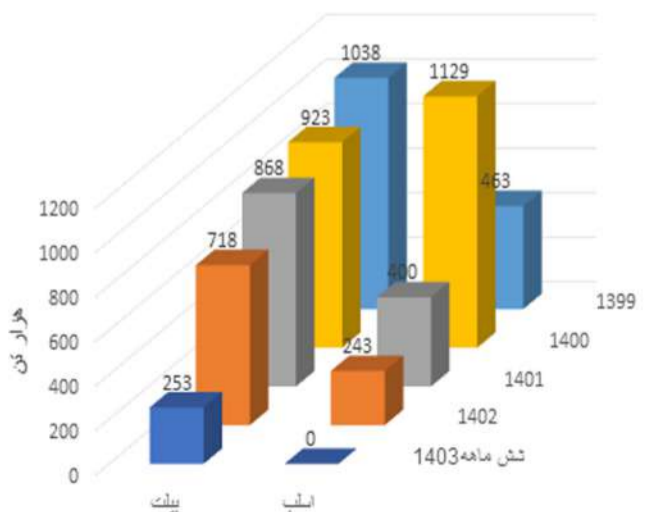
شرکت فولاد خوزستان یکی از شرکت های پیشرو صنعت فولاد در کشور است. این شرکت که به تولید محصولات گندله، آهن اسفنجی، بیلت و اسلب می پردازد، میزان تولید سال جاری خود را برای هر یک از این محصولات به ترتیب گندله ۵،۸۵۰ هزار تن، آهن اسفنجی ۴،۷۰۰ هزار تن، بیلت ۲،۲۳۰ هزار تن و اسلب ۹۲۰ هزار تن پیش بینی نموده است. علت تفاوت حجم تولید در سال جاری نسبت به دوره های گذشته کاهش حجم تولید ناشی از محدودیت های مصرف انرژی بوده است که در نیمه دوم سال به مراتب کمتر می گردد. چنین بودجه بندی ناشی از استراتژی فولاد خوزستان در تبدیل چالش محدودیت انرژی به فرصت است که با تامین برق از سایر ظرفیت های تولیدی کشور و بورس انرژی و ورود همزمان به موضوع ایجاد نیروگاه سیکل ترکیبی و خورشیدی پرداخته است.

فولاد خوزستان در کنار عرضه محصولات در بازار داخلی، با توجه به مقاصد صادراتی خود همچون کشورهای حوزه خلیج فارس و دریای عمان، غرب و شمال آفریقا، جنوب و جنوب غرب آسیا، بخشی از تولیدات خود را صادر می کند. این شرکت دو محصول اسلب و بیلت را در بازارهای صادراتی عرضه می کند. همان طور که در نمودار زیر مشاهده می شود، در ۶ ماهه نخست سال جاری «فخوز» موفق به فروش ۲۵۳ هزار تن بیلت گردیده است. میزان فروش صادراتی بیلت در سال ۱۴۰۲، ۷۱۸،۱۴۰ هزار تن بوده است در حالی که در ۱۴۰۱ این محصول به میزان ۸۶۸ هزار تن در بازار صادراتی به فروش رساند. فروش صادراتی اسلب نیز به جز ۶ ماهه نخست سال جاری، در سال ۱۴۰۲ به میزان ۲۴۳ هزار تن، در سال ۱۴۰۱ به میزان ۴۰۰ هزار تن و در سال ۱۴۰۰ به

بودجه بندی «فخوز» از تولید سال های آتی

فروش صادراتی محصولات «فخوز» در دوره های گذشته

گذار به بهینه سازی عملکرد صنعت دارو در ایران

صنعت دارو در ایران با مجموعه‌ای از چالش‌های اقتصادی، اجتماعی و تکنولوژیکی مواجه است که بر فرآیند تولید و عرضه دارو تأثیر می‌گذارد. این چالش‌ها شامل مشکلات تأمین مواد اولیه، قاچاق دارو، نوسانات نرخ ارز، و تأخیر در پرداخت مطالبات بیمه‌ها هستند. در عین حال، دوره گردش مالی، به‌ویژه در شرکت‌های دارویی، به عنوان معیاری کلیدی برای ارزیابی کارایی مالی و مدیریت منابع تلقی می‌شود.

عوامل مؤثری همچون طولانی بودن فرآیند تولید، کنترل قیمت‌ها، و سطح رقابت در بازار، بر طول این دوره تأثیر می‌گذارد. به‌منظور بهبود عملکرد و افزایش نقدینگی، شرکت‌های دارویی می‌توانند از راهکارهایی مانند مدیریت کارآمد موجودی، بهینه‌سازی دوره وصول مطالبات، و سرمایه‌گذاری در فناوری‌های نوین بهره‌برند.

صنعت دارو در ایران، با چالش‌های گوناگونی شامل تحریم‌ها، قاچاق دارو، و مشکلات تأمین منابع مالی روبروست که بر کیفیت و دسترسی به داروهای اصلی تأثیر می‌گذارد. در این شرایط، مدیریت کارآمد دوره گردش مالی که به فرآیند تولید و عرضه دارو مربوط می‌شود، به عنوان یک اهمیت کلیدی برای ارتقاء نقدینگی و رقابت‌پذیری شرکت‌های دارویی مطرح می‌باشد. با اتخاذ استراتژی‌های بهینه و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین، این صنعت می‌تواند به سمت حل مشکلات موجود و ارتقای کیفیت خدمات دارویی حرکت کند. خبرنگار بورس امروز در گفت‌وگویی با علی بازکی، معاون سرمایه‌گذاری تأمین سرمایه امید به تشریح مسائل فوق‌پرداخته است که در ذیل آمده است.

روندهای رو به رشد در صنعت داروسازی
بورس امروز: عوامل و شرایط مؤثر بر افزایش تقاضا و رشد شرکت‌های دارویی در بازار چه هستند؟

علی بازکی: صنعت داروسازی با افزایش تقاضا و ورود سرمایه هوشمند به این بخش از بازار مواجه شده است.

این افزایش ناشی از حذف ارز ترجیحی ۲۸۵۰۰ تومانی دارو در سال ۱۴۰۴ و در پی آن، افزایش قابل توجه نرخ محصولات دارویی می‌باشد. همچنین، رشد سود شرکت‌های صادرات محور در صنعت دارو که با افزایش دلار نیمایی (توافقی) نیز همراه است، از دیگر عوامل تأثیرگذار بر این وضعیت به شمار می‌رود.

شرکت‌های دارویی که دارای ضرایب P/S و P/E پایینی هستند و از لحاظ تکنیکال در موقعیت مناسب قرار دارند، بیشترین بهره‌ر از این موج سودسازی خواهند برد. همچنین، شرکت‌هایی که صادرات قابل توجهی دارند، با توجه به افزایش نرخ دلار توافقی، می‌توانند توجه بازار را به خود جلب کنند.

عملکرد شرکت‌های دارویی به شدت متفاوت خواهد بود و این به عوامل متعددی بستگی دارد، از جمله:

- انحصاری بودن محصول، ترکیب فروش داخلی و خارجی، میزان ارزش تخصیص یافته، کیفیت محصولات
- سهم فروش از بازار، نوآوری، تجهیزات به‌روز، تخصصی بودن داروها
- به‌طور کلی، رشد تقاضا برای محصولات دارویی و موقعیت‌های مناسب در بازار می‌تواند به فرصت‌های جدیدی برای شرکت‌های این صنعت منجر شود.

همکاری با ایران را کاهش داده‌اند.

● (۴) مسائل مربوط به نظام سلامت و دولت

○ تأخیر در پرداخت بدهی‌های بیمه‌ها: سازمان‌های بیمه‌گر دولتی معمولاً با تأخیر طولانی، مطالبات شرکت‌های دارویی را پرداخت می‌کنند که این موضوع مشکلات مالی بیشتری برای آنها ایجاد می‌کند.

○ بوروکراسی سنگین: فرآیندهای طولانی برای صدور مجوزها و ثبت داروها، کارایی صنعت را کاهش می‌دهد.

● (۵) چالش‌های تحقیق و توسعه (R&D)

○ کمبود بودجه تحقیقاتی: هزینه‌های بالای تحقیق و توسعه و نبود حمایت کافی از نوآوری، توسعه محصولات جدید را محدود می‌کند.

○ فقدان تکنولوژی‌های پیشرفته: نبود زیرساخت‌های مناسب و فناوری‌های روز، توان رقابت شرکت‌های دارویی ایرانی را در سطح بین‌المللی کاهش می‌دهد.

● (۶) چالش‌های اجتماعی و بازار

○ قاچاق دارو: ورود داروهای قاچاق و تقلبی به بازار، کیفیت خدمات دارویی را تهدید می‌کند.

○ افزایش تقاضا برای داروهای خاص: بیماری‌های خاص و نیاز به داروهای پیشرفته فشار زیادی به صنعت دارو وارد کرده است.

○ نارضایتی مصرف‌کنندگان: کمبود برخی داروها و افزایش قیمت‌ها نارضایتی عمومی را افزایش می‌دهد.

شرایط تحول صنعت دارو به سمت صنایع سنگین
بورس امروز: چه عواملی می‌توانند باعث تبدیل صنعت دارو از صنایع سبک به صنایع سنگین شوند و چه شرایط و زیرساخت‌هایی برای این تحول مورد نیاز است؟

معاون سرمایه‌گذاری تأمین سرمایه امید: صنعت دارو به طور سنتی به عنوان بخشی از صنایع سبک شناخته می‌شود، به دلیل تمرکز بر تولید محصولات با ارزش افزوده بالا و حجم کم. اما تغییرات در مقیاس تولید، فناوری‌های مورد استفاده و توسعه زیرساخت‌ها می‌توانند زمینه‌ساز شکل‌گیری جنبه‌هایی از صنایع سنگین در این صنعت شوند. برای تحقق این امر، نیاز به سرمایه‌گذاری کلان و مدیریت مناسب اثرات زیست‌محیطی وجود دارد، چرا که داروسازی یک صنعت به شدت تنظیم‌شده است و گسترش زیرساخت‌ها باید مطابق با مقررات بین‌المللی صورت گیرد.

● عوامل زیر می‌توانند به این تحول کمک کنند:

تولید انبوه مواد اولیه دارویی: (API) تولید مواد اولیه دارویی نیازمند تجهیزات بزرگ‌مقیاس و تأسیسات پیچیده است. کشورهای پیشرو مانند چین و هند در این حوزه فعال هستند. **بیوتکنولوژی و بیوفارما:** تولید داروهای زیستی مانند واکسن‌ها و آنتی‌بادی‌های مونوکلونال مستلزم زیرساخت‌های عظیم و تجهیزات پیچیده‌ای است که ماهیتی شبیه به صنایع سنگین دارند.

همگرایی صنایع پتروشیمی و داروسازی: مواد شیمیایی پایه که در داروها استفاده می‌شوند، معمولاً از صنایع پتروشیمی نشأت می‌گیرند و همکاری میان این دو حوزه می‌تواند به شکل‌گیری بخش‌های سنگین‌تر در صنعت دارو سرعت بخشد.

خودکارسازی و فناوری‌های پیشرفته: بهره‌مندی از فناوری‌هایی مانند هوش مصنوعی و رباتیک می‌تواند به راه‌اندازی کارخانه‌های بزرگ‌تر و پیشرفته‌تر منجر شود که مقیاس تولید را افزایش دهند.

صادرات و نیاز به رقابت جهانی: برای پاسخگویی به تقاضای جهانی، کارخانه‌های بزرگ‌تری با توان مقیاس‌پذیری بالا و هزینه‌های کمتر مورد نیاز است. رفع تحریم‌های بین‌المللی و تسهیل صادرات و واردات در این مسیر اهمیت زیادی دارد.

چالش‌های پیش روی صنعت دارو در ایران

بورس امروز: چه چالش‌هایی صنعت دارو در ایران را تحت تأثیر قرار می‌دهد و چگونه این چالش‌ها بر فرآیند تولید و عرضه دارو تأثیر می‌گذارد؟

علی بازکی: صنعت دارو در ایران با چالش‌های متعددی روبرو است که به شدت بر فرآیند تولید و عرضه دارو تأثیر می‌گذارد:

● (۱) چالش‌های اقتصادی

○ نوسانات نرخ ارز: نوسانات شدید ارز هزینه‌های تولید را افزایش داده و بر قیمت نهایی دارو تأثیر منفی می‌گذارد.

○ مشکلات نقدینگی: تأخیر در پرداخت مطالبات شرکت‌های دارویی توسط دولت یا سازمان‌های بیمه‌گر، نقدینگی این شرکت‌ها را کاهش داده و موجب اختلال در روند تولید می‌شود.

○ قیمت‌گذاری دستوری: کنترل قیمت دارو به صورت دستوری توسط دولت، فشار بر سودآوری شرکت‌ها را افزایش می‌دهد و انگیزه سرمایه‌گذاری کاهش می‌یابد.

● (۲) چالش‌های تأمین مواد اولیه

○ وابستگی به واردات: بخش عمده‌ای از مواد اولیه دارویی از خارج تأمین می‌شود و تحریم‌ها و مشکلات ارزی موجب اختلال در این تأمین می‌گردند.

○ عدم تنوع در تأمین‌کنندگان: وابستگی به تعداد محدودی از تأمین‌کنندگان بین‌المللی، ریسک زنجیره تأمین را افزایش می‌دهد.

● (۳) تحریم‌های اقتصادی و محدودیت‌های بین‌المللی

○ محدودیت در انتقال پول: تحریم‌ها موجب دشواری‌های مالی و مشکلات در انجام تراکنش‌های بین‌المللی می‌شوند.

○ کاهش همکاری با شرکت‌های خارجی: شرکت‌های بین‌المللی به دلیل تحریم‌ها و ریسک‌های سیاسی، تمایل به

اهمیت و عوامل مؤثر بر دوره گردش مالی در شرکت‌های دارویی

بورس امروز: چه عواملی بر دوره گردش مالی در شرکت‌های دارویی تأثیر می‌گذارد و چگونه می‌توان دوره گردش مالی را بهبود داد؟

معاون سرمایه‌گذاری تأمین سرمایه امید: دوره گردش مالی در شرکت‌های دارویی یک معیار کلیدی است که نشان‌دهنده سرعت و کارایی در مدیریت منابع مالی و عملیات شرکت است. این دوره شامل سه بخش اصلی: دوره گردش موجودی، دوره وصول مطالبات، و دوره پرداخت بدهی‌ها می‌باشد و به تعداد روزهایی اشاره دارد که شرکت برای بازپایی منابع مالی خود از خرید مواد اولیه تا فروش محصول و دریافت وجه نیاز دارد.

● عوامل مؤثری که بر دوره گردش مالی در شرکت‌های دارویی تأثیر می‌گذارد شامل موارد زیر است:

○ (۱) ماهیت صنعت داروسازی: تولید داروهای خاص به دلیل فرآیندهای طولانی مدت و کنترل کیفیت، زمان‌بر است.

○ (۲) وابستگی به واردات مواد اولیه: مشکلات ناشی از تأمین مواد اولیه و تحریم‌ها می‌تواند دوره گردش موجودی را افزایش دهد.

○ (۳) فروش به سازمان‌های دولتی و بیمه‌ها: همکاری با بیمارستان‌های دولتی و بیمه‌ها غالباً با تأخیر در پرداخت مطالبات همراه است که موجب طولانی‌تر شدن دوره وصول مطالبات می‌شود.

○ (۴) کنترل قیمت توسط دولت: قیمت‌گذاری دستوری تأثیر منفی بر سودآوری و قدرت نقدینگی شرکت‌ها دارد.

○ (۵) سطح رقابت در بازار: شرکت‌ها ممکن است برای جذب مشتری شرایط پرداختی انعطاف‌پذیرتری ارائه دهند که این نیز ممکن است دوره وصول مطالبات را افزایش دهد.

○ مقدار بهینه دوره گردش مالی در صنعت داروسازی معمولاً بین ۱۲۰ تا ۱۸۰ روز است و این مقدار به نوع محصول، ساختار شرکت، و شرایط اقتصادی وابسته است. دوره گردش مالی طولانی می‌تواند به کاهش نقدینگی، افزایش هزینه‌های مالی به دلیل تأمین مالی از منابع خارجی، و ریسک‌های عملیاتی ناشی از مدیریت ناکارآمد موجودی یا وصول مطالبات منجر شود.

● برای بهبود دوره گردش مالی در شرکت‌های دارویی، می‌توان از راهکارهای زیر استفاده کرد:

○ (۱) مدیریت موجودی کارآمد: کاهش زمان نگهداری موجودی با بهره‌گیری از فناوری‌های پیشرفته مانند سیستم‌های ERP

○ (۲) کاهش دوره وصول مطالبات: اعمال سیاست‌های اعتباری دقیق‌تر و ارائه تخفیفات برای پرداخت‌های زود هنگام.

○ (۳) بهینه‌سازی دوره پرداخت بدهی‌ها: مذاکره با تأمین‌کنندگان برای افزایش مدت زمان پرداخت.

○ (۴) استفاده از ابزارهای مالی: کار با فاکتورینگ یا فروش مطالبات به بانک‌ها به منظور تأمین نقدینگی سریع‌تر.

○ (۵) سرمایه‌گذاری در فناوری و نوآوری: بهبود فرآیندهای تولید و کاهش زمان تولید دارو.

پیگیری استراتژی مولدسازی «ونیک» با اجرای افزایش سرمایه

افزایش قدرت بازپرداخت بدهی‌ها بپردازد. اگرچه «ونیک» پیشنهاد افزایش سرمایه از مبلغ ۳۵۰۰۰ میلیارد ریال به ۸۰۰۰۰ میلیارد ریال ارائه کرد، پس از بررسی اظهار نظر حسابرس توسط سازمان، مجوز افزایش سرمایه ۳۰۰۰۰ میلیارد ریالی از محل سود انباشته و سایر اندوخته‌ها صادر شد و سازمان افزایش مبلغ ۱۵۰۰۰ میلیارد ریال را به عنوان مرحله دوم به عهده مجمع عمومی فوق العاده شرکت قرار داد که هیئت مدیره بتواند اختیار افزایش سرمایه به مبلغ نهایی پیشنهادی را محقق نماید.

طبق صورت‌های مالی سال مالی منتهی به ۳۰ آذر ۱۴۰۲ ونیک، سود انباشته شرکت از ارزش ۳۳،۴۹۵ میلیارد ریال بر خوردار بوده که با لحاظ سود سهام مصوب مجمع عمومی عادی سالانه مورخ ۲۹ فروردین امسال با ارزش ۲۳،۹۷۵ میلیارد ریال، مانده سود انباشته پس از کسر این سود سهام مصوب شده به مبلغ ۹،۵۲۰ میلیون ریال خواهد رسید. لذا

«ونیک» کفایت افزایش ۹۰۰۰ میلیارد ریالی از محل سود انباشته خود را طبق برنامه ریزی صورت گرفته خواهد داشت از آنجا که هدف شرکت از افزایش ۴۵۰۰۰ میلیارد ریالی سال جاری (که ۱۵۰۰۰ میلیارد ریال از محل مطالبات و آورده نقدی، ۹۰۰۰ میلیارد ریال از محل سود انباشته و ۲۱۰۰۰ میلیارد ریال از محل اندوخته سرمایه‌ای برنامه‌ریزی شده است) تامین سرمایه ۳۰۰۰۰ میلیارد ریالی در راستای اصلاح ساختار مالی و جبران مخارج سرمایه‌گذاری سنوات گذشته و ۱۵۰۰۰ میلیارد ریال برای استفاده از فرصت‌های سرمایه‌گذاری آتی و جلوگیری از خروج وجه نقد باتوجه به نزدیک شدن به سررسید بازپرداخت اوراق اجاره بوده است، با کسب مجوز افزایش سرمایه ۳۰۰۰۰ میلیارد ریالی از سوی سازمان، شرکت می‌تواند بخشی از برنامه خود را محقق نماید.

همچنین، طبق مصوبه مجمع عمومی فوق العاده شرکت در دی ماه، هیئت مدیره اختیار افزایش سرمایه ۱۵۰۰۰ میلیارد ریالی از محل مطالبات و آورده نقدی را کسب نمود که خود نیازمند کسب مجوز سازمان برای اجرای مرحله دوم افزایش سرمایه دارد. لازم به ذکر است، در حال حاضر مطالبات سهامداران «ونیک» بابت سود سهام که شامل بانک تجارت، و صندوق بازسنجی وظیفه‌ها از کار افتادگی و پس انداز کارکنان بانک‌ها و سایر سهامداران است، به ارزش ۳۱،۳۲۷،۵۸۵ میلیون ریال است، در حالی که بخشی از مطالبات مذکور به افزایش سرمایه تخصیص داده شده است.

شرکت است که در نمودار زیر روند تغییرات آن قابل مشاهده است. شرکت طی سال‌های گذشته، ساختار سرمایه‌گذاری خود را به سمت افزایش سهم شرکت‌های بورسی و کاهش سهم شرکت‌های غیربورسی برده است. لذا بخشی از افزایش سرمایه‌های شرکت برای جبران مخارج سرمایه‌گذاری‌ها بوده است که به این ترتیب وزن سرمایه‌گذاری بورسی سبک

شرکت است که در نمودار زیر روند تغییرات آن قابل مشاهده است. شرکت طی سال‌های گذشته، ساختار سرمایه‌گذاری خود را به سمت افزایش سهم شرکت‌های بورسی و کاهش سهم شرکت‌های غیربورسی برده است. لذا بخشی از افزایش سرمایه‌های شرکت برای جبران مخارج سرمایه‌گذاری‌ها بوده است که به این ترتیب وزن سرمایه‌گذاری بورسی سبک

شرکت سرمایه‌گذاری ملی ایران با کسب مجوز افزایش سرمایه از محل سود انباشته و سایر اندوخته‌ها موفق شد تا فرایند تحقق بخشی از اهداف برنامه ریزی شده خود را طی نماید و به این ترتیب مخارج سرمایه‌گذاری‌های صورت گرفته در راستای مولدسازی را جبران کند.

شرکت سرمایه‌گذاری ملی ایران یکی از شرکت‌های فعال در صنعت چند رشته‌ای است که طی ۲۵ سال گذشته عمدتاً از محل سود انباشته اقدام به افزایش سرمایه نموده است. «ونیک» در سال‌های ۱۳۸۰، ۱۳۸۲، ۱۳۹۳، ۱۳۹۹ و ۱۴۰۲ از محل سود انباشته اقدام به افزایش سرمایه ۱۲ درصد، ۲۴۱ درصد، ۱۰۰ درصد و ۱۵۰ درصد نمود. همچنین در سال ۱۳۹۴ و ۱۴۰۲ از سایر منابع منجمله مطالبات و آورده نقدی سرمایه شرکت افزایش یافته است. با این وجود روند سود هر سهم همواره صعودی بوده است که در نمودار زیر جریان سود تقسیمی طی ۶ سال گذشته به تصویر کشیده شده است. با وجود افزایش سرمایه در دو مرحله در «ونیک» در ۶ سال گذشته، روند سود انباشته پس از افزایش سرمایه در سال ۱۳۹۹ همواره مثبت بوده؛ چراکه شرکت با تحقق سود خالص قابل توجه، بخشی را سالانه انباشت نموده است. اگرچه شرکت طی دو مرحله افزایش سرمایه به میزان ۱۵۰ درصد و ۱۰۰ درصد نمود اما سود خالص این شرکت دارای رشد قابل توجه بوده است. به طوری که در سال ۱۳۹۸، میزان سود خالص به مبلغ ۸،۹۹۳،۱۵۴ میلیون ریال و میزان سرمایه ۷،۰۰۰،۰۰۰ میلیون ریال بود. در سال ۱۴۰۲ نیز پس از افزایش سرمایه ۱۰۰ درصدی و رسیدن به سرمایه ثابتی با ارزش ۳۵،۰۰۰،۰۰۰ میلیون ریال، سود خالص به مبلغ ۴۰،۲۵۴،۵۵۷ میلیون ریال محقق شد، از مبلغ سرمایه همچنان بیشتر بود.

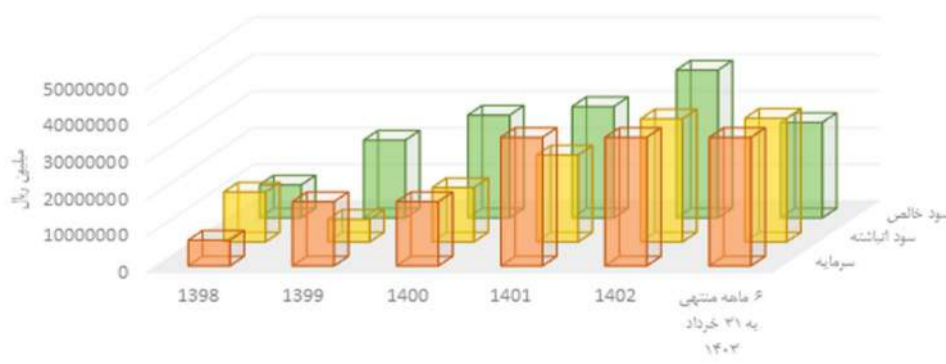
سود انباشته شرکت نیز با وجود تقسیم قابل توجه سود طی سال‌های مختلف که همراه با افزایش سرمایه، مبلغ آن نیز افزایش یافته است؛ به طوری که سود انباشته سال ۱۳۹۹ پس از افزایش سرمایه از این محل به ارزش ۶،۱۸۴،۲۸۰ میلیون ریال رسید و در سال ۱۴۰۲ پس از افزایش سرمایه از محل آورده و مطالبات به مبلغ ۳۳،۴۹۵،۳۱۵ میلیون ریال رشد یافت. این سودآوری ناشی از مولد نمودن سرمایه‌گذاری‌های

«ونیک» طی سال‌های گذشته، ساختار سرمایه‌گذاری خود را به سمت افزایش سهم شرکت‌های بورسی و کاهش سهم شرکت‌های غیربورسی برده است. لذا بخشی از افزایش سرمایه‌های شرکت برای جبران مخارج سرمایه‌گذاری‌ها بوده است که به این ترتیب وزن سرمایه‌گذاری بورسی سبک «ونیک» افزایش یافته است.

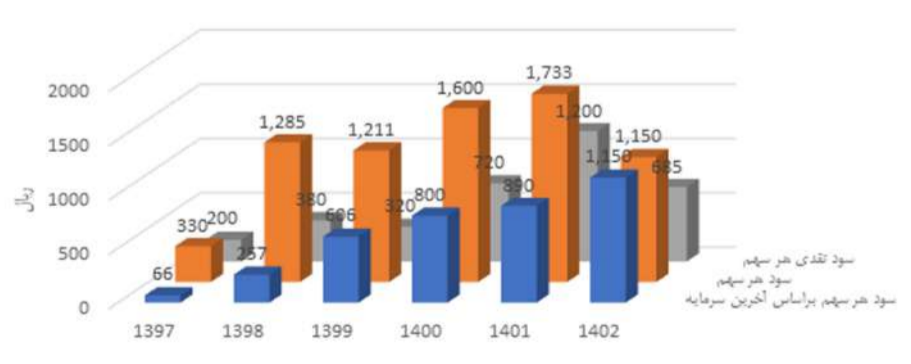
«ونیک» در کنار فروش سهام کم بازده پرتفوی و خرید سهام شرکت‌های جدید در قیمت مناسب، به منظور حفظ جایگاه و مالکیت خود در شرکت‌های سرمایه‌پذیر، اقدام به مشارکت در افزایش سرمایه آنها نموده است. این سیاست موجب شده تا خالص مبلغ سرمایه‌گذاری‌های از مبلغ ۱۳۰،۶۴۹،۶۹۹ میلیون ریال با افزایش ۵۱ درصدی به

سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ که به مبلغ ۱۳،۵۰۰ میلیارد ریال بوده است در سال ۱۴۰۴ سررسید خواهند شد؛ لذا «ونیک» به نقدینگی کافی جهت بازپرداخت این اوراق نیاز دارد. لذا شرکت در شهریور ماه سال جاری پیشنهاد افزایش سرمایه خود را از محل آورده نقدی سهامداران، مطالبات حال شده، سود انباشته و سایر اندوخته‌ها ارائه کرد تا به جبران مخارج سرمایه‌گذاری سنوات اخیر و حفظ نقدینگی همراه با

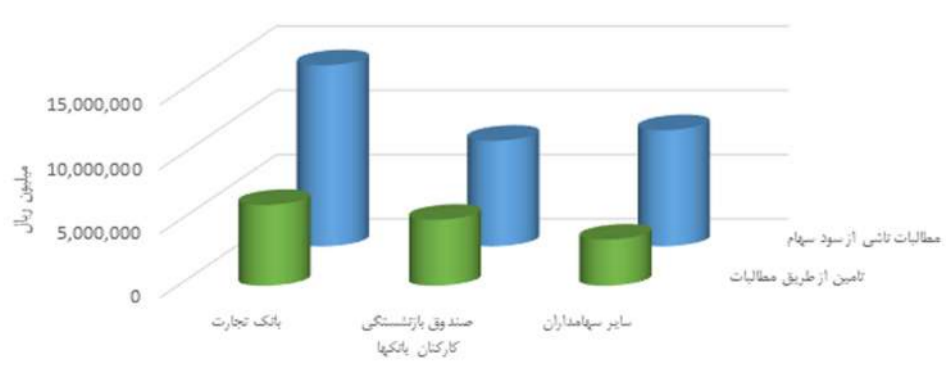
روند سودآوری و افزایش سرمایه ونیک

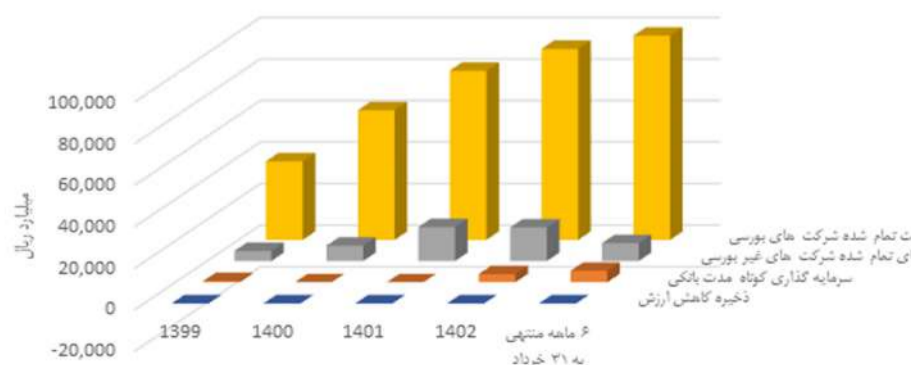
روند تقسیم سود در سال‌های مالی مختلف

افزایش سرمایه از محل مطالبات سهامداران

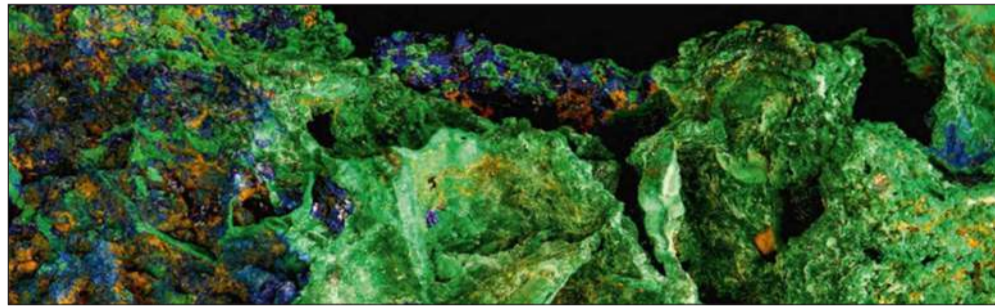
سبد سرمایه‌گذاری ونیک در ۵ دوره گذشته

معادله قیمت مس:

واکاوی نقش اقتصاد جهانی، هزینه‌های تولید و قیمت کامودیتی‌ها

دکتر محمدجواد بناءزاده
فعال بازار سرمایه

به نوبه خود منجر به افزایش هزینه‌های ذوب و پالایش و عرضه مس پالایش شده می‌گردد و در نهایت افزایش عرضه مس با کاهش قیمت همراه خواهد بود.

● **فلزات جایگزین:** آلومینیوم در رادیاتور خودرو، لوله‌های خنک‌کننده و منجمدکننده، تجهیزات برقی و خطوط انتقال برق می‌تواند به‌عنوان جایگزین مس عمل نماید. تیتانیوم و فولاد در مبدل‌های حرارتی می‌تواند جایگزین مس باشد. کل جایگزینی‌ها در سال ۲۰۲۱ معادل ۱,۳۲ درصد از کل مصرف مس بوده است و ممکن است این روند تا سال ۲۰۲۶ ادامه یابد. علی‌رغم محدودیت‌های فنی، آلومینیوم می‌تواند به‌عنوان یک جایگزین هزینه‌بر مطرح باشد. کابل‌های زیرزمینی و زیر دریایی که به ترتیب ۵۰ درصد و ۳۰ درصد شبکه انتقال و توزیع را تشکیل می‌دهند، با جایگزین کردن آلومینیوم در این کابل‌ها، تا سال ۲۰۴۰ تقاضای مس می‌تواند تا یک سوم کاهش یابد.

● **سایر عوامل:** آتی قهوه با همبستگی ۰,۵۹۵، آتی سویا با همبستگی ۰,۷۴۱ و آتی گوشت با همبستگی ۰,۵۷۵، رابطه معناداری با قیمت مس دارند. آن‌ها در کنار واردات مس چین این عوامل را جزء تأثیرات سیاست کشورها برای قیمت مس دسته‌بندی کرده‌اند اما واردات مس موید همبستگی معناداری نیست و ممکن است سایر عوامل ذکر شده ناشی از صید داده باشند و یا توأمان با متغیر دیگری مانند چرخه تجاری رابطه علی داشته باشند.

به‌منظور پیش‌بینی قیمت مس باید علاوه بر عوامل فوق به تغییرات الگوی مصرف ناشی از گذار به انرژی سبز و نوآوری‌های نوین در استخراج و فشرآوری مس نیز توجه ویژه داشت.

قیمت نفت و قیمت مس است. قیمت آتی نفت وست تگزاس اینترمدیت با ضریب همبستگی ۰,۶۵۵ با قیمت مس رابطه مستقیم قوی و قیمت آتی گاز طبیعی با ضریب همبستگی ۰,۵۲۶ با قیمت مس رابطه همبستگی متوسط دارد.

● **هزینه‌های تولید و ذوب و پالایش:** در اقتصاد هزینه نهایی به میزان تغییرات هزینه کل بر اثر افزایش تولید به‌اندازه یک واحد گفته می‌شود. تولید با قیمتی کم‌تر از هزینه نهایی از لحاظ اقتصادی توجیه‌پذیر نمی‌باشد. هزینه‌های نقدی واحدهای تولیدکننده مس برابر ۵۶۴۰، تمام هزینه‌های حفظ پایداری تولید برابر ۶۶۰۶ و هزینه نهایی بلندمدت برابر ۸۱۵۱ دلار می‌باشد. تولید با قیمت مس کم‌تر از این مبلغ هزینه نهایی بلندمدت از لحاظ اقتصادی توجیه‌پذیر نمی‌باشد رابطه منفی بین هزینه ذوب و پالایش با قیمت مس وجود دارد به‌طوری‌که هر ۱۰ درصد افزایش در هزینه ذوب پالایش با ۱,۸ درصد کاهش قیمت مس پالایش همراه است. این رابطه از دینامیک رابطه بین معدن‌دار و واحدهای ذوب ناشی می‌شود. افزایش عرضه کنسانتره موجب افزایش بهره‌برداری از ظرفیت واحدهای ذوب و پالایش می‌شود؛ که این موضوع

قیمت مس را توضیح دهد.

● **شاخص دلار:** تغییرات شاخص دلار می‌تواند موجب تغییرات قیمت مس شود؛ زیرا مس و سایر کامودیتی‌ها با دلار معامله می‌گردند. هنگامی که سایر شرایط ثابت باشد، ارزش دلار می‌تواند بر قیمت کامودیتی‌ها در بازار جهانی مؤثر باشد. زیرا با تقویت شاخص دلار، برای مصرف‌کنندگان قیمت مس با ارزش محلی‌شان بیش‌تر می‌شود و لذا تقاضا و قیمت دلاری آن کاهش می‌یابد.

● **نرخ بهره:** افزایش نرخ بهره موجب افزایش هزینه نگهداشت موجودی مس می‌شود و در نتیجه عرضه مس زیاد و قیمت کاهش می‌یابد. در نتیجه نرخ بهره با قیمت مس رابطه معکوس دارد.

● **موجودی انبارها:** بر اساس نظریه انبارش با کاهش موجودی انبار کامودیتی‌ها قیمت نقد آن‌ها نسبت به قیمت آتی آن‌ها و نوسانات قیمت نقد آن‌ها نسبت به نوسانات قیمت آتی آن‌ها فزونی خواهد یافت. افزایش موجودی انبار مس می‌تواند دال بر افزایش عرضه و در نتیجه کاهش قیمت باشد.

● **هزینه انرژی:** روش علیت گرانجر موید رابطه میان

چالش‌های حوزه آب و انرژی، فرونشست زمین

راهبرد مدیریت بحران و توسعه پایدار در شرکت فولاد مبارکه

غلامرضا سلیمی

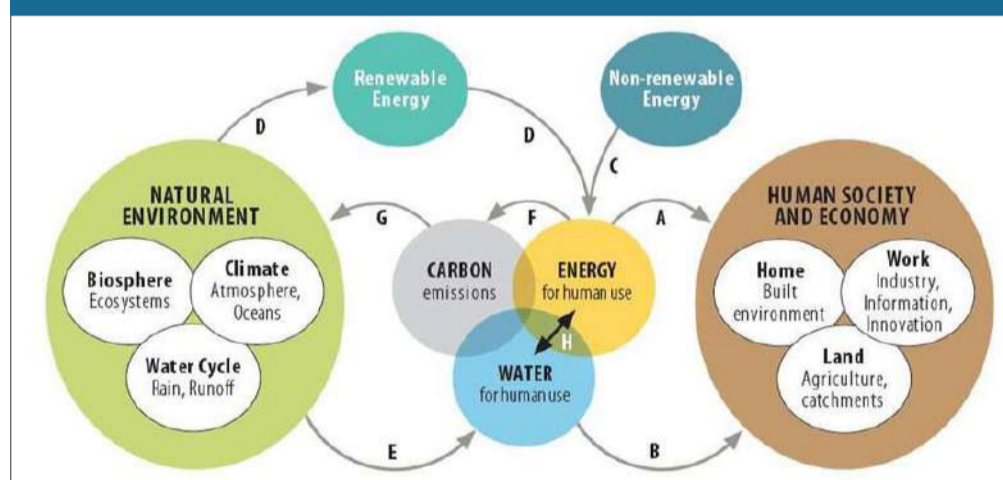
معاون بهره‌برداری شرکت فولاد مبارکه اصفهان

سید امیر طباطباییان

مدیر انرژی و سیالات

کمبود منابع آبی و در نتیجه وقوع بحران آب از یکسوی و استفاده بیش از حد از سوخت‌های فسیلی و تولید انبوه گازهای گلخانه‌ای از سوی دیگر، عامل اصلی آلودگی هوا، گرم شدن زمین و تغییرات اقلیمی در کشورمان و از جمله استان اصفهان گردیده است. براساس آمار سازمان جهانی بهداشت، بروز بیماری‌های تنفسی، انواع سرطان و بیماری‌های قلبی بطور مستقیم با آلودگی هوا در ارتباط است. عدم امکان تأمین آب شرب مناسب برای شهروندان، آب مصرفی صنایع، فرونشست زمین و تخریب بناها نیز از مخاطرات بحران آب در کشور خواهد بود که این تغییرات باعث عواقب جدی برای محیط زیست شده و نه تنها منابع طبیعی را به خطر انداخته، بلکه بر جامعه، اقتصادها و سراسر تولید نیز تأثیر منفی گذاشته‌اند. با توجه به استمرار شرایط یادشده، صنایع بزرگ مصرف‌کننده آب و انرژی با مشکلات عدیده‌ای روبرو شده‌اند و ادامه این وضعیت، امکان توقف خطوط تولید را بدنبال خواهد داشت. بدین منظور گروه فولاد مبارکه اقدام به شناسایی چالش‌ها و فرصت‌های بهینه‌سازی و مدیریت مصرف آب و انرژی نموده و متناسب با آنها، راهبردهای مقتضی را در جهت کاهش اثرات و دستیابی به اهداف تولیدی پیاده‌سازی نمود. اقدامات عملیاتی شرکت در راستای مقابله و کنترل بحران شامل: مدیریت مصرف بهینه آب، خریداری و تصفیه پساب‌های شهری و نیز بازچرخانی پساب‌های صنعتی که منجر به حدود ۵۰ درصد کاهش در برداشت آب از رودخانه زاینده‌رود گردید. همچنین نتیجه بهینه‌سازی و اجرای فناوری‌های نوین نیروگاهی، کاهش بیش از ۱۸ درصد مصرف سوخت فسیلی بوده است. راهبرد حرکت به سمت انرژی‌های پاک نیز حدود ۳۰ درصد کاهش وابستگی به سوخت‌های فسیلی را در بر خواهد داشت.

شکل (۱): مدل همبست آب، انرژی و محیط زیست

تحوالات یاد شده نیازمند توسعه فناوری‌های نوین، سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه و حمایت‌های دولتی است. با عنایت به مدل همبست آب، انرژی و محیط زیست این گام بزرگ نه تنها به کاهش اثرات منفی تغییرات آب و هوایی در جهت پایداری محیط زیست کمک می‌کند، بلکه اشتغال‌زایی، نوآوری و رشد اقتصادی را در راستای توسعه پایدار در پی دارد. استفاده از منابع انرژی تجدیدپذیر می‌تواند یک جنبه بااهمیت از مسئولیت‌های اجتماعی شرکت باشد که موجب حفظ تعادل بین اهداف اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی می‌گردد. در مجموع هر اقدامی در جهت مدیریت بحران آب با بحران انرژی، مستقیماً یا غیرمستقیم بر زیست بوم محیط تأثیر گذار خواهد بود. به عبارت دیگر توسعه پایدار دارای ۳ اصل مهم است که توأمان به صورت مکمل یکدیگر عمل کرده و فعالیت اقتصادی و توازن اکولوژیک منطقه را برهم نخواهند زد.

● **پایداری اقتصادی:** در مسیر توسعه، مستلزم حفظ و ارتقای وضعیت فعلی اقتصادی است، بگونه‌ای که فعالیت‌های صورت گرفته موجب رشد جامعه شده و با عدالت و کارایی توأمان باشد.

● **پایداری اجتماعی:** بر جایگاه محوری انسان در فعالیت‌های توسعه‌ای با اهدافی چون حفظ هویت فرهنگی، تقویت همبستگی اجتماعی و توانمندسازی افراد استوار است.

● **پایداری زیست‌محیطی:** بر کاهش استفاده از منابع طبیعی،

فرسایش خاک، کاهش نزولات آسمانی و تبع آن پایین رفتن سطح سفره‌های آب زیرزمینی و خشک شدن روان آب‌ها و تالاب‌ها و در نتیجه وقوع بحران و کاهش منابع آب از یکسوی و استفاده بیش از حد از سوخت‌های فسیلی مانند نفت و مشتقات آن، گاز و ذغال سنگ از سوی دیگر، باعث تولید انبوه کربن دی‌اکسید و سایر گازهای گلخانه‌ای شده و عامل اصلی آلودگی هوا، گرم شدن زمین و تغییرات آب و هوایی و اقلیمی در کشورمان و از جمله استان اصفهان گردیده است. بروز بیماری‌های تنفسی، انواع سرطان و بیماری‌های قلبی بطور مستقیم با آلودگی هوا در ارتباط است. این مخاطرات بحران آب و انرژی در کشور باعث عواقب جدی برای محیط زیست شده است. عدم امکان تأمین آب شرب مناسب برای شهروندان، آب مصرفی صنایع، فرونشست زمین و تخریب بناها نیز از مخاطرات بحران آب در کشور خواهد بود که این تغییرات باعث عواقب جدی برای محیط زیست شده و نه تنها منابع طبیعی را به خطر انداخته، بلکه بر جامعه، اقتصاد و سراسر تولید نیز تأثیر منفی گذاشته‌اند. بطور ویژه استان اصفهان هم اکنون با این بحران‌ها دست به گریبان است. با توجه به استمرار شرایط یادشده، صنایع بزرگ مصرف‌کننده آب و انرژی همچون شرکت فولاد مبارکه، با مشکلات عدیده‌ای روبرو شده‌اند و ادامه این وضعیت بحرانی، امکان توقف خطوط تولید را بدنبال خواهد داشت. نظر به تغییرات اقلیمی و ناترازی انرژی که از چالش‌های مهم پیش‌روی صنایع

جلوگیری از اتلاف منابع انرژی و کاهش منابع آلاینده محیط زیست تمرکز دارد. بنابر جدول (۱)، صنعت فولاد بزرگترین مصرف‌کننده انرژی است. این صنعت حدود ۸ درصد تقاضای انرژی جهان و حدود ۷ درصد انتشار مستقیم CO2 را بعهده دارد. بنابراین اجرای پروژه‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی در این صنعت ضروری است. بدین منظور کلیه نواحی شرکت فولاد مبارکه از جمله ناحیه انرژی و سیالات به‌عنوان متولی و تأمین‌کننده آب، انواع گازهای صنعتی و حامل‌های انرژی، هم راستا با استراتژی‌های شرکت، اقدام به شناسایی چالش‌ها و فرصت‌های بهینه‌سازی و مدیریت مصرف آب و انرژی در شرکت نموده است و متناسب با هر فرصتی پروژه و روش اجرایی مقتضی را یکپار می‌برد.

● **جدول (۱): شدت مصرف انرژی و انتشار CO2 در مهمترین فرایندهای تولید فولاد**
رویکردهای فولاد مبارکه در خصوص مقابله با بحران آب، شامل چهار بخش اساسی است:

- بهینه‌سازی مصرف آب در فرآیندهای تولید؛
 - تأمین آب از محل تصفیه و بازچرخانی پساب؛
 - تأمین بخشی از آب مورد نیاز از محل پساب شهری؛
 - تأمین بخشی از آب مورد نیاز از منابع تجدیدپذیر
- رویکردهای فولاد مبارکه در خصوص مقابله با بحران انرژی، شامل چهار بخش اساسی است:

- بهینه‌سازی مصرف انرژی در فرآیندهای تولید؛
 - باز یافت انرژی از منابع هدر رفت انرژی؛
 - تأمین پایدار انرژی از منابع مختلف؛
 - تأمین بخشی از انرژی با استفاده از منابع تجدیدپذیر
- در این نوشتار، به اختصار بخشی از پروژه‌های انجام شده و در دست اقدام شرکت فولاد مبارکه در راستای مقابله با چالش‌های حوزه آب و انرژی ارائه شده است. در این بین، مقادیر سرمایه‌گذاری و کاهش مصرف آب و انرژی حاصل از انجام این پروژه‌ها نیز مطرح شده است. از جمله، در بخش مدیریت بحران آب، بروز رسانی و توسعه تصفیه خانه آب و پساب، انتقال آب از دریای عمان به اصفهان، اجرای پروژه‌های خنک‌کاری هیبریدی، خرید پساب شهری شهرستانهای اطراف فولاد مبارکه مطرح شده است. در بخش مدیریت انرژی، پروژه‌های احداث نیروگاه‌های خورشیدی و بادی، نیروگاه سیکل ترکیبی با راندمان بالا و بازیابی حرارت در فرآیندهای مختلف نواحی تولیدی نیاز اشاره شده است. شایان ذکر است اجرای این ابر پروژه‌ها مستقیماً یا غیرمستقیم بر مدیریت بحران آب منطقه و استان تأثیر گذار می‌باشند.

چالش های حوزه آب و انرژی، فرونشست زمین

راهبرد مدیریت بحران و توسعه پایدار در شرکت فولاد مبارکه

ادامه از صفحه ۲۰

۲- معرفی

شرکت فولاد مبارکه اصفهان بزرگترین مجتمع صنعتی کشور و بزرگترین تولید کننده فولادهای تخت در خاور میانه در ۷۵ کیلومتری جنوب غربی اصفهان در جوار شهرستان مبارکه استقرار یافته است. این شرکت با احتساب ظرفیت های فولادسازی در «فولادسازی و نورد پیوسته سبا» و همچنین «مجتمع فولاد هرمزگان» دارای ظرفیت تولید ۱۰ میلیون تن در سال است. انواع محصولات فولادی شامل تختال، کلف و ورق گرم و سرد، قلع اندود، گالوانیزه و رنگی از ضخامت ۰/۱۸ تا ۲۰۰ میلیمتر در سبد محصولات شرکت قرار دارد. نواحی تولیدی اصلی فولاد مبارکه عبارتند از ناحیه آهن سازی، ناحیه فولادسازی و ریخته گری مداوم، ناحیه نورد گرم، ناحیه نورد سرد، ناحیه انرژی و سیالات است. ناحیه انرژی و سیالات به عنوان یک ناحیه پشتیبان تولید، شامل واحدهای تولیدی در زمینه تامین و توزیع آب، حامل های انرژی و گازهای صنعتی شناخته می شود. مصرف کننده های بارز آب در فولاد مبارکه، به ترتیب نواحی آهن سازی، فولادسازی و واحد نیروگاه بخار هستند. مصرف کننده های بارز انرژی الکتریکی نیز به ترتیب نواحی فولادسازی و ریخته گری مداوم و واحد اکسیژن می باشد. در این شرکت، عمده مصرف گاز طبیعی در نواحی آهن سازی، نورد گرم و واحد نیروگاه صورت می پذیرد.

۱-۲- فرآیند آب در شرکت فولاد مبارکه

در حال حاضر تامین آب در فولاد مبارکه از سه منبع اصلی صورت می پذیرد: رودخانه زاینده رود، پساب انسانی شهرستان های اطراف و بازچرخانی آب حاصل از تصفیه پساب های صنعتی شرکت. روزرسانی تصفیه خانه جهت بازچرخانی آب و خرید پساب های شهری، مصرف آب تازه فولاد مبارکه از رودخانه را در سال ۱۴۰۰ به ۲/۲ متر مکعب به ازای هر تن تختال رسانید. نشان دهنده مصرف آب برای تولید یک تن تختال برای شرکت های معتبر فولادسازی در دنیا است. این عدد در بدو تاسیس شرکت معادل ۱۶/۱۶ متر مکعب بر تن تختال بوده است. با مدیریت نقاط بارز مصرف آب در سال ۱۳۹۰ به ۴/۰۷ رسید. در سال ۱۳۹۲ پروژه های مقابله با چالش آب کلید خورد و در حال حاضر، فولاد مبارکه را به مصرف ۲/۲ متر مکعب بر تن تختال نائل کرده است. امید است با اجرای پروژه های در دست اجرا، این عدد به صفر برسد.

آب تقریباً در کلیه نواحی به عنوان سیال خنک کاری تجهیزات استفاده می شود. بیش از ۳۶ درصد از آب شرکت در ناحیه آهن سازی، حدود ۲۶ درصد در ناحیه فولادسازی و بالغ بر ۱۰ درصد از آب در نیروگاه مصرف می شود. مابقی مصرف در سایر نواحی می باشد. بنابراین، به عنوان مصارف بازار آب در فولاد مبارکه، در سیستم های خنک کاری ناحیه آهن سازی و واحد نیروگاه، پتانسیل مناسبی برای تبدیل برج های خنک کاری تر به برج های هیبریدی شناسایی و در این راستا، فعالیت های مطالعاتی برای تبدیل برج های خنک کاری تر به برج های خنک کاری هیبرید آغاز شد. مطالعات انجام شده، منتج به آغاز این پروژه در شرکت در سال ۱۴۰۲ شد.

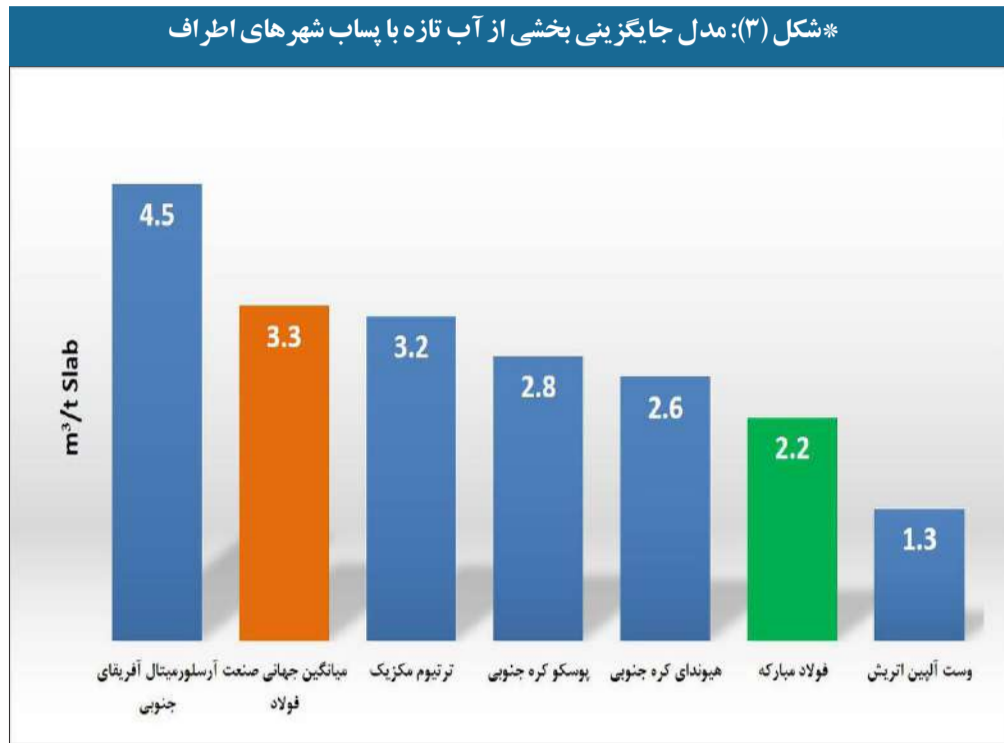
۲-۲- فرآیند انرژی در شرکت فولاد مبارکه

۱-۲-۲- فرآیند انرژی الکتریکی

دیماند برق مصرفی شرکت معادل ۱۲۶۰ مگاوات ساعت است. تامین این مقدار انرژی الکتریکی در حال حاضر از طریق نیروگاه های داخلی و شبکه سراسری توزیع برق صورت می پذیرد. تا پایان سال ۱۴۰۲، در حدود ۲۵۰ مگاوات ساعت در نیروگاه تاسیس شده در ابتدای بهره برداری شرکت تولید گردیده و مابقی از شبکه برق تامین می شد. در اردیبهشت ۱۴۰۳ واحدهای گازی نیروگاه سیکل ترکیبی شهید کاظمی با توان اسمی ۶۱۴ مگاوات به بهره برداری رسیدند و مقدار ۴۶۰ مگاوات ساعت از انرژی مورد نیاز شرکت را تامین نمودند. بیش از ۶۸ درصد انرژی الکتریکی در ناحیه فولادسازی جهت تهیه مذاب از طریق فرآیند کوره قوس الکتریکی مصرف می شود. کمپرسورهای واحد اکسیژن نیز به عنوان دومین مصرف کننده برق در شرکت شناخته می شود.

۲-۲-۲- فرآیند گاز طبیعی

در شرکت فولاد مبارکه، گاز طبیعی به دو منظور استفاده می شود. اول، خوراک ناحیه آهن سازی جهت احیای سنگ آهن و دوم، سوخت مورد نیاز جهت نواحی مختلف تولیدی از جمله نورد گرم و واحد نیروگاه. در مواردی که گاز طبیعی به عنوان سوخت

مصرف می شود، پروژه های بهینه سازی مصرف تعریف شده است. مجموع گاز طبیعی مصرف شده در شرکت در سال ۱۴۰۲ به میزان ۲/۱۹ میلیارد متر مکعب بوده است. از این میزان حدود ۶۵ درصد در ناحیه آهن سازی به عنوان خوراک و مابقی به عنوان سوخت مصرف می شود.

۳- اقدامات عملیاتی در راستای مقابله با بحران آب

۱-۳- تبدیل برج های خنک کننده تر به هیبرید

در فرآیند آهن سازی قریب به ۱۷۰۰۰ متر مکعب بر ساعت آب خنک کاری در قالب پنج سیستم خنک کاری در گردش است. در این فرآیند، آب به عنوان شستشو دهنده گاز طبیعی، گاز سنتز و خوراک اکسید آهن ورودی به مدل های احیا استفاده می شود. دمای برگشت آب از فرآیند در حدود ۶۰ درجه سانتی گراد و دمای ارسال آب به فرآیند در حدود ۳۰ درجه سانتیگراد است. میزان

پروژه انتقال آب دریای عمان در حال حاضر در فاز اول بیش از ۸۵ درصد پیشرفت داشته

است. این پروژه در فاز اول تا پایان سال ۱۴۰۳ به بهره برداری می رسد. فاز دوم

این پروژه، با هدف انتقال آب از دریای عمان به استان اصفهان در صورت تامین مالی تا

سه سال آینده به بهره برداری می رسد. سرمایه گذاری در فاز اول به

میزان ۳۰۰ هزار میلیارد ریال صورت پذیرفته است

۳-۳- تامین آب از محل تصفیه و بازچرخانی پساب

در راستای تامین آب از محل تصفیه و بازچرخانی پساب های صنعتی و انسانی، شرکت فولاد مبارکه اقدام به ایجاد فرآیندهای جدید و نوسازی و توسعه های الزام نموده است. برای این منظور، فرآیند پیش تصفیه پساب صنعتی و شیمیایی، UF مستغرق توسعه داده شده است. جهت تصفیه فیزیکی و شیمیایی، سیستم های قدیمی RO و رزین توسعه داده شده است.

همچنین، جهت تصفیه پساب انسانی، تصفیه خانه استحصال از ۱۰۰۰ متر مکعب بر ساعت به ۱۵۰۰ متر مکعب بر ساعت توسعه داده خواهد شد. سرمایه گذاری در این بخش ۵/۵۶ میلیون یورو ارزی و ۱/۴ هزار میلیارد ریال، بوده است. پس از اجرای کامل این توسعه ها، ظرفیت تصفیه و بازچرخانی آب به حدود ۳۰۰۰ متر مکعب بر ساعت خواهد رسید.

۳-۴- تامین بخشی از آب از محل تصفیه پساب شهری

در سال ۱۳۹۵ شرکت فولاد مبارکه، استفاده از پساب شهری را به عنوان یک منبع تامین آب در دستور کار خود قرار داد.

در این استراتژی، طی قراردادی، تصفیه خانه های فاضلاب شهری با هزینه شرکت فولاد مبارکه برای اداره های آب و فاضلاب ۲ شهرستان (شامل ۹ شهر) اطراف در سال ۱۳۹۷ تاسیس یا بهینه سازی شدند و پساب تصفیه شده این تصفیه خانه ها به مدت ۳۰ سال به حجم مشخص شده در قرارداد در ازای این

سرمایه گذاری به فولاد مبارکه تحویل شود. در حال حاضر، سالیانه ۸ میلیون متر مکعب پساب از این مسیر وارد شرکت می شود. البته، استفاده از این پساب، چالش هایی را برای فولاد مبارکه به دنبال داشته است. از جمله اینکه حجم این پساب، تکافوی نیاز شرکت را نمی دهد و همین حجم نیز ناپایدار است و در طی ساعات شبانه روز نوساناتی دارد. مضاف بر آن، محصول ارائه شده از سوی تصفیه خانه های فاضلاب، عمدتاً در دامنه مناسب کاری به لحاظ شیمیایی و بیولوژیکی نیستند. در این بخش، از سوی شرکت فولاد مبارکه ۱۰ هزار میلیارد ریال سرمایه گذاری انجام شد. در پروژه های آینده جهت خریداری فاضلاب و پساب شهری ۶ شهر دیگر به ظرفیت حدودی ۲/۳ میلیون متر مکعب در سال، شرکت در نظر دارد ۲۷/۳ میلیون یورو سرمایه گذاری انجام دهد. پساب خریداری شده در این طرح به فولاد مبارکه و فولاد سبا اختصاص می یابد. شکل (۳) نشان دهنده نگره اطلاعاتی این پروژه است.

۲-۵- انتقال آب دریای عمان به فلات مرکزی

این پروژه در حال حاضر در فاز اول بیش از ۸۵ درصد پیشرفت داشته است. پس از انجام این فاز نیاز فولاد مبارکه به آب تازه به میزان ۲۰ میلیون متر مکعب در سال مرتفع خواهد شد. این پروژه در فاز اول با هدف انتقال ۷۰ میلیون متر مکعب آب به صنایع استان اصفهان بر نامهربری و تا پایان سال ۱۴۰۳ به بهره برداری می رسد. فاز دوم این پروژه، با هدف انتقال آب از دریای عمان به استان اصفهان با ظرفیت ۲۰۰ میلیون متر مکعب در سال بر نامهربری شده است که در صورت تامین مالی تا سه سال آینده به بهره برداری می رسد. سرمایه گذاری در فاز اول به میزان ۳۰۰ هزار میلیارد ریال صورت پذیرفته است

۴- مشکلات و محدودیت های تامین آب و انرژی در شرایط کنونی

در حال حاضر، محدودیت هایی در مقابله با چالش تامین آب و انرژی برای شرکت وجود دارد. این محدودیت ها، تامین آب و انرژی از منابع پایدار را برای فولاد مبارکه مشکل می کند. از جمله:

- تغییر اقلیم و کاهش شدید منابع آب سطحی و برداشت بیش از حد از منابع آب زیر زمینی و کاهش شدید حجم مخازن؛
- روند رو به رشد و توسعه نیاز به آب و انرژی برای مصارف خانگی و صنعت استان و بدنبال آن مناقشات اجتماعی حال و آینده؛
- عدم پایداری و حجم ناکافی روش های تامین آب و انرژی؛
- محدودیت های زمانی و مکانی و هزینه های بالای سرمایه گذاری اولیه جهت استفاده از ای تجدید پذیر؛
- دسترسی کم به منابع پایدار تر آب و انرژی.

باتوجه به محدودیت های فراوان و چالش تامین آب و انرژی در شرایط کنونی، طبیعتاً مشکلاتی برای فرآیندهای تولید در فولاد مبارکه ایجاد شده است. شرکت فولاد مبارکه از ابتدای راه اندازی، سیستم های مدیریت پایش انرژی را همواره پیگیری بوده و کمیته عالی انرژی در سطح شرکت نیز از سال ۷۶ تشکیل داده است تا بهینه سازی های مرتبط با انرژی را راهبری کند. در این راستا تاکنون اقدامات خیلی خوب و پروژه های بزرگ بهینه سازی انرژی از جمله بازبایی حرارت از نیروگاه گازی با استفاده از بویلر باز یافت حرارت HRSG انجام گرفته است و در عین حال پروژه های توسعه از طریق احداث نیروگاه های CHP و سیکل ترکیبی با راندمان بالا نیز مورد بهره برداری قرار گرفته است.

همه تولید کنندگان بر این نکته واقف هستند که در حال حاضر بحث اصلی کشور چالش انرژی است و این چالش صرفاً بر روی برق متمرکز نیست؛ بلکه بر روی گاز طبیعی نیز در سطح کشور دچار مشکل هستیم. که در نتیجه بحران کمبود انرژی اعم از برق و گاز، بسیاری از برنامه ریزی های تولید کنندگان بزرگ صنایع فولادی را دچار مشکل کرده است.

به منظور حل بخش اعظم این مشکلات، طی یک تفاهم نامه بین وزارتخانه های صمت و نیرو این تعهد ایجاد گردید که ۱۰ هزار مگاوات نیروگاه تجدید پذیر یا حرارتی با مشارکت شرکت های فولادی و معدنی احداث شود. در این راستا شرکت فولاد مبارکه متعهد به احداث ۱۵۰۰ مگاوات نیروگاه است که ۳۰ درصد این انرژی را از طریق نیروگاه های خورشیدی در استان اصفهان تامین خواهد کرد، چراکه پتانسیل برق خورشیدی در استان اصفهان بالاست. احداث نیروگاه خورشیدی ۶۰۰ مگاواتی با سرمایه گذاری ۳۰۰ میلیون یورویی حدود ۴۵۰ مگاوات توان تولید می کند.

ادامه در صفحه ۲۳

چالش های حوزه آب و انرژی، فرونشست زمین

راهبرد مدیریت بحران و توسعه پایدار در شرکت فولاد مبارکه

ادامه از صفحه ۲۲

۵- اقدامات عملیاتی در راستای مقابله با بحران انرژی

● **۱-۵- احداث نیروگاه سیکل ترکیبی با راندمان بالا**
پس از ناترازی های مطرح شده در حوزه انرژی الکتریکی در سطح کشور، فولاد مبارکه اقدام به احداث نیروگاه سیکل ترکیبی کلاس F زیمنس به ظرفیت اسمی ۹۱۴ مگاوات (شامل دو واحد گازی هر کدام به ظرفیت ۳۰۷ مگاوات و یک واحد بخار به ظرفیت ۳۰۰ مگاوات) نمود. در فاز اول، واحدهای گازی به ظرفیت اسمی ۶۱۴ مگاوات در اردیبهشت ۱۴۰۳ راه اندازی شد. پس از راه اندازی کامل نیروگاه در اواخر سال ۱۴۰۴، سالیانه حدود ۶۰۰۰ گیگاوات ساعت انرژی الکتریکی تولید خواهد شد. ظرفیت نامی این نیروگاه، بیش از ۷۰ درصد دیماند مصرفی فولاد مبارکه است. راندمان این نیروگاه ۵۹ درصد است؛ در حالی که متوسط راندمان نیروگاه های شبکه سراسری کشور ۳۹/۵ درصد است. همچنین، با طراحی سیکل بسته جهت خنک کاری آب در این نیروگاه، مصرف ویژه آب به ۱۰۰۸ متر مکعب بر مگاوات کاهش یافته. این در حالیست که در نیروگاه قدیمی، در حدود ۲/۸۹ متر مکعب بر مگاوات آب مصرف می شود. سرمایه گذاری مورد نیاز در این بخش بیش از ۴۱۵ میلیون یورو است.

● **۲-۵- اجرای بویلر HRSG در توربین گاز نیروگاه**
در طرح اولیه فولاد مبارکه به منظور تامین بخشی از برق مصرفی، یک نیروگاه گازی به ظرفیت ۱۰۰ مگاوات و یک نیروگاه بخار با ظرفیت ۲۰۰ مگاوات مشتمل بر سه توربوژنراتور بخار، هر کدام به ظرفیت اسمی ۶۷ مگاوات ساعت طراحی و نصب شد. بخار مورد نیاز این توربین ها با دمای ۴۶۵ درجه سانتیگراد و فشار ۶۴ بار بوسیله پنج بویلر با ظرفیت اسمی هر کدام ۲۰۰ تن بر ساعت تامین می شود.

روش خنک کاری توربین با استفاده از ۱۶ برج خنک کننده تر انجام می شود. با توجه به ماهیت اینگونه سیکل های خنک کاری و به دلیل اتلافات آب گردشی شامل تبخیر، پاشش و دررفت در این فرآیند در حالت MCR مطابق استاندارد سازنده ۷۰۰ متر مکعب بر ساعت آب جبرانی نیاز است.

سالانه ۵/۳ میلیون متر مکعب و حدود ۱۳ درصد مصرف آب کل شرکت در این سیکل مصرف می شود. در نیروگاه گازی، حجم بالایی از گازهای حاصل از احتراق با دمای ۵۴۰ درجه سانتیگراد از آگزوز واحد گازی خارج می گردد. دود خروجی با دمای ذکر شده، پتانسیل مناسبی برای بازیافت انرژی دارد.

مناسبت ترین روش جهت بازیابی انرژی دود، استفاده از بویلر بازیافت حرارت (HRSG) است. با استفاده از این سیستم، معادل ۱۲۰۰۰ متر مکعب در ساعت در مصرف گاز طبیعی صرفه جویی به عمل آمده است.

پس از اجرای این طرح در سال ۱۳۹۹ حرارت خروجی از آگزوز توربین جهت تولید بخار بازیابی شد. به نحوی که راندمان این نیروگاه، از ۲۸ به ۳۶ درصد رسیده است. این پروژه با سرمایه گذاری ۱۰ میلیون یورویی به میزان حداقل سالیانه ۸۶ میلیون متر مکعب در مصرف گاز طبیعی صرفه جویی انجام داد. این میزان، ۹/۵ درصد مصرف گاز در فولاد مبارکه به عنوان سوخت است.

● **۳-۵- تعویض رکوپراتور کوره گرم**
با تعویض رکوپراتورهای قدیمی کوره های پیش گرم نورد گرم فولاد مبارکه از حالت تشعشعی به جابجایی، بازیافت انرژی از دود دودکش های نورد گرم جهت پیش گرم نمودن هوای ورودی به مشعل کوره افزایش می یابد. این پروژه با سرمایه گذاری ۱/۲ میلیون یورویی، فولاد مبارکه را به ۳۳ میلیون متر مکعب در سال صرفه جویی در مصرف گاز طبیعی رساند.

این میزان، معادل ۳/۶ درصد از مصرف گاز طبیعی در شرکت به عنوان سوخت بوده است. فولاد مبارکه مجموعاً با اجرای پروژه های فوق از سال ۱۴۰۰ در محدوده مجاز میزان غلظت انتشار CO2 قرار گرفت. شکل (۴) مقایسه تولید CO2 در صنایع مطرح تولید فولاد در جهان را نشان می دهد.

شکل (۴): مقایسه تولید دی اکسید کربن در شرکت های فولادساز

شکل (۵): اینفوگراف کاهش انتشار سالیانه CO2

۶- اقدامات در دست اجرا جهت مقابله با بحران انرژی

- **۱-۶- احداث نیروگاه خورشیدی**
- **۱-۱-۶- مزایای نیروگاه خورشیدی**
 - سازگاری با محیط زیست که انرژی خورشیدی را به یک بازیگر کلیدی در توسعه انرژی پایدار تبدیل می کند؛
 - منبع انرژی تجدیدپذیر خورشیدی، انرژی پایدار و قابل اعتماد؛
 - کاهش وابستگی به آب و انرژی سوخت های فسیلی؛
 - طول عمر ۲۵-۳۰ ساله و نیاز به حداقل تعمیر و نگهداری؛
 - تولید برق در مناطق دور افتاده

۴۰۰ کیلوولت از طریق خطوط انتقال به پست شبکه سراسری برق (هاتف) انجام می شود. نیروگاه در زمینی به مساحت ۱۲۰۰ هکتار در دست اجرا می باشد و تاکنون ۲۵ درصد از فعالیت های اجرایی آن انجام شده است. مقرر است تا انتهای سال ۱۴۰۳، مقدار ۱۲۰ مگاوات و تا انتهای خرداد ۱۴۰۵ تمام ظرفیت نیروگاه به شبکه سراسری برق تحویل شود. ظرفیت توسعه این نیروگاه تا ۱۰۰۰ مگاوات پیش بینی شده است. این نیروگاه در سال بین ۱۳۵۰ تا ۱۴۰۰ گیگاوات ساعت انرژی تولید می کند و معادل ۳۵۰ تا ۳۷۰ میلیون متر مکعب گاز طبیعی صرفه جویی خواهد کرد. همچنین، از انتشار رقمی معادل ۸۲۰ هزار تن CO2 در سال جلوگیری می کند. این مقدار انرژی الکتریکی، حدود ۱۵ درصد از انرژی مصرفی

تولیدی در سال از این نیروگاه در حدود ۸۵۰ گیگاوات ساعت است. این انرژی، حدود ۱۰ درصد از انرژی مصرفی فولاد مبارکه است.

● **۳-۶- احداث نیروگاه خورشیدی شناور روی آب**
ذخیره آب در فولاد مبارکه در سه حوضچه پساب با ظرفیت بالغ بر ۳ میلیون متر مکعب با مساحتی بیش از ۷۰ هکتار انجام می شود. مساحت در دسترس این حوضچه ها برای شناورسازی پنل های خورشیدی، حدود ۳۸ هکتار است. تبخیر آب در این حوضچه ها در اثر تابش آفتاب و همچنین وجود روزهای آفتابی فراوان در منطقه، فولاد مبارکه را به سمت احداث نیروگاه خورشیدی شناور روی سطح این دریاچه ها هدایت نمود. با انجام مطالعات مورد نیاز برای این پروژه، جمعاً ۳۵ مگاوات برق ظرفیت خواهد داشت. همچنین، میزان تبخیر از سطح دریاچه ها ۸۳۰۰۰۰ متر مکعب (۴۰ درصد) کاهش خواهد داشت. میزان سرمایه گذاری در این بخش، ۲۱ میلیون یورو است. مجموع انرژی تولیدی سالیانه در این پروژه ۷۵ گیگاوات ساعت است و کمتر از یک درصد از انرژی مصرفی شرکت را پوشش خواهد داد.

۴-۶- احداث توربین انبساطی به منظور تولید برق در ایستگاه های تقطیل فشار گاز طبیعی

فشار گاز طبیعی در شبکه سراسری توزیع بطور میانگین ۶۰ بار است. در شبکه توزیع گاز در شرکت، این فشار ۱۲ بار است. با توجه به دبی قابل ملاحظه مصرف گاز طبیعی در فولاد مبارکه، پروژه استفاده از انرژی ناشی از کاهش فشار گاز کلید خورد. در این پروژه که قرار است در فاز یک ایستگاه شهید خرازی به ظرفیت ۲۰۰۰۰۰ متر مکعب بر ساعت اجرا شود، تولید سالیانه ۱۳۰ گیگاوات ساعت برق مورد انتظار است. میزان سرمایه گذاری در این پروژه ۲/۵ میلیون یورو می باشد. پس از انجام این پروژه، تعمیم آن در سایر ایستگاه های تحویل گاز به فولاد مبارکه نیز اجرایی خواهد شد. ظرفیت ایستگاه های تحویل گاز به شرکت در حال حاضر ۴۷۰۰۰۰ متر مکعب بر ساعت است و پیش بینی می شود تا پایان ۱۴۰۳ به ۶۷۰۰۰۰ متر مکعب بر ساعت توسعه یابد. شایان ذکر است توربین های انبساطی، ماشین های چرخشی مدرن هستند که انرژی فشار گاز یا جریان بخار را به کار مکانیکی تبدیل می کند؛ بطوریکه گاز یا بخار در توربین انبساط پیدا می کند و انرژی آن جهت تولید برق استفاده می شود.

۷- نتیجه گیری

از جمله مهم ترین جنبه های مسئولیت اجتماعی شرکت، گام های بلند فولاد مبارکه در استفاده از انرژی های تجدیدپذیر، همزمان با اجرای ابر پروژه های یاد شده است که در راستای مدیریت بحران آب و فرونشست زمین، منجر به کاهش وابستگی به منابع آب منطقه و انرژی غیر تجدیدپذیر، همراه با صرفه جویی در هزینه های مربوطه، توسعه فناوری های پاک، پشتیبانی از طرح های اشتغالزایی منطقه و ایجاد اعتماد عمومی در سطح جامعه گردید. با انجام پروژه ها و اقدامات در راستای استراتژی های کالن فولاد مبارکه در «حوزه آب و انرژی» علاوه بر نتایج ذیل، موجب حفظ تعادل بین اهداف اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی گردیده است:

فولاد مبارکه با راه اندازی کامل پروژه ها و ابر پروژه ها با سرمایه گذاری ۱۵۲ میلیون یورو و ۳۰۸ هزار میلیارد ریال در حوزه آب تا پایان ۱۴۰۴ طور کامل از برداشت آب از رودخانه زاینده رود مستقل خواهد شد. فولاد مبارکه با راه اندازی

فولاد مبارکه است. نیروگاه آفتاب شرق، یکی از ۲۵ نیروگاه بزرگ خورشیدی در سطح دنیا است. با راه اندازی کامل این نیروگاه، ظرفیت فعلی تولید برق خورشیدی در کشور، ۸۵ درصد افزایش خواهد یافت. در حال حاضر، ظرفیت تولید برق از نور خورشید در کشور ۷۰۰ مگاوات است.

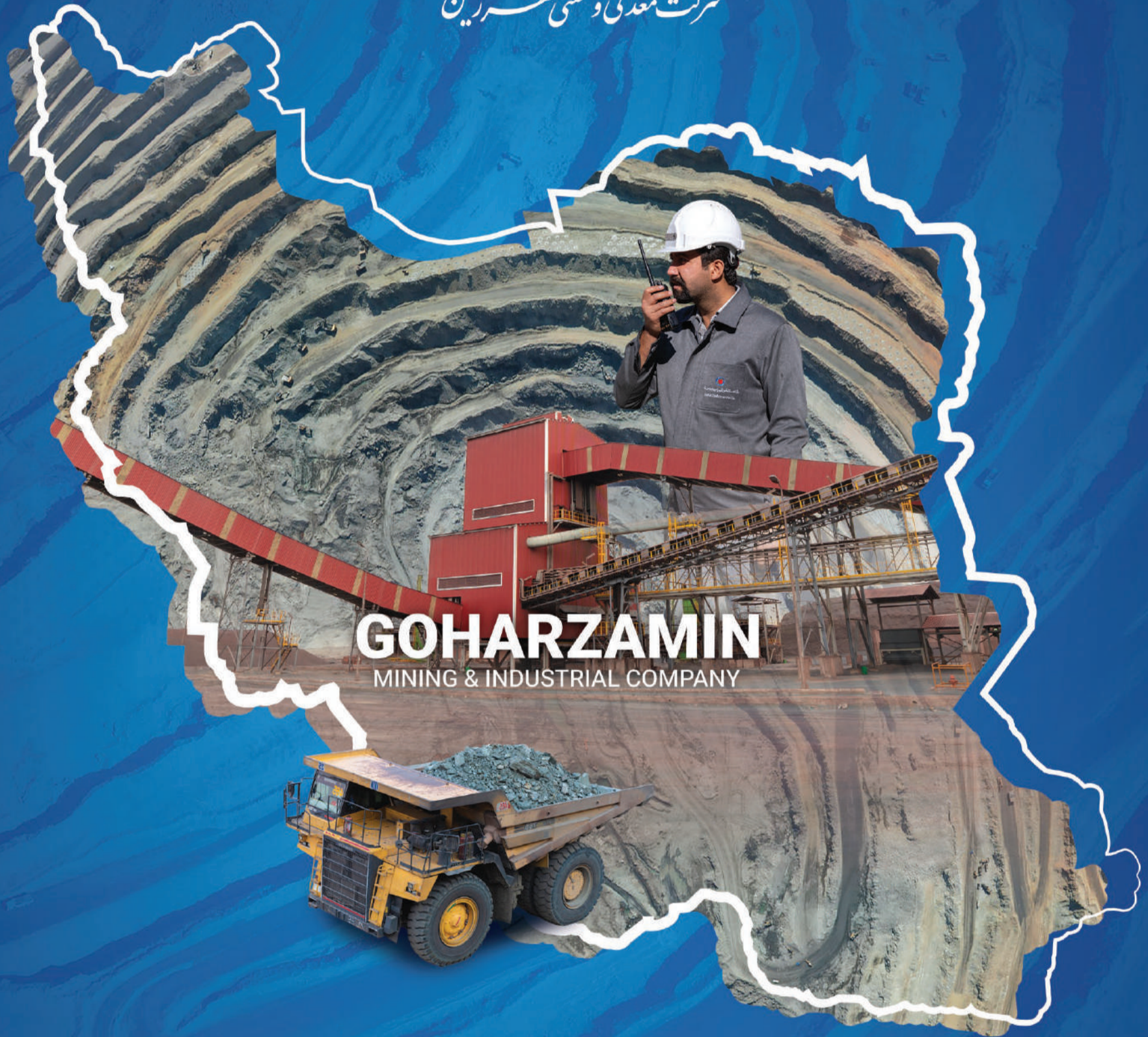
۲-۶- احداث نیروگاه بادی

مطالعات مورد نیاز جهت احداث نیروگاه بادی با ظرفیت اسمی ۲۰۰ مگاوات در منطقه خواف در استان خراسان رضوی در سال ۱۴۰۰ آغاز شد. در حال حاضر، این پروژه در حال تهیه اسناد مناقصه است. میزان سرمایه گذاری در این نیروگاه در حدود ۱۷۰ میلیون یورو برآورد می شود. میزان کل انرژی

● **۲-۱-۶- نیروگاه خورشیدی آفتاب شرق**
احداث نیروگاه خورشیدی آفتاب شرق در سال ۱۴۰۲ با ظرفیت اسمی ۶۰۰ مگاوات در منطقه کوهپایه (۱۵ کیلومتری شرق اصفهان) که یکی از نقاط مستعد و پربارش در کویر ایران است، آغاز شد. سرمایه گذاری انجام شده در این بخش توسط فولاد مبارکه ۲۰۰ میلیون یورو است و پیمانکار EPC شرکت مینامی باشد. این نیروگاه مجهز به پنل های خورشیدی BI FACIAL (دو وجهی) با توان 660W اینورترهای سنترال با ظرفیت ۶.۲۵ MW و سازه های تراکر دار (سیستم ردیاب) تک محوره می باشد. انتقال توان این نیروگاه در دو سطح ولتاژ 400KV و 63KV به شبکه سراسری توسط دو پست داخلی ۳۳ به ۶۳ و ۳۳ به

شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین
(سهامی عام)

GOHARZAMIN
MINING & INDUSTRIAL COMPANY

گهرزمین،

اهرمی قدرتمند برای اقتصاد و توسعه کشور

روابط عمومی و امور بین‌الملل
شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین
WWW.GOHARZAMIN.COM

سیرجان - کیلومتر ۵۰ جاده شیراز
تلفن : ۰۳۴-۴۱۵۲۶۰۰۰
فکس : ۰۳۴-۴۱۵۲۶۹۹۹

طرح تسهیلاتی تدبیر بانک ایران زمین

تسهیلات خرد تا سقف ۱۵۰ میلیون تومان
امکان باز پرداخت تسهیلات با نرخ ۵٪

تسهیلات به صورت حضوری و غیر حضوری

تنوع در باز پرداخت اقساط

تنوع در مدت باز پرداخت تسهیلات

